

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»**

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів —
членів Малої академії наук України
2011

Частина 2

Київ
2011

УДК 374
ББК 74.200.58

Контрольні завдання III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України у 2011 році. — Ч. 2. — К. : ТОВ «Праймдрук», 2011. — 246 с.

Відповідальний за випуск — *Лісовий О.*
Упорядники — *Голуткан О., Пономаренко О.*

У збірці розміщені умови контрольних робіт, що були запропоновані на III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України у 2011 році.

УДК 374
ББК 74.200.58

© Мала академія наук України, 2011
© ТОВ «Праймдрук», 2011

ЗМІСТ

ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВСТВА	4
ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОЛОГІЇ ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА	108

**ВІДДІЛЕННЯ
ФІЛОСОФІЇ
ТА СУСПІЛЬСТВОЗНАВСТВА**

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

СЕКЦІЯ «ФІЛОСОФІЯ»

9 клас

I рівень

Завдання № 1

1. Визначте, де в Україні були знайдені вирізани з бивня мамонта браслети, які належать до унікальних зразків прикладного декоративного мистецтва стародавньої Європи.

- А біля селища Королеве на Закарпатті;
- Б на Мізинській стоянці на р. Десна;
- В у печері Киїк-Коба у Криму;
- Г на Кирилівській стоянці у Києві.

2. Про які племена писав давній автор: «Племена ... живуть спільно, і життя їхнє однакове: вони живуть вільно, і не дають нікому поневолити себе або підкорити»:

- А скіфи і сармати;
- Б слов'яни і анти;
- В алани і язиці;
- Г скіфи і таври.

3. Кого з князів Галицько-Волинської держави літописець назвав «самодержцем всієї Русі», «царем на Русі»:

- А Данила Галицького;
- Б Володимира Мономаха;
- В Юрія І Львовича;
- Г Романа Мстиславича.

4. Визначте знахідки доби перебування скіфів на території України, знайдені у кургані Чортотлик неподалік міста Нікополь:

1) скіфський золотий гребінь; 2) золотий головний убір скіфської цариці; 3) золота пектораль; 4) срібна ваза з рослинним і тваринним орнаментом у нижній частині та сценами зі скіфського життя у верхній.

А 1, 2;

Б 2, 3;

В 3, 4;

Г 2, 4;

5. Визначте, як називають наділення предметів, явищ природи, тварин, рослин, міфічних істот, тощо зовнішністю і фізичними властивостями людини:

А анімізм;

Б тотемізм;

В антропоморфізм;

Г фетишизм.

Завдання № 2

1. Визначте поняття, які використовуються при характеристиці певних релігійних вірувань.

1) капище; 2) хітон; 3) некрополь; 4) агора; 5) теменос; 6) пеплоса.

А 1, 2, 3;

Б 2, 4, 6;

В 1, 5, 6;

Г 1, 3, 5;

2. Визначте події, що відбулися протягом періоду від заснування окремої Галицької митрополії до її першого скасування за наполяганням московських князів.

1) розорення Андрієм Боголюбським Києва; 2) перенесення столиці Галицько-Волинської держави з Холма до Львова; 3) Смерть князів Андрія та Лева II. 4) отруєння «князя землі Руської, Галицької і Володимирської»; 5) управління Дмитром Дедь-

ком Галицькою боярською республікою; 6) захоплення польським королем Казимиром III Галичини; 7) Битва на Синіх Водах.

- А 1, 3, 4;
- Б 3, 4, 5;
- В 4, 5, 6;
- Г 4, 5, 7.

3. Виберіть події, які відбувалися у період від висвячення митрополита Йова Борецького (відновлення православної ієрархії) до підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату:

1) Церковний собор у м. Бресті; 2) заснування при Києво-Печерській лаврі П. Могилою школи; 3) видання «Пунктів заспокоєння обивателів грецької віри»; 4) церковні реформи П. Могили; 5) підписання Слободищенського трактату; 6) організація «Великого згону»; 7) «Паліївщина»; 8) проведення «Генерального слідства про маєтності».

- А 1, 2, 3, 4, 5;
- Б 2, 3, 4, 5, 6;
- В 3, 4, 5, 6, 7;
- Г 4, 5, 6, 7, 8.

4. Визначте греко-католицьких митрополитів кінця XVI–XVII ст.

1. Й.-В. Рутський; 2. Гедеон Балабан; 3. Ісайя Копинський; 4. Сильвестр Косів; 5. Іпатій Потій; 6. М. Рогоза.

- А 1, 2, 5;
- Б 2, 4, 5;
- В 3, 5, 6;
- Г 1, 5, 6.

5. Визначте працю Інокентія Гізеля, яка використовувалася як перший спеціальний підручник з історії України, Білорусії та Росії.

- А «Історія Русів»;
- Б «Синопис»;
- В «Лексикон слов'яноруський»;
- Г «Густинський літопис».

Завдання № 3

1. Під впливом, яких ідей розвивалася українська література другої половини XVII — першої половини XVIII ст.?

- А ідей Великої Французької революції;
- Б ідей єднання православної і католицької церков;
- В ідей гуманізму доби Західноєвропейського Відродження;
- Г ідей романтизму.

2. Визначте діяча, який називав себе «співцем свободи, критиком вад сучасного йому суспільства»:

- А Г. Сковорода;
- Б І. Гізель;
- В Г. Кониський;
- Г М. Довгалецький.

3. Визначте архітектурні пам'ятки, створені у стилі козацького бароко:

1. Вежа Корнякта у Львові; 2. Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 3. Церква-мавзолей на Аскольдовій могилі у Києві; 4. Покровський собор у Харкові; 5. Церква Успіння Богородиці у Львові; 6. Церква Святої Катерини у Чернігові.

- А 1, 6;
- Б 2, 4;
- В 4, 6;
- Г 5, 6.

4. Визначте землі, на честь приєднання яких за наказом імператриці Катерини II було викарбувано монету з написом: «Я повернула те, що було відірване».

- А Кримський півострів;
- Б Правобережна Україна;
- В Галичина;
- Г Закарпаття.

5. Визначте представників української еліти, які прихильно ставилися до Наполеона під час франко-російської війни.

1. І. Котляревський; 2. І. Ковінько; 3. В. Капніст; 4. М. Чайковський; 5. Могучовський.

А 1, 3, 4;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 2, 3, 5.

Завдання № 4

1. Визначте архітектора, якого називали «першим головним архітектором Києва».

А А. Меленський;

Б С. Ковнір;

В В. Городецький;

Г В. Беретті.

2. Визначте на честь якої події наприкінці 1830-х рр. у Російській імперії було виготовлено пам'ятну медаль із написом: «Отторгнутые насиліем, присоединенные любовью».

А приєднанню Правобережжя;

Б приєднанню греко-католицької церкви до православної;

В приєднанню Кримського півострову;

Г навернення старообрядців до канонічної православної церкви.

3. Визначте події з історії України, які відбувалися протягом існування у Наддніпрянщині явища охарактеризованого сучасниками як «мудра вигадка графа Аракчєєва».

1) «Жалувана грамота» дворянству Катерини II; 2) Видання поеми І. Котляревського «Енеїда»; 3) Заснування масонської ложі «Любов до істини»; 4) Видання альманаху «Русалка Дністрову»; 5) Інвентарна реформа на Правобережжі; 6) «Київська козаччина»; 7) «Чигиринська змова».

А 1, 3, 4, 6;

Б 2, 3, 4, 5;

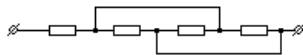
В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

4. Визначте організацію якій належить наведений уривок:

«Але тепер, коли всіх блиснуло сонце волі, «пробудився і наш український лев бінарне нам ворожить майбутнє. Встаньте, браття але не до звади й негоди! Будьмо тим, чим бути можемо, будьмо — Народом!»

- А Головна Руська Рада;
- Б «Руська трійця»;
- В Малоросійське товариство;
- Г «Братство Святих Кирила і Мефодія».

5. Визначте, хто першим серед українських громадських діячів сформулював і обґрунтував ідею здобуття Україною цілковитої політичної незалежності.

- А Михайло Драгоманов;
- Б Олександр Барвінський;
- В Юліан Бачинський;
- Г Микола Міхновський.

II рівень

Завдання № 1

1. Встановіть відповідність між твором часів Київської Русі та уривком з його змістом:

1) «Слово про закон і благодать» Іларіона;	А «Заклав Ярослав місто велике, біля якого зараз Золоті ворота, заклав і церкву святої Софії, митрополію, і потім церкву святої Богородиці Благовіщення на Золотих воротах...»;
2) «Повчання» Володимира Мономаха;	Б «... Блаженний Олімпій пострижений був при ігумені Никоні, добре навчався іконописній майстерності. Дуже добре вмів ікони писати...»;
3) «Києво-Печерський патерик»;	В «... Найбільше ж за все убогих не забувайте, але, скільки зможете, по силі своїй, годуйте їх, давайте милостиню сироті..., і не дозволяйте сильним погубити людину»;

4) «Слово о полку Ігоревім».	Г «Бо ж закон попередником був і слугою благодаті й істини; істина ж і благодать — слуга майбутньому вікові, життю нетлінному»;
	Д «Позлазили всі з коней, бо хотіли, б'ючись, дійти до ріки Дінця; бо вони казали: “Якщо відпустимо і втечемо самі, а чорних людей залишимо, то гріх нам буде від Бога”...».

2. Встановіть відповідність між подіями та їхніми описами:

1) похід князя Олега	А «Грабиша за 2 дни весь град, Подольє и Гору, и монастыри, И Софью, и Десятинью Богородицу, и не бысть помилования никому...»;
2) похід князя Святослава	Б «Усіх походів великих було 83, а інших менших не пригадаю. Мирів я уклав з половецькими князями без одного 20 і при батькові і при без батька...»;
3) похід Володимира Мономаха	В «І прийшли до царя, і розповіли йому все, що було: “Лютый повинен бути цей чоловік: майно зневажає, а зброю бере, дамо йому данину”...»;
4) похід Андрія Боголюбського	Г «Нехай Русь, приходячи, бере “слюбне”, скільки хоче; а якщо прийдуть гості, то беруть і місячину на 6 місяців, хліб, вино, і м'ясо, і рибу..., і пускають їх у лазні...»;
	Д «... Поїхав з Новгорода, ... узявши із собою брата Всеволода із Трубецька і Святослава Олеговича..., чернігівських воєводам, і так ішли тихо, збираючи дружину свою...».

3. Встановіть відповідність між діячами та сферою їхньої діяльності:

1) Ш. Фіоль, Ф. Скорина, І. Федоров	А відомі українські скульптори другої половини XVII –XVIII ст.;
2) Л. Баранович, І. Гізель, Д. Туптало;	Б українські літератори другої половини XVII — поч. XVIII ст.;

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

3) Г. Барський, І. Зарудний, Б. Меретин;	В Друкарі XVI – XVII ст., які друкували кирилицею українські книжки
4) І. Равич, Пінзель, С. Стажевський.	Г українські архітектори другої половини XVII – поч. XVIII ст.;
	Д українські композитори другої половини XVII – XVIII ст..

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між мислителями XVI–XVIII ст. та їхніми поглядами:

1) І. Вишенський;	А у своєму творі «Роксоланія» наголошував, що населення Русі-України – окремий народ;
2) С. Кленович;	Б головна ідея його творів «пізнай себе», «поглянь у себе»;
3) Г. Сковорода;	В докоряв єпископам за непорядки в православній церкві, картав духовних і світських панів над простим людом;
4) Ф. Прокопович;	Г висловив ідею «європейського дому» – згуртування європейських народів для подолання турецької експансії;
	Д визнавав Бога як основу усього існуючого, доводив законність і необхідність самодержавства.

2. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням

1) сепаратизм;	А заперечення усталених норм, цінностей, авторитетів;
2) нігілізм;	Б крайній вияв націоналізму, що пропагує національну винятковість, панування однієї нації над іншими;
3) радикалізм;	В рішуче, безкомпромісне здійснення своїх намірів, прагнення до докорінної зміни існуючого стану речей у тій чи іншій справі;

4) космополітизм;	Г вчення, в основу якого покладено заклик відмовитися від національного суверенітету, національних традицій і культури задля абстрактного поняття вселюдської культури і традицій;
	Д прагнення окремих груп населення чи організації до відокремлення, відособлення.

3. Встановіть відповідність між організацією та її характеристикою:

1) «Тасмна дружина»;	А тасмна революційна організація народників-терористів, що виникла в серпні 1879 р. внаслідок розколу «Землі і Волі»;
2) гурток «чайковців»;	Б створена Я. Стефановичем у селі Шабельники тасмна селянська організація, метою якою було загальне селянське повстання проти поміщиків;
3) «Київська комуна»;	В це об'єднання народників мало своє помешкання-гуртожиток, вело пропагандистську роботу серед робітників, проводило політичні диспути;
4) «Південні бунтарі»;	Г революційно-народницький гурток, який оформився в 1872 р. під впливом аналогічного гуртка у Петербурзі. До його складу входили переважно студенти Київського університету, очолені П. Аксельродом;
	Д це народницьке об'єднання утворилося у 1875 р., його члени (близько 30 осіб) вважали, що найсприятливіші умови для здійснення їхніх планів склалися на Чигиринщині.

Завдання № 3

1. Розташуйте соціальні верстви українського суспільства другої половини XIV — першої половини XVI ст. у порядку від нижчих до вищих шаблів соціальної ієрархії:

- А данники;
- Б зем'яни;
- В князі;
- Г патриціат.

2. Розташуйте у хронологічній послідовності пам'ятки рукописної та друкованої релігійної літератури в Україні:

- А «Острозька Біблія»;
- Б «Пересопницьке Євангеліє»;
- В «Требник»;
- Г «Остромирове Євангеліє».

3. Розташуйте у хронологічній послідовності уривки з документів:

А «... 1) не допускати ввозу в межі імперії книг і брошур, що видаються за кордоном на малоруському наріччі. 2) Друкування і видання в імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити...3) Заборонити різні сценічні вистави на малоруському наріччі, друкування на ньому текстів до музикальних нот...»;

Б «... Бажаючи посприяти розвитку землеробства та промисловості, визнали ми за необхідне право купувати землю без селян і володіти цими землями всіма російськими підданими, крім тих, що є власністю поміщика. І тому надаємо це право не тільки купцям, міщанам і всім міським жителям, але і державним селянам незалежно від їхньої приналежності до різних відомств; рівне ж право отримують і селяни відпущені поміщиком на волю...»;

В «Мала Росія, Ліфляндія і Фінляндія є провінціями, якими управляють на основі дарованих їм привілеїв... Ці провінції треба найлегшим способом привести до того, щоб вони обрусіли і перестали дивитись, неначе вовки на ліс...»;

Г «Таємна і злочинна мета недільних шкіл у Києві очевидна з багатьох натяків і думок, висловленими головними діями в їх паперах ...»

4. Розташуйте навчальні заклади Російської імперії за рівнем освіти, що надавався ними (від нижчого до вищого):

- А реальні училища;
- Б класичні гімназії;
- В народні училища;
- Г 6-річні міські училища.

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте стани, повинності та землеволодіння у Слобідській Україні у другій половині XVII ст.

Завдання № 2

Доведіть щирість зізнання Т. Шевченка: «Малоросія давно мала своїх і композиторів, і живописців, і поетів... і все це ніким не представлено на очі освіченого світу... Я служу їй якщо не на суттєву користь, то в кожному на славу імені України» (з листа Т. Шевченка до П. Гессе). Охарактеризуйте внесок Т. Шевченка у розвиток образотворчого мистецтва України.

10 клас

I рівень

Завдання № 1

1. Про походження скіфів існує декілька легенд, за двома основними — скіфи походять від:

1) Геракла; 2) Діви Змії; 3) Діви Амазонки; 4) Тартігая сина Зевса; 5) від жінок-чаклунок та нечистих духів; 6) від Магога одного із синів Афета.

А 1, 2, 4;

Б 2, 4, 5;

В 2, 3, 4;

Г 1, 4, 6.

2. Визначте храми збудовані у період роздробленості Київської Русі:

1) Церква святої Богородиці на Золотих Воротах; 2) Спасо-Преображенський собор у Чернігові 3) Церква Успіння Пирого-

щі у Києві; 4) Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 5) Кирилівська церква у Києві; 6) Церква Богоявлення в Острозі.

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 4, 5, 6.

3. У Галицько-Волинській державі «Книжником великим філософом, якого не було перед цим і по ньому не буде» називали:

А Данила Романовича;

Б Романа Мстиславича;

В Лева Даниловича;

Г Володимира Васильковича.

4. Визначте письменників-полемістів кінця XVI — першої половини XVII ст., які доводили необхідність Берестейської унії:

1) Б. Гербест; 2) Х. Філалет; 3) П. Скарга; 4) І. Вишенський; 5) С. Зизаній;

А 2, 3;

Б 3, 4;

В 1, 3;

Г 3, 5.

5. Визначте події, які відбулися у часовому проміжку від створення Києво-Могилянської колегії до набуття нею статусу академії.

1) створення церковного суду — консисторії; 2) підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату; 3) створення Львівського університету; 4) написання літопису Граб'янки; 5) «Генеральне слідство у справах маєтностей»; 6) спорудження церкви Андрія Первозваного у Києві.

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 2, 3, 5;

Г 2, 3, 6.

Завдання № 2

1. Визначте основні філософські ідеї Г. Сковороди:

1) заперечення пізнання Бога; 2) самопізнання людини; 3) обґрунтування божественної природи самодержавства; 4) ідея «європейського дому» — згуртування європейських народів для подолання турецької експансії; 5) пошук шляхів людського щастя; 6) протиставлення насильству, корисливості, нечесно набутому багатству спокою душі, сумлінної праці, скромності і мудрості.

А 2, 4, 5;

Б 2, 3, 5;

В 2, 5, 6;

Г 1, 4, 6.

2. Визначте уривки із документів, які відносяться до першої половини XVII ст.

- 1) «На місце старшого, який більше не буде (вибиратись) з-посеред козаків, ми будемо ставити старшого комісара від сейму до сейму, за рекомендацією гетьманів, людину, «яка була б народжена в шляхетському стані, в лицарській справі досвідчена, підтримувала б у війську лад, і з розпорядження гетьмана приходила б у той час і на призначене місце, де потребуватиме Річ Посполита...».
- 2) «Ми оголошуємо ..., щоб завершено було те з'єднання або унія Великого князівства Литовського з королівством Польським... Знаючи, що це об'єднання приносило велику славу і користь обом народам, ми спрямували на це діло нашу думку і волю, призначили без дальшого загаяння тут спільний сейм...»;
- 3) «Протягом кількох років пани державці та старости на втіху собі нестерпно кривдять нас і тяжко ображають, позбавляючи не тільки вбогого майна, алей й свободи, посягають на наші хутори, сіножаті, ниви... багато з нашого товариства поранено та знівечено»;
- 4) «30 тисяч запорозьких козаків заявили чудові взірці відваги. Коли турецький султан Осман II з величезним військом на-

пав на обоз запорозьких козаків, запорожці його хоробро відбили. Пригнічений такою поразкою настільки, що відмовився в той день їсти, султан обіцяв 50 золотих кожному татарину, який приведе хоч якогось козака...»

5) «Спочатку будь ласкавим, твоя царська величносте, підтвердити права і вольності наці військові, як віками були у Війську Запорозькому...».

6) «Я, гетьман усієї України, протягом семи з половиною місяців докладав усіх моїх сил, щоб вивести край з того важкого становища, в якому він перебуває. Бог не дав мені сил справитися з ним завданням, і нині я, з огляду на умови, які тепер склалися, керуючись виключно добром України, відмовляюся від влади.»

А 1, 3, 5;

Б 3, 4, 6;

В 1, 3, 4;

Г 1, 3, 6.

3. Назвіть прізвища тих, кого називали «Галицькими першобудителями»:

- 1) М. Левицький; 2) Я. Головацький; 3) І.Могильницький;
4) Ф. Стадіон-Вертгаузен; 5) І. Лаврівський; 6) І.Вагилевич.

А 1, 3, 6;

Б 2, 3, 5;

В 3, 4, 5;

Г 1, 3, 5.

4. Визначте організації, які належали до суспільно-політичної течії народників протягом 70-х — поч. 80-х рр. XIX ст..

- 1) «Союз благоденства»; 2) «Південні бунтарі»; 3) «Малоросійське товариство»; 4) «Київська комуна»; 5) «чайковці»; 6) «Братство тарасівців».

А 1, 4, 5;

Б 2, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 2, 3, 4.

5. Визначте основні досягнення періоду «нової ери»:

1) створено «Галицько-Руську матицю»; 2) надання українському фонетичному правопису статусу офіційного; 3) скликано собор руських учених у Львові; 4) створено культурно-освітнє товариство «Просвіта»; 5) перетворення Літературного товариства ім. Т.Г. Шевченка на НТШ; 6) українцям надана певна кількість місць у австрійському парламенті і Галицькому сеймі.

- А 1, 2, 5;
- Б 2, 4, 5;
- В 3, 5, 6;
- Г 2, 5, 6.

Завдання № 3

1. Визначте події, які відбулися у період між заснуванням Київського і Чернівецького університетів.

1) М. Цертелєв надрукував першу збірку українських історичних дум; 2) виникнення масонської ложі «Любов до істини»; 3) видання «Історії Русів»; 4) видання журналу «Основа»; 5) реформа міського самоврядування в Російській імперії; 6) утворення Історичного товариства Нестора Літописця; 7) початок редагування Ю. Федьковичем української газети «Буковина»; 8) видання брошури М. Міхновського «Самостійна Україна».

- А 1, 2, 3, 4;
- Б 3, 4, 5, 6;
- В 4, 5, 6, 7;
- Г 5, 6, 7, 8.

2. Визначте громадського-політичних діячів початку ХХ ст., які представляли самостійницьку течію в українському національному русі.

1) Ю. Бачинський; 2) С.Єфремов; 3) М. Грушевський; 4) М. Міхновський; 5) І. Шраг; 6) Д. Донцов.

- А 1, 4, 6;
- Б 2, 4, 6;
- В 1, 3, 5;
- Г 4, 5, 6.

3. Визначте характерні явища у розвитку української культури на початку ХХ ст.

1) формування реалістичного напрямку у літературі; 2) видання Б. Грінченком 4-томного «Словника української мови»; 3) звернення українських письменників-прозаїків до жанру новел; 4) поширення архітектурних стилів рококо та класицизм; 5) застосування у будівництві конструкцій із металу та залізобетону; 6) зародження аматорських театрів, гуртків та труп;

А 1, 4, 5;

Б 2, 3, 6;

В 1, 3, 4;

Г 2, 3, 5.

4. Визначте громадсько-політичні організації, що у роки Першої світової війни, підтримували російський уряд:

1) Союз визволення України; 2) Товариство українських поступовців; 3) Карпатсько-Руський визвольний комітет; 4) Головна українська рада; 5) група Української соціал-демократичної партії на чолі з С. Петлюрою; 6) група Української соціал-демократичної партії на чолі з В. Винниченком.

А 1, 2, 5;

Б 2, 3, 5;

В 2, 3, 6;

Г 2, 3, 6.

5. Визначте факти біографії М. Грушевського:

1) навчався в Тифліській гімназії; 2) був лідером Української народної партії; 3) у роки Першої світової війни був заарештований і висланий до Симбірська; 4) очолював перший уряд Української Народної Республіки; 5) у березні 1931 р. був звинувачений в антирадянській діяльності, але після допитів звільнений; 6) написав багатотомну «Історію України-Русі»; 7) стояв на позиціях побудови влади у формі диктатури Директорії, а не парламентської демократії.

А 2, 4, 6; 7;

Б 1, 2, 4, 5;

В 1, 3, 5, 6;

Г 3, 4, 5, 6.

Завдання № 4

1. Визначте події, які відбулися у період від відновлення діяльності «Просвіт» в Україні до їх ліквідації більшовиками:

1) Виступ «самостійників»; 2) проголошення ЗУНР; 3) розгром військ Врангеля у Криму; 4) прийняття постанови РКП (б) щодо проведення політики «коренізації»; 5) вихід статті Й. Сталіна «Рік великого перелому»; 6) ліквідація УАПЦ.

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 4, 5, 6.

2. Визначте осіб, які були звинувачені наприкінці 1920-х рр. у «націонал-ухильництві»:

1) М. Зеров; 2) Ю. Коцюбинський; 3) А. Луначарський; 4) М. Хвильовий; 5) Х. Раковський; 6) О. Шумський.

А 1, 2, 4;

Б 3, 4, 6;

В 2, 3, 5;

Г 1, 4, 6.

3. Визначте поняття, що характеризують політику Сталінської індустріалізації в Україні.

1) господарський розрахунок; 2) директивне господарювання; 3) модернізація виробництва; 4) оренда підприємств; 5) ринкові відносини; 6) стаханівський рух.

А 1, 2, 5;

Б 2, 3, 4;

В 1, 3, 6;

Г 2, 3, 6.

4. Визначте характерні риси культурного життя України в 1930-ті рр.

1) проведення політики «українізації»; 2) масове знищення культових споруд; 3) початок русифікації української школи; 4) запровадження обов'язкової 10-річної освіти; 5) об'єднання театральних

діячів, літераторів у творчі угруповання; 6) утвердження жорсткої системи контролю над творчістю митців.

А 2, 4, 6;

Б 1, 3, 6;

В 2, 3, 6;

Г 2, 3, 5.

5. Образ внутрішнього ворога у радянській Україні протягом кінця 1920-х — 1930-х формувався на основі звинувачень у:

1) «лібералізмі»; 2) «троцькізмі»; 3) «шкідництві»; 4) «морганізм»; 5) «буржуазному націоналізмі»; 6) «колобраціонізмі».

А 1, 3, 5;

Б 2, 4, 5;

В 2, 3, 5;

Г 4, 5, 6.

II рівень

Завдання № 1

1. Співвіднесіть назви кочових племен з їхніми описами:

1) половці;	А вони нападали на слов'ян, збирали данину із ільменських слов'ян, кривичів, чуді та мері; представники цих племен часто мешкали серед слов'ян як купці або наймані дружинники;
2) хозари;	Б вперше з'явилися біля південних кордонів Русі за часів князя Ігоря, часто використовувалися Візантією для реалізації своїх політичних задумів про Київської держави;
3) печеніги;	В спустошили землі антів та на території Панонії утворили свою державу;
4) авари.	Г кочові тюркські племена, у середині VI ст. у Прикаспії та Приазов'ї утворили державу, контролювали Волзький торговий шлях;
	Д населяли землі між Дунаєм та Волгою, частково Крим, басейни Дону; у часи роздробленості Русі неодноразово нападали на її території.

2. Співвіднесіть ім'я діяча культури XV – XVIII ст.

1) Лаврентій Зизанія	А «Прогностична оцінка поточного 1483 р.»
2) Юрій Котермак	Б «Розмова Великоросії з Малоросією»;
3) Семен Дівович	В «Граматики словенська язика»;
4) Іоаникій Галятовського	Г «Київський Синопис»;
	Д «Ключ розуменія».

3. Встановіть відповідність між термінами та поданими описами:

1) уходники;	А «мусили жити в цнотливості, бідності, покорі аж до самопожертви, однак у той же момент сповідували принцип “Мета виправдовує засоби”»;
2) козаки;	Б «Ці люди вирости в труді, як скіфи; загартовані всілякими злигоднями, як гуни; здатні до війни як готи; ... леви у переслідуванні ворога; ... вони християни за своєю релігією»;
3) татари;	В «Вони мусять працювати власноручно і зі своїми кінями три дні на тиждень на користь свого пана...»;
4) єзуїти.	Г «Коли вони прибувають, їхні ватажки поділяють на загони, які розбігаються на 5–6 миль у різних напрямках... пограбувавши і спустошивши..., вони якнайшвидше повертаються назад...»;
	Д «Ці люди постійно зайняті ловлею риби на низу..., там же сушать її на сонці без солі. Побувши тут літо, розходяться на зиму по ближчих містах...»;

Завдання № 2

1. Співвіднесіть період з характерними рисами розвитку української культури:

1) кінець XVIII ст.;	А зростання ролі природничих наук, поява бібліотек і музеїв, становлення середньої і вищої жіночої освіти;
2) перша пол. XIX ст.;	Б відчутний вплив західноєвропейського бароко, поширення вертепу та шкільної драми у театральному мистецтві;

3) друга пол. XIX ст.;	В заснування у Львові інституту Оссолінських, започаткування реалістичного напрямку у живописі;
4) початок XX ст.;	Г зростання ролі світської культури, початок українського національного відродження; заснування першого театру з постійною трупю;
	Д створення у Полтаві першого українського стаціонарного театру.

2. Співвіднесіть поняття з його визначенням:

1) опортунізм;	А політичний курс держави в економіці, спрямований на захист національної економіки від іноземної конкуренції;
2) шовінізм;	Б напрям політичної думки, який розглядає державу як найвищий результат і мету суспільного розвитку;
3) етатизм;	В теорія і практика, що пропагує національну винятковість, ненависть до інших національностей, розпалює ворожнечу між країнами й народами;
4) протекціонізм.	Г політичний курс, який характеризується пристосуванством, безпринципністю, запопадливістю, зрадою інтересів певної політичної сили чи ідеології;
	Д теорія, що проповідує байдуже ставлення до Батьківщини та свого народу, заперечує патріотизм, національну незалежність, національну культуру й висуває ідею створення світової держави, встановлення світового громадянства.

3. Встановіть відповідність між сферами культури та визначними діями XX ст.

1) історія;	А М. Зеров, Є. Плужник, М. Рильський.
2) медицина;	Б А. Бучма, І. Їжакевич, Н. Ужвій;
3) мистецтво;	В Д. Багалій, М. Василенко, Д. Яворницький.;
4) література.	Г М. Гамалія, О. Богомолець, М. Стражеско.
	Д В. Липківський, М. Борецький, А. Шептицький.

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності українських гетьманів за поданими на них описами:

- А «Перше я за свою кривду і шкоду воював, — казав він, — тепер воюватиму за нашу православну віру»;
- Б «Отримавши булаву, він ніколи не таврував Мазепу «зрадником»»;
- В «Син священика з містечка Ходорова ... в письмі козацько-руським справний, розумний, гарної вроди, до людей чемний і прихильний».
- Г «Залишався щирим прихильником союзу з Московщиною — аж до часу, коли Петро І почав ламати основи української державності тоді він почав шукати іншого політичного шляху»;

2. Розташуйте у хронологічній послідовності характерні риси розвитку української культури:

- А створення перших музично-теоретичних праць, посібників для композиторів;
- Б відкриття перших освітніх закладів для жінок;
- В поширення модернізму у культурі;
- Г створення цілого ряду споруд у Києві за проектом архітектора А. Меленського

3. Розташуйте уривки із документів у хронологічній послідовності:

- А «На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами у справах місцевого врядування Україною вищим органом тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, которого призначає Тимчасовий уряд по пропозиціям Центральної Ради»;
- Б «Приписуємо Правительству Республіки нашої — Раді Народніх Міністрів — від цього дня вести розпочаті вже нею переговори про мир з центральними державами цілком самостійно й довести їх до кінця...»;

В «Через це, оберігаючи все народне хазяйство, машини, ліси, будинки, коней, худобу і інше, дбаючи про порядок на Україні, Універсал не дозволяє ніяких самовільних захоплень земель і всякого добра, порубок лісів тощо, бо такі захоплення і порубки неминуче зруйнують відтепер уже народне багатство та викличуть розрухи і сварки в краю і серед селянства».

Г «Українська Центральна рада, яка обрана українським народом через його революційні організації, незабаром поповниться на справедливих основах представниками інших народів і тоді стане тим єдиним найвищим органом революційної демократії України...».

4. Розташуйте у хронологічній послідовності події:

А відкриття пам'ятника Т. Шевченку у м. Харкові

Б вперше створено кіно оперу І.Кавалерідзе «Наталка Полтавка»

В вихід першої поетичної збірки П. Тичини «Сонячні кларнети»

Г вихід першого фільму О. Довженка «Звенигора»

III рівень

Завдання № 1

Чому князь Володимир Великий державною релігією Русі обрав християнство візантійського обряду?

Завдання № 2

Спростуйте або доведіть справедливість оцінки стану української еліти кінця XVIII ст. — першої чверті XIX ст. Є.Маланюка: «Зіпхнуті до стану напівтваринного, занурені у тупім безладді, вже поза межами історії, деś поміж кухнею і спальнею — доглівають останні рештки козацької і гетьманської еліти... серед руїн бурхливої минувшини, западають у смертельний сон хутори й маєтки здеморалізованої аристократії-нині — «дворянства всеросійського»...».

11 клас

I рівень

Завдання № 1

1. У Галицько-Волинській державі «Книжником великим філософом, якого не було перед цим і по ньому не буде» називали:

- А Данила Романовича;
- Б Романа Мстиславича;
- В Лева Даниловича;
- Г Володимира Васильковича.

2. Визначте храми збудовані у період роздробленості Київської Русі:

1) Церква святої Богородиці на Золотих Воротах; 2) Спасо-Преображенський собор у Чернігові 3) Церква Успіння Пирогощі у Києві; 4) Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 5) Кирилівська церква у Києві; 6) Церква Богоявлення в Острозі.

- А 1, 2, 3;
- Б 2, 3, 4;
- В 3, 4, 5;
- Г 4, 5, 6.

3. Визначте письменників-полемістів кінця XVI — першої половини XVII ст., які доводили необхідність Берестейської унії:

- 1) Б. Гербест; 2) Х. Філалет; 3) П. Скарга; 4) І. Вишенський;
- 5) С. Зизаній;
- А 2, 3;
- Б 3, 4;
- В 1, 3;
- Г 3, 5.

4. Визначте події, які відбулися у часовому проміжку від створення Києво-Могилянської колегії до набуття нею статусу академії.

1) створення церковного суду — консисторії; 2) підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату; 3) створен-

ня Львівського університету; 4) написання літопису Граб'янки; 5) «Генеральне слідство у справах маєтностей»; 6) спорудження церкви Андрія Первозваного у Києві.

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 2, 3, 5;

Г 2, 3, 6.

5. Визначте основні філософські ідеї Г. Сковороди:

1) заперечення пізнання Бога; 2) самопізнання людини; 3) обґрунтування божественної природи самодержавства; 4) ідея «європейського дому» — згуртування європейських народів для подолання турецької експансії; 5) пошук шляхів людського щастя; 6) протиставлення насильству, корисливості, нечесно набутому багатству спокою душі, сумлінної праці, скромності і мудрості.

А 2, 4, 5;

Б 2, 3, 5;

В 2, 5, 6;

Г 1, 4, 6.

Завдання № 2

1. Визначте уривки із документів, які відносяться до першої половини XVII ст.

1) «На місце старшого, який більше не буде (вибиратись) з-посеред козаків, ми будемо ставити старшого комісара від сейму до сейму, за рекомендацією гетьманів, людину, «яка була б народжена в шляхетському стані, в лицарській справі досвідчена, підтримувала б у війську лад, і з розпорядження гетьмана приходила б у той час і на призначене місце, де потребуватиме Річ Посполита...».

2) «Ми оголошуємо ..., щоб завершено було те з'єднання або унія Великого князівства Литовського з королівством Польським... Знаючи, що це об'єднання приносило велику славу і користь обом народам, ми спрямували на це діло нашу думку і волю, призначили без дальшого загаяння тут спільний сейм...»;

- 3) «Протягом кількох років пани державці та старости на втіху собі нестерпно кривдять нас і тяжко ображають, позбавляючи не тільки вбогого майна, алей й свободи, посягають на наші хутори, сіножаті, ниви... багато з нашого товариства поранено та знівечено»;
- 4) «30 тисяч запорозьких козаків заявили чудові взірці відваги. Коли турецький султан Осман II з величезним військом напав на обоз запорозьких козаків, запорожці його хоробро відбили. Пригнічений такою поразкою настільки, що відмовився в той день їсти, султан обіцяв 50 золотих кожному татарину, який приведе хоч якогось козака...»
- 5) «Спочатку будь ласкавим, твоя царська величносте, підтвердити права і вольності наці військові, як віками були у Війську Запорозькому...».
- 6) «Я, гетьман усієї України, протягом семи з половиною місяців докладав усіх моїх сил, щоб вивести край з того важкого становища, в якому він перебуває. Бог не дав мені сил справитися з ним завданням, і нині я, з огляду на умови, які тепер склалися, керуючись виключно добром України, відмовляюся від влади.»
 А 1, 3, 5;
 Б 3, 4, 6;
 В 1, 3, 4;
 Г 1, 3, 6.

2. Назвіть прізвища тих, кого називали «Галицькими першобудителями»:

- 1) М. Левицький; 2) Я. Головацький; 3) І. Могильницький;
- 4) Ф. Стадіон-Вертгаузен; 5) І. Лаврівський; 6) І. Вагилевич.
 А 1, 3, 6;
 Б 2, 3, 5;
 В 3, 4, 5;
 Г 1, 3, 5.

3. Визначте основні досягнення періоду «нової ери»:

- 1) створено «Галицько-Руську матицю»; 2) надання українському фонетичному правопису статусу офіційного; 3) склика-

но собор руських учених у Львові; 4) створено культурно-освітнє товариство «Просвіта»; 5) перетворення Літературного товариства ім. Т.Г. Шевченка на НТШ; 6) українцям надана певна кількість місць у австрійському парламенті і Галицькому сеймі.

А 1, 2, 5;

Б 2, 4, 5;

В 3, 5, 6;

Г 2, 5, 6.

4. Визначте події, які відбулися у період між заснуванням Київського і Чернівецького університетів.

1) М. Цертелєв надрукував першу збірку українських історичних дум; 2) виникнення масонської ложі «Любов до істини»; 3) видання «Історії Русів»; 4) видання журналу «Основа»; 5) реформа міського самоврядування в Російській імперії; 6); утворення Історичного товариства Нестора Літописця; 7) початок редагування Ю. Федьковичем української газети «Буковина»; 8) видання брошури М. Міхновського «Самостійна Україна».

А 1, 2, 3, 4;

Б 3, 4, 5, 6;

В 4, 5, 6, 7;

Г 5, 6, 7, 8.

5. Визначте характерні явища у розвитку української культури на початку ХХ ст.

1) формування реалістичного напрямку у літературі; 2) видання Б. Грінченком 4-томного «Словника української мови»; 3) звернення українських письменників-прозаїків до жанру новел; 4) поширення архітектурних стилів рококо та класицизм; 5) застосування у будівництві конструкцій із металу та залізобетону; 6) зародження аматорських театрів, гуртків та труп;

А 1, 4, 5;

Б 2, 3, 6;

В 1, 3, 4;

Г 2, 3, 5.

Завдання № 3

1. Визначте громадсько-політичні організації, що у роки Першої світової війни, підтримували російський уряд:

1) Союз визволення України; 2) Товариство українських поступовців; 3) Карпатсько-Руський визвольний комітет; 4) Головна українська рада; 5) група Української соціал-демократичної партії на чолі з С. Петлюрою; 6) група Української соціал-демократичної партії на чолі з В. Винниченком.

А 1, 2, 5;

Б 2, 3, 5;

В 2, 3, 6;

Г 2, 3, 6.

2. Визначте факти біографії М. Грушевського:

1) навчався в Тифліській гімназії; 2) був лідером Української народної партії; 3) у роки Першої світової війни був заарештований і висланий до Симбірська; 4) очолював перший уряд Української Народної Республіки; 5) у березні 1931 р. був звинувачений в антирадянській діяльності, але після допитів звільнений; 6) написав багатотомну «Історію України-Русі»; 7) стояв на позиціях побудови влади у формі диктатури Директорії, а не парламентської демократії.

А 2, 4, 6; 7;

Б 1, 2, 4, 5;

В 1, 3, 5, 6;

Г 3, 4, 5, 6.

3. Визначте події, які відбулися у період від відновлення діяльності «Прогресу» в Україні до їх ліквідації більшовиками:

1) Виступ «самостійників»; 2) проголошення ЗУНР; 3) розгром військ Врангеля у Криму; 4) прийняття постанови РКП(б) щодо проведення політики «коренізації»; 5) вихід статті Й. Сталіна «Рік великого перелому»; 6) ліквідація УАПЦ.

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 4, 5, 6.

4. Визначте осіб, які були звинувачені наприкінці 1920-х рр. у «націонал-ухильництві»:

1) М. Зеров; 2) Ю. Коцюбинський; 3) А. Луначарський; 4) М. Хвильовий; 5) Х. Раковський; 6) О. Шумський.

А 1, 2, 4;

Б 3, 4, 6;

В 2, 3, 5;

Г 1, 4, 6.

5. Визначте характерні риси культурного життя України в 1930-ті рр.?

1) проведення політики «українізації»; 2) масове знищення культових споруд; 3) початок русифікації української школи; 4) запровадження обов'язкової 10-річної освіти; 5) об'єднання театральних діячів, літераторів у творчі угруповання; 6) утвердження жорсткої системи контролю над творчістю митців.

А 2, 4, 6;

Б 1, 3, 6;

В 2, 3, 6;

Г 2, 3, 5.

Завдання № 4

1. Визначте кінокартини, що були створені в роки Великої Вітчизняної війни:

1) «Звенигора»; 2) «Як гартувалася сталь»; 3) «Арсенал»; 4) «Олександр Пархоменко»; 5) «Партизани в степах України»; 6) «У бій ідуть самі старики».

А 2, 3, 4;

Б 2, 4, 5;

В 2, 5, 6;

Г 2, 4, 6.

2. Визначте особливості повоєнної відбудови промисловості в Україні у порівнянні з країнами Європи

1) залучення для відбудови сучасного устаткування й новітніх технологій; 2) виключно внутрішні ресурси та джерела для відбудови; 3) отримання фінансової й технічної допомоги США за «планом Маршалла»; 4) пріоритетний розвиток важкої промисловості за рахунок інших галузей; 5) здійснення відбудови на основі централізованих державних планів; 6) відбудова розпочата із стабілізації національної валюти і відновлення сільського господарства.

- А 2, 4, 6;
- Б 1, 2, 4;
- В 2, 4, 5;
- Г 4, 5, 6.

3. Визначте особливості розвитку науки у період «Брежнєвського застою»

1) видано 26-томну «Історію міст і сіл України»; 2) створено обчислювальний центр АН УРСР (пізніше перетворено в Інститут кібернетики); 3) освоєно технологію зварювання в умовах космічного вакуум (вперше на кораблі «Союз-6»); 4) винайдено нові матеріали — «порошкова металургія»; 5) отримано перші штучні алмази; 6) розроблено методи виплавки броньованих сталей.

- А 1, 3, 5;
- Б 3, 4, 5;
- В 1, 3, 4;
- Г 3, 4, 6.

4. Визначте праці, що належать перу В. Чорновола

1) «Мойсей»; 2) «Репортаж із заповідника ім. Берії»; 3) «Правосуддя чи рецидиви терору?»; 4) «Інтернаціоналізм чи русифікація»; 5) «Лихо з розуму».

- А 1, 2;
- Б 3, 5;
- В 3, 4;
- Г 1, 5.

5. Византче заходи в економічній сфері, які було здійснено керівництвом ЦК КПРС на чолі з М. Горбачовим у період «перебудови».

1) переведення підприємств на самоокупність і самофінансування; 2) запровадження орендних і кооперативних форм господарювання; 3) ліквідація галузевої системи управління і створення раднаргоспів; 4) надання підприємствам права на зовнішньоекономічну діяльність; 5) освоєння цілинних земель Казахстану, Сибіру, Північного Кавказу; 6) обмеження господарської самостійності промислових підприємств.

А 1, 2, 4;

Б 2, 4, 5;

В 1, 4, 3;

Г 1, 2, 6.

II рівень

Завдання № 1

1. Співвіднесіть назви кочових племен з їхніми описами:

1) половці;	А вони нападали на слов'ян, збирали данину із львівських слов'ян, кривичів, чуді та мері; представники цих племен часто мешкали серед слов'ян як купці або наймані дружинники;
2) хозари;	Б вперше з'явилися біля південних кордонів Русі за часів князя Ігоря, часто використовувалися Візантією для реалізації своїх політичних задумів про Київської держави;
3) печеніги;	В спустошили землі антів та на території Панонії утворили свою державу;
4) авари.	Г кочові тюркські племена, у середині VI ст. у Прикаспії та Приазов'ї утворили державу, контролювали Волзький торговий шлях;
	Д населяли землі між Дунаєм та Волгою, частково Крим, басейни Дону; у часи роздробленості Русі неодноразово нападали на її території.

2. Співвіднесіть ім'я діяча культури XV – XVIII ст.

1) Лаврентій Зизанія	А «Прогностична оцінка поточного 1483 р.»
2) Юрій Котермак	Б «Розмова Великої Росії з Малоросією»;
3) Семен Дівович	В «Граматика словенська язика»;
4) Іоаникій Галятовського	Г «Київський Синопис»;
	Д «Ключ разуменія».

3. Співвіднесіть період з характерними рисами розвитку української культури:

1) кінець XVIII ст.;	А зростання ролі природничих наук, поява бібліотек і музеїв, становлення середньої і вищої жіночої освіти;
2) перша пол. XIX ст.;	Б відчутний вплив західноєвропейського бароко, поширення вертепу та шкільної драми у театральному мистецтві;
3) друга пол. XIX ст.;	В заснування у Львові інституту Осолінських, започаткування реалістичного напрямку у живописі;
4) початок XX ст.;	Г зростання ролі світської культури, початок українського національного відродження; заснування першого театру з постійною трупой;
	Д створення у Полтаві першого українського стаціонарного театру.

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між сферами культури та визначними діячами XX ст.

1) історія;	А М. Зеров, Є. Плужник, М. Рильський.
2) медицина;	Б А. Бучма, І. Їжакевич, Н. Ужвій;
3) мистецтво;	В Д. Багалій, М. Василенко, Д. Яворницький,;
4) література.	Г М. Гамалія, О. Богомолець, М. Стражеско.
	Д В. Липківський, М. Борецький, А. Шептицький.

2. Встановіть відповідність між назвою адміністративної одиниці періоду гітлерівської окупації України та територіями, що до неї входили.

1) «Трансністрія»	А Чернігівська, Сумська, Харківська області, Донбас;
2) дистрикт «Галичина»	Б південні райони Вінницької, західні райони Миколаївської областей, частина Молдови;
3) рейхскомісаріат «Україна»	В Дніпропетровська, Миколаївська, Київська, Житомирська, Рівненська;
4) прифронтowa зона	Г Чернівецька, Ізмаїльська області;
	Д Львівська, Дрогобицька, Станіславська, Тернопільська.

3. Встановіть відповідність між періодом та політикою радянської влади щодо церкви:

1) «Сталінська модернізація».	А наступ на греко-католицьку церкву та її ліквідація, «добровільне возз'єднання греко-католицької церкви Закарпаття з російською православною»;
2) «Сталінська післявоєнна відбудова»	Б відродження заборонених церков і релігійних конфесій, повернення культових споруд віруючим, початок видання релігійної літератури;
3) «Хрущовська відлига»	В боротьба проти зародження релігійного дисидентства; переслідування захисників вільного віросповідання Г. Вінса, І. Геля та ін.;
4) «Брежнєвський застій»	Г початок реабілітації репресованих священників; взято курс на подолання релігійності; активізація атеїстичної роботи серед населення;
	Д масова закриття культових споруд, репресії проти священників; знищення пам'яток церковної архітектури.

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності українських гетьманів за поданими на них описами.

- А «Перше я за свою кривду і шкоду воював, — казав він, — тепер воюватиму за нашу православну віру»;
- Б «Отримавши булаву, він ніколи не таврував Мазепу «зрадником»»;
- В «Син священика з містечка Ходорова ... в письмі козацько-руським справний, розумний, гарної вроди, до людей чемний і прихильний».
- Г «Залишався щирим прихильником союзу з Московщиною — аж до часу, коли Петро І почав ламати основи української державності тоді він почав шукати іншого політичного шляху»;

2. Розташуйте у хронологічній послідовності характерні риси розвитку української культури:

- А створення перших музично-теоретичних праць, посібників для композиторів;
- Б відкриття перших освітніх закладів для жінок;
- В поширення модернізму у культурі;
- Г створення цілого ряду споруд у Києві за проектом архітектора А. Меленського;

3. Розташуйте уривки із документів у хронологічній послідовності:

- А «На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами у справах місцевого врядування Україною вищим органом тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, которого призначає Тимчасовий уряд по пропозиціям Центральної Ради»;
- Б «Приписуємо Правительству Республіки нашої — Раді Народніх Міністрів — від цього дня вести розпочаті вже нею переговори про мир з центральними державами цілком самостійно й довести їх до кінця...»;

В «Через це, оберігаючи все народне хазяйство, машини, ліси, будинки, коней, худобу і інше, дбаючи про порядок на Україні, Універсал не дозволяє ніяких самовільних захоплень земель і всякого добра, порубок лісів тощо, бо такі захоплення і порубки неминуче зруйнують відтепер уже народне багатство та викличуть розрухи і сварки в краю і серед селянства».

Г «Українська Центральна рада, яка обрана українським народом через його революційні організації, незабаром поповниться на справедливих основах представниками інших народів і тоді стане тим єдиним найвищим органом революційної демократії України...».

4. Розташуйте у хронологічній послідовності характерні риси соціального життя в УРСР:

А стрімке зростання захворюваності на рак;

Б видання селянам паспортів;

В боротьба з алкоголізмом;

Г виникнення такого явища як «дефіцит».

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте розвиток філософії, природничих наук, медицини у другій половині XVIII ст.

Завдання № 2

Визначте місце «українського питання» у політиці радянської влади щодо українських земель у складі Польщі протягом 1920–1930-х рр.

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

СЕКЦІЯ «СОЦІОЛОГІЯ»

9 клас

І рівень

Завдання № 1

1. Визначте, де в Україні були знайдені вирізани з бивня мамонта браслети, які належать до унікальних зразків прикладного декоративного мистецтва стародавньої Європи.

- А біля селища Королеве на Закарпатті;
- Б на Мізинській стоянці на р. Десна;
- В у печері Киїк-Коба у Криму;
- Г на Кирилівській стоянці у Києві.

2. Про які племена писав давній автор: «Племена ... живуть спільно, і життя їхнє однакове: вони живуть вільно, і не дають нікому поневолити себе або підкорити»:

- А скіфи і сармати;
- Б слов'яни і анти;
- В алани і язиці;
- Г скіфи і таври.

3. Кого з князів Галицько-Волинської держави літописець назвав «самодержцем всієї Русі», «царем на Русі»:

- А Данила Галицького;
- Б Володимира Мономаха;
- В Юрія І Львовича;
- Г Романа Мстиславича.

4. Визначте знахідки доби перебування скіфів на території України, знайдені у кургані Чортотлик неподалік міста Нікополь:

1) скіфський золотий гребінь; 2) золотий головний убір скіфської цариці; 3) золота пектораль; 4) срібна ваза з рослинним і тваринним орнаментом у нижній частині та сценами зі скіфського життя у верхній.

А 1, 2;

Б 2, 3;

В 3, 4;

Г 2, 4;

5. Визначте, як називають наділення предметів, явищ природи, тварин, рослин, міфічних істот, тощо зовнішністю і фізичними властивостями людини:

А анімізм;

Б тотемізм;

В антропоморфізм;

Г фетишизм.

Завдання № 2

1. Визначте поняття, які використовуються при характеристиці певних релігійних вірувань.

1) капище; 2) хітон; 3) некрополь; 4) агора; 5) теменос; 6) пеплоса.

А 1, 2, 3;

Б 2, 4, 6;

В 1, 5, 6;

Г 1, 3, 5;

2. Визначте події, що відбулися протягом періоду від заснування окремої Галицької митрополії до її першого скасування за наполяганням московських князів.

1) розорення Андрієм Боголюбським Києва; 2) перенесення столиці Галицько-Волинської держави з Холма до Львова; 3) Смерть князів Андрія та Лева II. 4) отруєння «князя землі Руської, Галицької і Володимирської»; 5) управління Дмитром Дедьком Галиць-

кою боярською республікою; 6) захоплення польським королем Казимиром III Галичини; 7) Битва на Синіх Водах

А 1, 3, 4;

Б 3, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 4, 5, 7.

3. Виберіть події, які відбувалися у період від висвячення митрополита Йова Борецького (відновлення православної ієрархії) до підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату:

1) Церковний собор у м. Бресті; 2) заснування при Києво-Печерській лаврі П. Могилою школи; 3) видання «Пунктів заспокоєння обивателів грецької віри»; 4) церковні реформи П. Могили; 5) підписання Слободищенського трактату; 6) організація «Великого згону»; 7) «Паліївщина»; 8) проведення «Генерального слідства про маєтності».

А 1, 2, 3, 4, 5;

Б 2, 3, 4, 5, 6;

В 3, 4, 5, 6, 7;

Г 4, 5, 6, 7, 8.

4. Визначте греко-католицьких митрополитів кінця XVI — XVII ст.

1. Й.-В. Рутський; 2. Гедеон Балабан; 3. Ісайя Копинський; 4. Сильвестр Косів; 5. Іпатій Потій; 6. М. Рогоза.

А 1, 2, 5;

Б 2, 4, 5;

В 3, 5, 6;

Г 1, 5, 6.

5. Визначте працю Інокентія Гізеля, яка використовувалася як перший спеціальний підручник з історії України, Білорусії та Росії.

А «Історія Русів»;

Б «Синопис»;

В «Лексикон слов'яноруський»;

Г «Густинський літопис».

Завдання № 3

1. Під впливом, яких ідей розвивалася українська література другої половини XVII — першої половини XVIII ст.?

- А ідей Великої Французької революції;
- Б ідей єднання православної і католицької церков;
- В ідей гуманізму доби Західноєвропейського Відродження;
- Г ідей романтизму.

2. Визначте діяча, який називав себе «співцем свободи, критиком вад сучасного йому суспільства»:

- А Г. Сковорода;
- Б І. Гізель;
- В Г. Кониський;
- Г М. Довгалецький.

3. Визначте архітектурні пам'ятки, створені у стилі козацького бароко:

1. Вежа Корнякта у Львові; 2. Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 3. Церква-мавзолей на Аскольдовій могилі у Києві; 4. Покровський собор у Харкові; 5. Церква Успіння Богородиці у Львові; 6. Церква Святої Катерини у Чернігові.

- А 1, 6;
- Б 2, 4;
- В 4, 6;
- Г 5, 6.

4. Визначте землі, на честь приєднання яких за наказом імператриці Катерини II було викарбувано монету з написом: «Я повернула те, що було відірване».

- А Кримський півострів;
- Б Правобережна Україна;
- В Галичина;
- Г Закарпаття.

5. Визначте представників української еліти, які прихильно ставилися до Наполеона під час франко-російської війни.

1. І. Котляревський; 2. І. Ковінько; 3. В. Капніст; 4. М. Чайковський; 5. Могучовський.

А 1, 3, 4;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 2, 3, 5.

Завдання № 4

1. Визначте архітектора, якого називали «першим головним архітектором Києва».

А А. Меленський;

Б С. Ковнір;

В В. Городецький;

Г В. Беретті.

2. Визначте на честь якої події наприкінці 1830-х рр. у Російській імперії було виготовлено пам'ятну медаль із написом: «Отторгнутые насиліем, присоединенные любовью».

А приєднанню Правобережжя;

Б приєднанню греко-католицької церкви до православної;

В приєднанню Кримського півострову;

Г навернення старообрядців до канонічної православної церкви.

3. Визначте події з історії України, які відбувалися протягом існування у Наддніпрянщині явища охарактеризованого сучасниками як «мудра вигадка графа Аракчеєва».

1) «Жалувана грамота» дворянству Катерини II; 2) Видання поеми І. Котляревського «Енеїда»; 3) Заснування масонської ложі «Любов до істини»; 4) Видання альманаху «Русалка Дністровва»; 5) Інвентарна реформа на Правобережжі; 6) «Київська козачина»; 7) «Чигиринська змова».

А 1, 3, 4, 6;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

4. Визначте організацію якій належить наведений уривок:

«Але тепер, коли всіх блиснуло сонце волі, «пробудився і наш український лев бінарне нам ворожить майбутнє. Встаньте, браття але не до звади й негоди! Будьмо тим, чим бути можемо, будьмо — Народом!»

А Головна Руська Рада;

Б «Руська трійця»;

В Малоросійське товариство;

Г «Братство Святих Кирила і Мефодія».

5. Визначте, хто першим серед українських громадських діячів сформулював і обґрунтував ідею здобуття Україною цілковитої політичної незалежності.

А Михайло Драгоманов;

Б Олександр Барвінський;

В Юліан Бачинський;

Г Микола Міхновський.

II рівень

Завдання № 1

1. Встановіть відповідність між твором часів Київської Русі та уривком з його змістом:

1) «Слово про закон і благодать» Іларіона;	А «Заклав Ярослав місто велике, біля якого зараз Золоті ворота, заклав і церкву святої Софії, митрополію, і потім церкву святої Богородиці Благовіщення на Золотих воротах...»;
2) «Повчання» Володимира Мономаха;	Б «... Блаженний Олімпій пострижений був при ігумені Никоні, добре навчався іконописній майстерності. Дуже добре вмів ікони писати...»;
3) «Києво-Печерський патерик»;	В «... Найбільше ж за все убогих не забувайте, але, скільки зможете, по силі своїй, годуйте їх, давайте милостиню сироті..., і не дозволяйте сильним погубити людину»;

4) «Слово о полку Ігоревім».	Г «Бо ж закон попередником був і слугою благодаті й істини; істина ж і благодать — слуга майбутньому вікові, життю нетлінному»;
	Д «Позлазили всі з коней, бо хотіли, б'ючись, дійти до ріки Дінця; бо вони казали: “Якщо відпустимо і втечемо самі, а чорних людей залишимо, то гріх нам буде від Бога”...».

2. Встановіть відповідність між подіями та їхніми описами:

1) похід князя Олега	А «Грабиша за 2 дни весь град, Подольє и Гору, и манастири, И Софью, и Десятинью Богородицу, и не бысть помилования никому...»;
2) похід князя Святослава	Б «Усіх походів великих було 83, а інших менших не пригадаю. Мирів я уклав з половецькими князями без одного 20 і при батькові і при без батька...»;
3) похід Володимира Мономаха	В «І прийшли до царя, і розповіли йому все, що було: “Лютий повинен бути цей чоловік: майно зневажає, а зброю бере, дамо йому данину”...»;
4) похід Андрія Боголюбського	Г «Нехай Русь, приходячи, бере “слюбне”, скільки хоче; а якщо прийдуть гості, то беруть і місячину на 6 місяців, хліб, вино, і м'ясо, і рибу..., і пускають їх у лазні...»;
	Д «... Поїхав з Новгорода, ... узявши із собою брата Всеволода із Трубецька і Святослава Олеговича..., чернігівських воєводам, і так ішли тихо, збираючи дружину свою...».

3. Встановіть відповідність між діячами та сферою їхньої діяльності:

1) Ш. Фіоль, Ф. Скорина, І. Федоров	А відомі українські скульптори другої половини XVII –XVIII ст.;
2) Л. Баранович, І. Гізель, Д. Туптало;	Б українські літератори другої половини XVII — поч. XVIII ст.;
3) Г. Барський, І. Зарудний, Б. Меретин;	В Друкарі XVI — XVII ст., які друкували кирилицею українські книжки

4) І. Равич, Пінзель, С. Стажевський.	Г українські архітектори другої половини XVII –поч. XVIII ст.;
	Д українські композитори другої половини XVII –XVIII ст..

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між мислителями XVI –XVIII ст. та їхніми поглядами:

1) І. Вишенський;	А у своєму творі «Роксоланія» наголошував, що населення Русі-України — окремий народ;
2) С. Кленович;	Б головна ідея його творів «пізнай себе», «поглянь у себе»;
3) Г. Сковорода;	В докоряв єпископам за непорядки в православній церкві, картав духовних і світських панів над простим людом;
4) Ф. Прокопович;	Г висловив ідею «європейського дому» — згуртування європейських народів для подолання турецької експансії;
	Д визнавав Бога як основу усього існуючого, доводив законність і необхідність самодержавства.

2. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням

1) сепаратизм;	А заперечення усталених норм, цінностей, авторитетів;
2) нігілізм;	Б крайній вияв націоналізму, що пропагує національну винятковість, панування однієї нації над іншими;
3) радикалізм;	В рішуче, безкомпромісне здійснення своїх намірів, прагнення до докорінної зміни існуючого стану речей у тій чи іншій справі;

4) космо-політизм;	Г вчення, в основу якого покладено заклик відмовитися від національного суверенітету, національних традицій і культури задля абстрактного поняття вселюдської культури і традицій;
	Д прагнення окремих груп населення чи організації до відокремлення, відособлення.

3. Встановіть відповідність між організацією та її характеристикою:

1) «Тасмна дружина»;	А тасмна революційна організація народників-терористів, що виникла в серпні 1879 р. внаслідок розколу «Землі і Волі»;
2) гурток «чайковців»;	Б створена Я. Стефановичем у селі Шабельники тасмна селянська організація, метою якою було загальне селянське повстання проти поміщиків;
3) «Київська комуна»;	В це об'єднання народників мало своє помешкання-гуртожиток, вело пропагандистську роботу серед робітників, проводило політичні диспути;
4) «Південні бунтарі»;	Г революційно-народницький гурток, який оформився в 1872 р. під впливом аналогічного гуртка у Петербурзі. До його складу входили переважно студенти Київського університету, очолені П. Аксельродом;
	Д це народницьке об'єднання утворилося у 1875 р., його члени (близько 30 осіб) вважали, що найсприятливіші умови для здійснення їхніх планів склалися на Чигиринщині.

Завдання № 3

1. Розташуйте соціальні верстви українського суспільства другої половини XIV — першої половини XVI ст. у порядку від нижчих до вищих шаблів соціальної ієрархії:

- А данники;
- Б зем'яни;
- В князі;
- Г патриціат.

2. Розташуйте у хронологічній послідовності пам'ятки рукописної та друкованої релігійної літератури в Україні:

- А «Острозька Біблія»;
- Б «Пересопницьке Євангеліє»;
- В «Требник»;
- Г «Остромирове Євангеліє».

3. Розташуйте у хронологічній послідовності уривки з документів:

А «... 1) не допускати ввозу в межі імперії книг і брошур, що видаються за кордоном на малоруському наріччі. 2) Друкування і видання в імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити...3) Заборонити різні сценічні вистави на малоруському наріччі, друкування на ньому текстів до музикальних нот...»;

Б «... Бажаючи посприяти розвитку землеробства та промисловості, визнали ми за необхідне право купувати землю без селян і володіти цими землями всіма російськими підданими, крім тих, що є власністю поміщика. І тому надаємо це право не тільки купцям, міщанам і всім міським жителям, але і державним селянам незалежно від їхньої приналежності до різних відомств; рівне ж право отримують і селяни відпущені поміщиком на волю...»;

В «Мала Росія, Ліфляндія і Фінляндія є провінціями, якими управляють на основі дарованих їм привілеїв... Ці провінції треба найлегшим способом привести до того, щоб вони обрусіли і перестали дивитись, неначе вовки на ліс...»;

Г «Таємна і злочинна мета недільних шкіл у Києві очевидна з багатьох натяків і думок, висловленими головними діями в їх паперах ...»

4. Розташуйте навчальні заклади Російської імперії за рівнем освіти, що надавався ними (від нижчого до вищого):

- А реальні училища;
- Б класичні гімназії;
- В народні училища;
- Г 6-річні міські училища.

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте розвиток української мови та поширення писемності у Київській Русі та Галицько-Волинській державі.

Завдання № 2

Доведіть, що «українське питання» перебувало в контексті європейської міжнародної політики у другій половині XIX ст.

10 клас

I рівень

Завдання № 1

1. Виберіть правильну відповідь:

До тюркських племен, які були сусідами східних слов'ян належали:

1) іжора; 2) сармати; 3) авари; 4) готи; 5) хозари; 6) гуни

А 1, 3, 5

Б 2, 5, 6

В 3, 5, 6

Г 1, 3, 6

2. Визначте категорії селян, що виконували панщину:

1) слуги; 2) селяни-паробки; 3) селяни-данники; 4) селяни-сокольники.

А 2, 4;

Б 1, 2;

В 3, 4;

Г 2, 3.

3. Визначте нормативно-правові акти, якими відбувалось оформлення процесу закріпачення селян у Польсько-Литовській державі:

1) «Привілей Казимира IV»; 2) «Пункти заспокоєння руського народу»; 3) «Волочна поміра»; 4) «Острозька угода»; 5) «Артикули польського короля Генріха Валуа»; 6) «33 артикули» 1595 р.

А 1, 3, 5;

Б 2, 3, 6;

В 1, 3, 4;

Г 3, 5, 6.

4. Визначте події, які відбувалися у період між підписанням Деулінського та Андрусівського договорів.

1) селянські повстання під проводом Мухи і Андрія Борули; 2) виникнення Київського братства; 3) Хотинська битва; 4) Чуднівська кампанія; 5) обрання П. Тетері гетьманом Правобережної України; 6) Московські статті І. Брюховеського; 7) «повстання Петрика».

А 1, 3, 5, 6;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7;

5. Визначте уривки першоджерел, які стосуються доби Національно-визвольної війни середини XVII ст.:

1) «Після раптового вторгнення запорожців у табір Османа турками оволоділа паніка: сам Осман ... тепер на власні очі побачив усю хиткість свого становища»;

2) «Я її не відступлю, бо це права рука наша, щоб ви, знищивши хлопів, і на козаків ударили»;

3) «Ми, Військо Запорозьке низове, не бажаємо воювати й ворогувати з Вашою Милістю і з усім кримським панством...»;

4) «Якби провинився б хто з генеральних старшин, полковників, генеральних радників..., — то ясновельможний гетьман не повинен карати того винуватця за такі провини засобами своєї влади чи особисто призначати йому кару»;

5) «Урятувати обложених не було жодного шансу ... Вичерпувалися запаси пороху, харчів, жовніри змушені були вживати смердючу воду...»;

- б) «Спочатку будь ласкавим, Твоя Царська Величносте, підтвердити права і вольності наші військові, як віками були у Війську Запорозькому...».

А 1, 2, 5;

Б 2, 5, 6;

В 3, 5, 6;

Г 4, 5, 6.

Завдання № 2

1. Визначте діячів музичного мистецтва України кінця XVIII — поч. XIX ст.:

- 1) І. Полетика; 2) Д. Бортнянський; 3) М. Тереховський; 4) А. Ведель; 5) С. Яворський; 6) М. Березовський; 7) М. Дидецький; 8) А. Сатановський.

А 1, 5, 7, 8;

Б 2, 3, 5, 6;

В 1, 3, 4, 7;

Г 2, 4, 6, 7.

2. Визначте, які із згаданих нижче соціальних виступів відбувалися у XVIII ст.

- 1) «Київська козаччина»; 2) «Коліївщина»; 3) Повстання дейнеків на Лівобережжі; 4) «Константиніська легенда»; 5) «Паліївщина»; 6) Повстання Верлана.

А 2, 4, 6;

Б 1, 2, 6;

В 2, 5, 6;

Г 2, 3, 5;

3. Визначте наслідки «весни народів» 1848–49 рр. для західно-українських земель:

- 1) обмежено панщину за інвентарними книгами до 3 днів на тиждень; 2) скасовано особисту залежність селянина від поміщика;

3) Галичину поділено на Східну і Західну частини; 4) українців залучено до роботи скликаного австрійським імператором парламенту; 5) австрійським урядом визнано рівність греко-католиків з римо-католиками; 6) створено політичний представницький орган українців, який діяв до 1851 р.;

А 1, 3, 5;

Б 3, 4, 5;

В 1, 2, 4;

Г 2, 4, 6;

4. Визначте характерні риси соціально-економічного розвитку українських губерній Російської імперії у першій половині XIX ст.

1) розвиток залізничного транспорту; 2) зростання кількості «піших» селян та «місячників»; 3) використання праці військових поселенців; 4) виникнення перших синдикатів та трестів у промисловості; 5) поширення «урочної системи» селянських повинностей; 6) заснування торгового дому цукрозаводчиків Яхненків-Симеренків; 7) розвиток кооперативного руху у сільському господарстві; 8) стрімке зростання соціальної групи технічної інтелігенції.

А 1, 2, 3, 6;

Б 2, 3, 5, 6;

В 2, 4, 5, 6;

Г 2, 4, 7, 8.

5. Назвіть громадсько-політичні течії і рухи, які розвивалися у Західній Україні протягом другої половини XIX ст.

1) москвофіли; 2) українофіли; 3) «народники-пропагандисти»; 4) «народники-бакуністи»; 5) народовці; 6) радикали.

А 1, 2, 5

Б 1, 3, 5;

В 3, 4, 6;

Г 1, 5, 6.

Завдання № 3

1. У підросійській Україні у пореформену добу на пруський шлях розвитку перейшло сільське господарство:

1) Лівобережної України; 2) Правобережної України; 3) Слобідської України; 4) Південної України.

А 1, 2, 3, 4;

Б 2, 3;

В 3, 4;

Г 1, 2.

2. Які зміни в становищі селян відбулися на початку XX ст. внаслідок аграрної реформи П. Столипіна?

1) селяни виходили з громади й закріплювали землю у приватну власність; 2) селяни переселялися до малозаселених земель Сибіру й Далекого Сходу; 3) селяни одержували особисту свободу й невеликі наділи землі без викупу; 4) селяни залишалися тимчасовозобов'язаними до укладення викупної угоди.

А 1, 2;

Б 1, 3;

В 2, 4;

Г 3, 4.

3. Які регіональні радянські республіки було створено більшовиками взимку та навесні 1918 р.?

1) Одеська Радянська Республіка; 2) Донецько-Криворізька Республіка; 3) Радянська Соціалістична Республіка Таврида; 4) Галицька Соціалістична Радянська Республіка; 5) Українська Соціалістична Радянська Республіка; 6) Молдавська Автономна Радянська Соціалістична Республіка

А 1, 2, 3;

Б 1, 4, 6;

В 2, 5, 6;

Г 3, 4, 5.

4. Визначте, які політичні сили підтримували гетьманський режим в Україні.

1) Всеукраїнський земський союз; 2) Всеукраїнський робітничий з'їзд; 3) Конституційні демократії (кадети); 4) II Всеукраїнський селянський з'їзд; 5) Український хліборобський конгрес; 6) З'їзд промисловців, банкірів, поміщиків.

А 1, 3, 6;

Б 3, 5, 6;

В 1, 3, 5;

Г 2, 4, 6.

5. Визначте характерні риси соціально-економічної політики Директорії УНР:

1) відновлено 8-годинний робочий день; 2) заборонено робітничі страйки та профспілки; 3) введено продподаток на сільсько-господарську продукцію; 4) звільнено з роботи усіх призначених за гетьмана чиновників; 5) частину націоналізованих підприємств передано у концесії; 6) оголошено «Декрет про землю»; 7) заборонено конфісковувати землі іноземних підданих, промислових підприємств та цукрових заводів.

А 1, 4, 7;

Б 1, 4, 6;

В 1, 5, 7;

Г 2, 4, 7.

Завдання № 4

1. Визначте складові нової економічної політики у промисловості та сільському господарстві:

1) затвердження та реалізація плану ГОЕЛРО; 2) запровадження державної позики «третього вирішального року»; 3) цілковите підпорядкування сільського господарства командно-адміністративній системі управління; 4) ліквідація системи главків та створення трестів; 5) запровадження карткової системи розподілу продуктів харчування; 6) відновлення вільної торгівлі хлібом та іншою промисловою і кустарною продукцією.

А 4, 5, 6;

Б 1, 3, 6;

В 2, 4, 6;

Г 1, 4, 6.

2 Визначте назви літературних організацій 1920-х рр.:

- 1) «Гарт»; 2) «Березіль»; 3) «АХЧУ»; 4) «ВАПЛІТЕ»; 5) «Думка»;
6) «МАРС».

А 1, 3, 4;

Б 2, 5, 6;

В 1, 4, 6;

Г 3, 4, 6.

3. Визначте основні риси радянського тоталітаризму в УРСР у 1930-х рр.

1) засилля бюрократії; 2) наявність панівної ідеології лише однієї партії; 3) існування декількох комуністичних партій – «УКП» («укапісти»), «УКП(б)» («боротьбисти»); 4) закриття українських шкіл, наукових установ; 5) відчуження людини від реальної участі у роботі органів державної влади; 6) вождизм; 7) розпалення національної ворожнечі та ненависті.

А 1, 2, 4, 5;

Б 2, 3, 5, 6;

В 1, 2, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

4. Які причини та особливості перебігу вирізняли голод 1932–1933 рр. від голоду 1921–1923 рр. в Україні?

1) повна реквізиція державою продовольчих ресурсів села; 2) несприятливі кліматичні умови, посуха, неврожай зернових; 3) відсутність допомоги постраждалим від голоду регіонам; 4) проведення заходів на ліквідацію куркульства як класу; 5) наслідки громадянської війни та продрозверстка; 6) спрямованість на подолання опору селян вступу до колгоспів; 7) розгортання акцій допомоги голодуючим; 8) залучення міжнародних благодійних організацій для допомоги голодуючим.

А 3, 4, 6, 8;

Б 1, 2, 3, 6;

В 3, 4, 6, 7;

Г 1, 3, 4, 6.

5. Визначте особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у складі Польщі у міжвоєнний період.

1) абсолютна більшість підприємств Східної Галичини були дрібними; 2) початок створення великих колективних господарств на селі; 3) перетворення українських земель з аграрного краю у аграрно-індустріальний; 4) формування розгалуженої мережі кооперативів, кредитних спілок; 5) виникнення металургійної, електротехнічної галузей промисловості; 6) засилля іноземного капіталу; 7) колонізація краю поляками; 8) переважання галузей важкої промисловості.

А 1, 4, 6, 7;

Б 1, 4, 6, 8;

В 1, 2, 4, 6;

Г 1, 5, 6, 7.

II рівень

Завдання № 1

1. Встановіть відповідність між гетьманом та його соціально-економічною політикою:

1) І. Брюховецький	А задоволення перед усім інтересів старшинської верхівки; щедрі роздачі землі українській покозаченій шляхті, що викликало повстання незалежного козацтва на початку його гетьманування;
2) П. Дорошенко	Б позиціонував себе захисником черні, однак організований перепис населення та встановлення розмірів податків, що надходили до царської скарбниці, призвели до обурення селян і козаків його політикою;
3) І. Мазепа	В сприяв заселенню південних районів Правобережжя, створив митну лінію на кордоні, організував карбування власної монети;
4) Д. Апостол	Г запровадив категорії козацької старшини; впорядкував податки; заборонив відбрігати у козаків землі, обтяжувати селян повинностями;
	Д провів «Генеральне слідство про маєтності», вперше встановив точний розмір державних видатків.

2. Встановіть відповідність між соціальними верствами та категоріями Гетьманщини другої половини XVII — XVIII ст.

1) «виборні козаки»	А категорія козаків, що перестали нести безпосередню військову службу, а лише забезпечували військо усім необхідним;
2) «компанійці»	Б категорія козаків, які несли дозорну службу, були особистою охороною гетьмана;
3) «підпомічники»	В заможна частина козацтва, яка мала всілякі козацькі привілеї, міцні господарства;
4) «захребетники»	Г категорія селян, яка не мала власної худоби для обробітку землі, була особисто вільною, сплачуючи лише оброк;
	Д категорія селян, яка взагалі не мала землі, свого господарства, вони жили на чужих дворах, працювали як наймити.

3. Встановіть відповідність між працею та її автором:

1) «Історія Слобідської України»	А М. Маркевич;
2) «Історія запорозьких козаків»	Б І. Срезневський;
3) «Богдан Хмельницький»	В М. Костомаров;
4) «Історія Малоросії»	Г Д. Яворницький;
	Д Д. Багалій.

Завдання № 2

1. Співвіднесіть термін та його визначення:

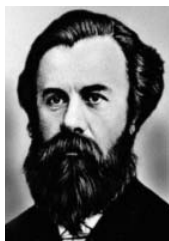
1) місячина;	А додаткові селянські повинності по обробітку панських садів і городів;
2) шарварки;	Б повинності по спорудженню, ставків, мостів доріг;
3) гвалти або згони;	В селяни за постійну панщину отримували у заробіток продукти харчування;
4) подорожчина.	Г повинність по перевезенню поміщицьких товарів на ярмарки;
	Д повинність, яку кріпосний сплачує у натуральній або грошовій формі своєму пану.

2. Встановіть відповідність між автором та приналежною йому цитатою:

1)

2)

3)

4)

А «вона запалила вогонь, що його тільки гробова персть загасити може...»;

Б «Разом, разом, хто сили має, Гонить з Русі мраки тьмаві, Зависть най нас не спиняє, Разом к світу, други жваві!»;

В «освічені українці, як правило, трудяться для всіх, тільки не для України та її народу...»;

Г «що працею і любов'ю буду гідним того, щоб українці визнали мене сином свого народу»;

Д «Із рідного краю Привіту не маю, Один на чужині Сльози виливаю».

3. Встановіть відповідність між періодом та характерними особливості розвитку економіки:

1) 1900–1917 рр.	А «ізотовський рух»; «побудова основ соціалізму», ревіндикація;
2) 1918–1921 рр.	Б «непман», «лікнеп», госпрозрахунок, «червонець»;
3) 1921–1928 рр.	В завершення промислового перевороту, «цукрові королі», «залізнична лихоманка», початок розвитку Дрогобицько-Бориславського нафтового району;
4) 1928–1939 рр.	Г трудові армії, продрозверстка, прямий обмін між містом і селом, зрівнялівка в оплаті праці;
	Д монополізація промисловості, економічна криза, «Верховинська акція», соціальні протести.

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності підписані гетьманами договори:

- А Слободищенський трактат;
- Б Бучацький договір;
- В Глухівські статті;
- Г Коломацькі статті.

2. Розташуйте у хронологічній послідовності описані сучасниками події:

- А «... Успіхи запровадження ... поселень не можуть вражати і мають переконувати, що тільки таким чином можна вирішити проблему утримання 700–900 тисячної армії...»;
- Б «Відомі з історії декабристів заворушення ... відбилися в наступному ... році між селянами багатьма неправдивими чутками і розмовами про наступну в найближчий час різну поміщиків, шляхти і взагалі всіх, хто так чи інакше стояв у ворожих відношеннях до селянства»;
- В «... Росія у траурі! Не стало великого Царя-Визволителя! Сили темряви здійснили свою чорну справу...»;
- Г «... Із кінця в кінець по всьому царстві пролунав заклик, щоб старий і малий виходили zalивати страхітливую московську пожежу ворожою кров'ю, заворушилось ополчення малоросійське».

3. Розташуйте у хронологічній прийняття документів 1920–1930-х рр.

- А Постанова ЦК ВКП (б) «Про заходи ліквідації куркульських господарств у районах суцільної колективізації»;
- Б Постанова Наркомосу УСРР «Про запровадження в життя єдиної трудової школи»;
- В Постанова ЦК ВКП (б), РНК «Про заходи поліпшення трудової дисципліни, поліпшення практики державного страхування та боротьбу зі зловживаннями у цій сфері».
- Г Постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності».

4. Розташуйте у хронологічній послідовності події, які відображено в цитованих документах:

А «Надзвичайний собор мусить визнати, що УАПЦ протягом 10 років свого існування була явно виявлена антирадянська контрреволюційна організація... собор визнає даліше існування УАПЦ за недоцільне і вважає її за ліквідовану...»;

Б «Не треба плутати нашого політичного союзу з літературою. Від російської літератури, від її стилів українська поезія мусить якомога швидше тікати. Справа в тому, що російська література тяжить над нами в віках, як господар становища, який привчав нашу психіку до рабського наслідування. Отже, вигодовувати на ній наше молоде мистецтво — це значить затримати його розвиток.»;

В «... З метою забезпечення правильного та спокійного ведення господарства на засадах більш вільного розпорядження землеробом своїми господарськими ресурсами продовольча розкладка, як спосіб державної заготівлі продовольства замінюється натуральним податком...»;

Г «... земельні комітети не можуть відібрати у поміщиків землю для справедливого її розділу між селянами. Селяни ні чим не повинні перешкоджати поміщикам в засіванні полів. Для засіву землі і жнив земельні комітети повинні надавати поміщикам коней, сільськогосподарські знаряддя праці, а також зерно для посіву...»

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте селянський рух в Україні протягом першої половини XIX ст.

Завдання № 2

«Він відкрив народну пісню як національний чинник у музиці, поклав під українську національну культуру тривкі основи й визначив шляхи, якими вона повинна розвиватися... У ньому почитаємо ми батька нашої національної музики... а одночасно і невтомного організатора музичного життя в Україні...»

Кому з українських діячів надав таку високу оцінку історик І. Крип'якевич? Доведіть справедливність або спростуйте оцінку історика фактами з біографії та діяльності цього митця.

11 клас

I рівень

Завдання № 1

1. Визначте категорії селян, що виконували панщину:

1) слуги; 2) селяни-паробки; 3) селяни-данники; 4) селяни-сокольники.

А 2, 4;

Б 1, 2;

В 3, 4;

Г 2, 3.

2. Визначте нормативно-правові акти, якими відбувалось оформлення процесу закріпачення селян у Польсько-Литовській державі:

1) «Привілей Казимира IV»; 2) «Пункти заспокоєння руського народу»; 3) «Волочна поміра»; 4) «Острозька угода»; 5) «Артикули польського короля Генріха Валуа»; 6) «33 артикули» 1595 р.

А 1, 3, 5;

Б 2, 3, 6;

В 1, 3, 4;

Г 3, 5, 6.

3. Визначте події, які відбувалися у період між підписанням Деулінського та Андрусівського договорів.

1) селянські повстання під проводом Мухи і Андрія Борули; 2) виникнення Київського братства; 3) Хотинська битва; 4) Чуднівська кампанія; 5) обрання П. Тетері гетьманом Правобережної України; 6) Московські статті І. Брюховеського; 7) «повстання Петрика».

А 1, 3, 5, 6;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7;

4. Визначте діячів музичного мистецтва України кінця XVIII — поч. XIX ст.:

1) І. Полетика; 2) Д. Бортнянський; 3) М. Тереховський;
4) А. Ведель; 5) С. Яворський; 6) М. Березовський; 7) М. Дидецький; 8) А. Сатановський.

А 1, 5, 7, 8;

Б 2, 3, 5, 6;

В 1, 3, 4, 7;

Г 2, 4, 6, 7.

5. Визначте архітектурні пам'ятки доби козацького бароко:

1. Вежа Корнякта у Львові; 2. Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 3. Церква-мавзолей на Аскольдовій могилі у Києві
4. Покровський собор у Харкові; 5. Церква Успіння Богородиці у Львові; 6. Церква Святої Катерини у Чернігові.

А 1, 6;

Б 2, 4;

В 4, 6;

Г 3, 4.

Завдання № 2

1. Визначте події з історії України, які відбувалися протягом існування у Наддніпрянщині явища охарактеризованого сучасниками як «мудра вигадка графа Аракчєєва».

1) Вхідження Буковини на правах окремого округу до «Королівства Галиції і Лодомерії»; 2) Видання поеми І. Котляревського «Енеїда»; 3) Заснування масонської ложі «Любов до істини»; 4) Видання альманаху «Русалка Дністровая»; 5) Інвентарна реформа на Правобережжі; 6) «Київська козащина»; 7) «Чигиринська змова».

А 1, 2, 3, 4;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

2. Визначте наслідки «весни народів» 1848–49 рр. для західно-українських земель:

1) обмежено панщину за інвентарними книгами до 3 днів на тиждень; 2) скасовано особисту залежність селянина від поміщика; 3) Галичину поділено на Східну і Західну частини; 4) українців залучено до роботи скликаного австрійським імператором парламенту; 5) австрійським урядом визнано рівність греко-католиків з римо-католиками; 6) створено політичний представницький орган українців, який діяв до 1851 р.;

А 1, 3, 5;

Б 3, 4, 5;

В 1, 2, 4;

Г 2, 4, 6;

3. Визначте характерні риси соціально-економічного розвитку українських губерній Російської імперії у першій половині XIX ст.

1) розвиток залізничного транспорту; 2) зростання кількості «піших» селян та «місячників»; 3) використання праці військових поселенців; 4) виникнення перших синдикатів та трестів у промисловості; 5) поширення «урочної системи» селянських повинностей; 6) заснування торгового дому цукрозаводчиків Яхненків-Симеренків; 7) розвиток кооперативного руху у сільському господарстві; 8) стрімке зростання соціальної групи технічної інтелігенції

А 1, 2, 3, 6;

Б 2, 3, 5, 6;

В 2, 4, 5, 6;

Г 2, 4, 7, 8.

4. У підросійській Україні у пореформену добу на прусський шлях розвитку перейшло сільське господарство:

1) Лівобережної України; 2) Правобережної України; 3) Слобідської України; 4) Південної України.

А 1, 2, 3, 4;

Б 2, 3;

В 3, 4;

Г 1, 2.

5. Які регіональні радянські республіки було створено більшовиками взимку та навесні 1918 р.?

1) Одеська Радянська Республіка; 2) Донецько-Криворізька Республіка; 3) Радянська Соціалістична Республіка Таврида; 4) Галицька Соціалістична Радянська Республіка; 5) Українська Соціалістична Радянська Республіка; 6) Молдавська Автономна Радянська Соціалістична Республіка

А 1, 2, 3;

Б 1, 4, 6;

В 2, 5, 6;

Г 3, 4, 5.

Завдання № 3

1. Визначте характерні риси соціально-економічної політики Директорії УНР:

1) відновлено 8-годинний робочий день; 2) заборонено робітничі страйки та профспілки; 3) введено продподаток на сільсько-господарську продукцію; 4) звільнено з роботи усіх призначених за гетьмана чиновників; 5) частину націоналізованих підприємств передано у концесії; 6) оголошено «Декрет про землю»; 7) заборонено конфісковувати землі іноземних підданих, промислових підприємств та цукрових заводів;

А 1, 4, 7;

Б 1, 4, 6;

В 1, 5, 7;

Г 2, 4, 7.

2. Визначте складові нової економічної політики у промисловості та сільському господарстві:

1) затвердження та реалізація плану ГОЕЛРО; 2) запровадження державної позики «третього вирішального року»; 3) цілковите підпорядкування сільського господарства командно-адміністративній системі управління; 4) ліквідація системи главків та створення трестів; 5) запровадження карткової системи розподілу продуктів

харчування; 6) відновлення вільної торгівлі хлібом та іншою промисловою і кустарною продукцією.

А 4, 5, 6;

Б 1, 3, 6;

В 2, 4, 6;

Г 1, 4, 6.

3. Визначте назви літературних організацій 1920-х рр.:

1) «Гарт»; 2) «Березіль»; 3) «АХЧУ»; 4) «ВАПЛІТЕ»; 5) «Думка»; 6) «МАРС».

А 1, 3, 4;

Б 2, 5, 6;

В 1, 4, 6;

Г 3, 4, 6.

4. Визначте основні риси радянського тоталітаризму в УРСР у 1930-х рр.

1) засилля бюрократії; 2) наявність панівної ідеології лише однієї партії; 3) існування декількох комуністичних партій — «УКП» («укапісти»), «УКП (б)» («боротьбисти»); 4) закриття українських шкіл, наукових установ; 5) відчуження людини від реальної участі у роботі органів державної влади; 6) вождизм; 7) розпалення національної ворожнечі та ненависті.

А 1, 2, 4, 5;

Б 2, 3, 5, 6;

В 1, 2, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

5. Визначте особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у складі Польщі у міжвоєнний період.

1) абсолютна більшість підприємств Східної Галичини були дрібними; 2) початок створення великих колективних господарств на селі; 3) перетворення українських земель з аграрного краю у аграрно-індустріальний; 4) формування розгалуженої мережі кооперативів, кредитних спілок; 5) виникнення металур-

гійної, електротехнічної галузей промисловості; 6) засилля іноземного капіталу; 7) колонізація краю поляками; 8) переважання галузей важкої промисловості.

А 1, 4, 6, 7;

Б 1, 4, 6, 8;

В 1, 2, 4, 6;

Г 1, 5, 6, 7.

Завдання № 4

1. Визначте керівників партизанських з'єднань, які діяли в Україні:

1) О. Сабуров; 2) М. Ватутін; 3) С. Ковпак; 4) М. Наумов;
5) С. Тимошенко; 6) О. Федоров; 7) М. Кирпоніс; 8) І. Черняхівський.

А 1, 2, 3, 7;

Б 1, 3, 4, 8;

В 3, 4, 5, 6;

Г 1, 3, 4, 6.

2. Визначте заходи проведені республіканським партійно-державним керівництвом у рамках «Косигінських реформ» в УРСР:

1) ліквідація раднаргоспів та підпорядкування промислових підприємств загальносоюзним міністерства за галузевим принципом; 2) ліквідація МТС і продаж техніки колгоспам; 3) поділ території країни на економічні райони, створення раднаргоспів; 4) створення на підприємствах спеціальних фондів для матеріального заохочення робітників і службовців у залежності від результатів їхньої праці; 5) підвищення наукового рівня планування економіки; 6) звільнення присадибних ділянок від оподаткування.

А 2, 3, 6;

Б 1, 4, 5;

В 3, 4, 5;

Г 1, 4, 6.

3. Визначте події, які відбулися у період від XX з'їзду КПРС до заборони Української Гельсінської спілки (УГС)

1) вихід кіноповісті О. Довженка «Україна в огні»; 2) «лисенківщина»; 3) перехід до обов'язкової семирічної освіти; 4) «кукуру-

дзяна кампанія»; 5) вихід праці І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація»; 6) призначення П. Шелеста першим секретарем ЦК КПУ; 7) вихід праці В. Чорновола «Лихо з розуму»; 8) економічна реформа М. Ригова — А. Абалкіна.

А 1, 2, 3, 4;

Б 2, 3, 4, 5;

В 4, 5, 6, 7;

Г 5, 6, 7, 8.

4. Визначте опозиційні до радянського режиму організації, що виникли протягом третього етапу «горбачовської перебудови» в УРСР:

1) Українська робітничо-селянська спілка; 2) Українська міжпартійна асамблея; 3) Всеукраїнське товариство репресованих; 4) Об'єднана партія визволення України; 5) Закордонне представництво Української Гельсінської спілки; 6) Партія демократичного відродження України.

А 1, 2, 5;

Б 3, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 2, 3, 6.

5. Визначте події періоду президентства Л. Кучми:

1) підписання «Універсалу національної єдності»; 2) політ першого космонавта незалежної України у космос; 3) прийняття законів «Про державний кордон України», «Про збройні сили України»; 4) введення національної валюти — гривні; 5) введення 12-бальної системи оцінювання знань учнів загальноосвітніх шкіл; 6) призначення Указом Президента дострокових парламентських виборів.

А 1, 2, 4;

Б 2, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 1, 3, 4.

II рівень**Завдання № 1**

1. Встановіть відповідність між гетьманом та його соціально-економічною політикою:

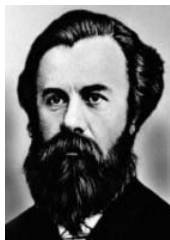
1) І. Брюховецький	А задоволення перед усім інтересів старшинської верхівки; щедрі роздачі землі українській покозаченій шляхті, що викликало повстання незаможного козацтва на початку його гетьманування;
2) П. Дорошенко	Б позиціонував себе захисником черні, однак організований перепис населення та встановлення розмірів податків, що надходили до царської скарбниці, призвели до обурення селян і козаків його політикою;
3) І. Мазепа	В сприяв заселенню південних районів Правобережжя, створив митну лінію на кордоні, організував карбування власної монети;
4) Д. Апостол	Г запровадив категорії козацької старшини; впорядкував податки; заборонив відбивати у козаків землі, обтяжувати селян повинностями;
	Д провів «Генеральне слідство про маєтності», вперше встановив точний розмір державних видатків.

2. Встановіть відповідність між працею та її автором:

1) «Історія Слобідської України»	А М. Маркевич;
2) «Історія запорозьких козаків»	Б І. Срезневський;
3) «Богдан Хмельницький»	В М. Костомаров;
4) «Історія Малоросії»	Г Д. Яворницький;
	Д Д. Багалій.

3. Встановіть відповідність між автором та приналежною йому цитатою:

1) 2) 3) 4)

- А «вона запалила вогонь, що його тільки гробова персть загасити може... »;
- Б «Разом, разом, хто сили має, Гонить з Русі мраки тьмаві, Зависть най нас не спиняє, Разом к світу, други жваві!»;
- В «освічені українці, як правило, трудяться для всіх, тільки не для України та її народу...»;
- Г «що працею і любов'ю буду гідним того, щоб українці визнали мене сином свого народу»;
- Д «Із рідного краю Привіту не маю, Один на чужині Сльози виливаю.».

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між періодом та характерними особливості розвитку економіки:

1) 1900–1917 рр.	А «ізотовський рух»; «побудова основ соціалізму», ревіндикація;
2) 1918–1921 рр.	Б «непман», «лікнеп», госпрозрахунок, «червонець»;
3) 1921–1928 рр.	В завершення промислового перевороту, «цукрові королі», «залізнична лихоманка», початок розвитку Дрогобицько-Бориславського нафтового району;
4) 1928–1939 рр.	Г трудові армії, продрозверстка, прямий обмін між містом і селом, зрівнялівка в оплаті праці;
	Д монополізація промисловості, економічна криза, «Верховинська акція», соціальні протести.

2. Встановіть відповідність між періодом розвитку УРСР та притаманними йому рисами суспільно-політичного і культурного життя:

1) післявоєнна відбудова;	А «золота п'ятирічка», «все в ім'я людини, все — для блага людини», «розвинутий соціалізм»;
2) «Хрущовська відлига»;	Б «чорний вівторок», «конституційна ніч», «касетний скандал»;
3) «Брежнєвський застій»;	В «нове політичне мислення», «зоряні війни», «держприймання»;
4) «Горбачовська перебудова».	Г радянізація, «експорт революції», «продажна донька імперіалізму»;
	Д ліквідовано «радянське кріпосне право», «наші діти будуть жити при комунізмі».

3. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням:

1) девальвація	А застій в економіці, виробництві та торгівлі, що передує або супроводжує спад;
2) стагнація	Б відносно помірний, некритичний спад ділової активності, виробництва або уповільнення темпів економічного зростання протягом тривалого часу, що зазвичай визначається як послідовне зменшення реального валового національного продукту;
3) рецесія	В випуск банкнотів, паперових грошей та цінних паперів.
4) емісія	Г зниження вартості національної валюти, що здійснюється центральним банком за системи фіксованого валютного курсу;
	Д кількісне зростання грошової маси на ринку, що призводить до їх знецінювання.

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності описані сучасниками події:

А «... Успіхи запровадження ... поселень не можуть вражати і мають переконувати, що тільки таким чином можна вирішити проблему утримання 700–900 тисячної армії...»;

- Б «Відомі з історії декабристів заворушення ... відбилися в наступному ... році між селянами багатьма неправдивими чутками і розмовами про наступну в найближчий час різню поміщиків, шляхти і взагалі всіх, хто так чи інакше стояв у ворожих відношеннях до селянства»;
- В «... Росія у траурі! Не стало великого Царя-Визволителя! Сили темряви здійснили свою чорну справу...»;
- Г «... Із кінця в кінець по всьому царстві пролунав заклик, щоб старий і малий виходили заливати страхотливу московську пожежу ворожою кров'ю, заворушилось ополчення малоросійське».

2. Розташуйте у хронологічній послідовності події, які відображено в цитованих документах:

- А «Надзвичайний собор мусить визнати, що УАПЦ протягом 10 років свого існування була явно виявлена антирадянська контрреволюційна організація... собор визнає дальше існування УАПЦ за недоцільне і вважає її за ліквідовану...»;
- Б «Не треба плутати нашого політичного союзу з літературою. Від російської літератури, від її стилів українська поезія мусить якомога швидше тікати. Справа в тому, що російська література тяжить над нами в віках, як господар становища, який привчав нашу психіку до рабського наслідування. Отже, вигодовувати на ній наше молоде мистецтво — це значить затримати його розвиток.»;
- В «... З метою забезпечення правильного та спокійного ведення господарства на засадах більш вільного розпорядження землеробом своїми господарськими ресурсами продовольча розкладка, як спосіб державної заготівлі продовольства замінюється натуральним податком...»;
- Г «... земельні комітети не можуть відібрати у поміщиків землю для справедливого її розділу між селянами. Селяни ні чим не повинні перешкоджати поміщикам в засіванні полів. Для засіву землі і жнив земельні комітети повинні надавати поміщикам коней, сільськогосподарські знаряддя праці, а також зерно для посіву...»

3. Розташуйте у хронологічній послідовності події та процеси:
- А успішний політ собак Білки і Стрілки у космос;
 - Б «золота п'ятирічка»;
 - В «тихий переворот»;
 - Г «волобуївщина».
4. Розташуйте у хронологічній послідовності:
- А вихід на екран фільму С. Параджанова «Тіні забутих предків»;
 - Б створення «Клубу творчої молоді» у Києві;
 - В запровадження принципу трьох «С» в економіці;
 - Г ліквідація УГКЦ

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте процес українського державотворення у період Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. та у добу «Руїни»

Завдання № 2

Яку політику і чому лідер більшовиків В. Ленін назвав «лобовою атакою на капіталізм»? Охарактеризуйте її складові та наслідки в УСРР.

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

**СЕКЦІЯ
«РЕЛІГІСЗНАВСТВО
ТА ІСТОРІЯ РЕЛІГІЇ»**

9 клас

І рівень

Завдання № 1

1. Визначте де в Україні були знайдені вирізані з бивня монета браслети, які належать до унікальних зразків прикладного декоративного мистецтва стародавньої Європи.

- А біля селища Королеве на Закарпатті;
- Б на Мізинській стоянці на р. Десна;
- В у печері Киїк-Коба у Криму;
- Г на Кирилівській стоянці у Києві.

2. Про які племена писав давній автор: «Племена ... живуть спільно, і життя їхнє однакове: вони живуть вільно, і не дають нікому поневолити себе або підкорити»:

- А скіфи і сармати;
- Б слов'яни і анти;
- В алани і язиці;
- Г скіфи і таври.

3. Кого з князів Галицько-Волинської держави літописець назвав «самодержцем всієї Русі», «царем на Русі»:

- А Данила Галицького;
- Б Володимира Мономаха;
- В Юрія І Львовича;
- Г Романа Мстиславича.

4. Визначте знахідки доби перебування скіфів на території України, знайдені у кургані Чортомлик неподалік міста Нікополь:

1) скіфський золотий гребінь; 2) золотий головний убір скіфської цариці; 3) золота пектораль; 4) срібна ваза з рослинним і тваринним орнаментом у нижній частині та сценами зі скіфського життя у верхній.

А 1, 2;

Б 2, 3;

В 3, 4;

Г 2, 4;

5. Визначте, як називають наділення предметів, явищ природи, тварин, рослин, міфічних істот, тощо зовнішністю і фізичними властивостями людини:

А анімізм;

Б тотемізм;

В антропоморфізм;

Г фетишизм.

Завдання № 2

1. Визначте поняття, які використовуються при характеристиці певних релігійних вірувань.

1) капище; 2) хітон; 3) некрополь; 4) агора; 5) теменос; 6) пеплоса.

А 1, 2, 3;

Б 2, 4, 6;

В 1, 5, 6;

Г 1, 3, 5;

2. Визначте події, що відбулися протягом періоду від заснування окремої Галицької митрополії до її першого скасування за наполяганням московських князів.

1) розорення Андрієм Боголюбським Києва; 2) перенесення столиці Галицько-Волинської держави з Холма до Львова; 3) Смерть князів Андрія та Лева II. 4) отруєння «князя землі Руської, Галицької і Володимирської»; 5) управління Дмитром Дедьком Галиць-

кою боярською республікою; 6) захоплення польським королем Казимиром III Галичини; 7) Битва на Синіх Водах.

А 1, 3, 4;

Б 3, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 4, 5, 7.

3. Виберіть події, які відбувалися у період від висвячення митрополита Йова Борецького (відновлення православної ієрархії) до підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату:

1) Церковний собор у м. Бресті; 2) заснування при Києво-Печерській лаврі П. Могилою школи; 3) видання «Пунктів заспокоєння обивателів грецької віри»; 4) церковні реформи П. Могилы; 5) підписання Слободищенського трактату; 6) організація «Великого згону»; 7) «Паліївщина»; 8) проведення «Генерального слідства про маєтності».

А 1, 2, 3, 4, 5;

Б 2, 3, 4, 5, 6;

В 3, 4, 5, 6, 7;

Г 4, 5, 6, 7, 8.

4. Визначте греко-католицьких митрополитів кінця XVI — XVII ст.

1) Й.-В. Рутський; 2) Гедеон Балабан; 3) Ісайя Копинський; 4) Сильвестр Косів; 5) Іпатій Потій; 6) М. Рогоза.

А 1, 2, 5;

Б 2, 4, 5;

В 3, 5, 6;

Г 1, 5, 6.

5. Визначте працю Інокентія Гізеля, яка використовувалася як перший спеціальний підручник з історії України, Білорусії та Росії.

А «Історія Русів»;

Б «Синопис»;

В «Лексикон слов'яноноруський»;

Г «Густинський літопис».

Завдання № 3

1. Під впливом, яких ідей розвивалася українська література другої половини XVII — першої половини XVIII ст.?

- А ідей Великої Французької революції;
- Б ідей єднання православної і католицької церков;
- В ідей гуманізму доби Західноєвропейського Відродження;
- Г ідей романтизму.

2. Визначте діяча, який називав себе «співцем свободи, критиком вад сучасного йому суспільства»:

- А Г. Сковорода;
- Б І. Гізель;
- В Г. Кониський;
- Г М. Довгалецький.

3. Визначте архітектурні пам'ятки, створені у стилі козацького бароко:

1) Вежа Корнякта у Львові; 2) Церква Святого Пантелеймона у Галичі; 3) Церква-мавзолей на Аскольдовій могилі у Києві 4) Покровський собор у Харкові; 5) Церква Успіння Богородиці у Львові; 6) Церква Святої Катерини у Чернігові.

- А 1, 6;
- Б 2, 4;
- В 4, 6;
- Г 5, 6.

4. Визначте землі, на честь приєднання яких за наказом імператриці Катерини II було викарбувано монету з написом: «Я повернула те, що було відірване».

- А Кримський півострів;
- Б Правобережна Україна;
- В Галичина;
- Г Закарпаття.

5. Визначте представників української еліти, які прихильно ставилися до Наполеона під час франко-російської війни.

1) І. Котляревський; 2) І. Ковінько; 3) В. Капніст; 4) М. Чайковський; 5) Могучовський.

А 1, 3, 4;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 2, 3, 5.

Завдання № 4

1. Визначте архітектора, якого називали «першим головним архітектором Києва».

А А. Меленський;

Б С. Ковнір;

В В. Городецький;

Г В. Беретті.

2. Визначте на честь якої події наприкінці 1830-х рр. у Російській імперії було виготовлено пам'ятну медаль із написом: «Отторгнутые насиліем, присоединенные любовью».

А приєднанню Правобережжя;

Б приєднанню греко-католицької церкви до православної;

В приєднанню Кримського півострову;

Г навернення старообрядців до канонічної православної церкви.

3. Визначте події з історії України, які відбувалися протягом існування у Наддніпрянщині явища охарактеризованого сучасниками як «мудра вигадка графа Аракчєєва».

1) «Жалувана грамота» дворянству Катерини II; 2) Видання поеми І. Котляревського «Енеїда»; 3) Заснування масонської ложі «Любов до істини»; 4) Видання альманаху «Русалка Дністрова»; 5) Інвентарна реформа на Правобережжі; 6) «Київська козачина»; 7) «Чигиринська змова».

А 1, 3, 4, 6;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

4. Визначте організацію якій належить наведений уривок:

«Але тепер, коли всіх блиснуло сонце волі, «пробудився і наш український лев бінарне нам ворожить майбутнє. Встаньте, браття але не до звади й негоди! Будьмо тим, чим бути можемо, будьмо — Нарodom!»

А Головна Руська Рада;

Б «Руська трійця»;

В Малоросійське товариство;

Г «Братство Святих Кирила і Мефодія».

5. Визначте, хто першим серед українських громадських діячів сформулював і обґрунтував ідею здобуття Україною цілковитої політичної незалежності.

А Михайло Драгоманов;

Б Олександр Барвінський;

В Юліан Бачинський;

Г Микола Міхновський.

II рівень

Завдання № 1

1. Встановіть відповідність між твором часів Київської Русі та уривком з його змістом:

1) «Слово про закон і благодать» Іларіона;	А «Заклав Ярослав місто велике, біля якого зараз Золоті ворота, заклав і церкву святої Софії, митрополію, і потім церкву святої Богородиці Благовіщення на Золотих воротах...»;
2) «Повчання» Володимира Мономаха;	Б «... Блаженний Олімпій пострижений був при ігумені Никоні, добре навчався іконописній майстерності. Дуже добре вмів ікони писати...»;
3) «Києво-Печерський патерик»;	В «... Найбільше ж за все убогих не забувайте, але, скільки зможете, по силі своїй, годуйте їх, давайте милостиню сироті..., і не дозволяйте сильним погубити людину»;

4) «Слово о полку Ігоревім».	Г «Бо ж закон попередником був і слугою благодаті й істини; істина ж і благодать — слуга майбутньому вікові, життю нетлінному»;
	Д «Позлазили всі з коней, бо хотіли, б'ючись, дійти до ріки Дінця; бо вони казали: “Якщо відпустимо і втечемо самі, а чорних людей залишимо, то гріх нам буде від Бога”...».

2. Встановіть відповідність між подіями та їхніми описами:

1) похід князя Олега	А «Грабиша за 2 дні весь град, Подольє и Гору, и манастири, И Софью, и Десятинью Богородицу, и не бысть помилования никому...»;
2) похід князя Святослава	Б «Усіх походів великих було 83, а інших менших не пригадаю. Мирів я уклав з половецькими князями без одного 20 і при батькові і при без батька...»;
3) похід Володимира Мономаха	В «І прийшли до царя, і розповіли йому все, що було: “Лютый повинен бути цей чоловік: майно зневажає, а зброю бере, дамо йому данину”...»;
4) похід Андрія Боголюбського	Г «Нехай Русь, приходячи, бере “слюбне”, скільки хоче; а якщо прийдуть гості, то беруть і місячину на 6 місяців, хліб, вино, і м'ясо, і рибу..., і пускають їх у лазні...»;
	Д «... Поїхав з Новгорода, ... узявши із собою брата Всеволода із Трубецька і Святослава Олеговича..., чернігівських воєводам, і так ішли тихо, збираючи дружину свою...».

3. Встановіть відповідність між діячами та сферою їхньої діяльності:

1) Ш. Фіоль, Ф. Скорина, І. Федоров	А відомі українські скульптори другої половини XVII – XVIII ст.;
2) Л. Баранович, І. Гізель, Д. Туптало;	Б українські літератори другої половини XVII – поч. XVIII ст.;
3) Г. Барський, І. Зарудний, Б. Меретин;	В Друкарі XVI – XVII ст., які друкували кирилицею українські книжки

4) І. Равич, Пінзель, С. Стажевський.	Г українські архітектори другої половини XVII –поч. XVIII ст.;
	Д українські композитори другої половини XVII – XVIII ст..

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між мислителями XVI –XVIII ст. та їхніми поглядами:

1) І. Вишенський;	А у своєму творі «Роксоланія» наголошував, що населення Русі-України — окремий народ;
2) С. Кленович;	Б головна ідея його творів «пізнай себе», «поглянь у себе»;
3) Г. Сковорода;	В докоряв єпископам за непорядки в православній церкві, картав духовних і світських панів над простим людом;
4) Ф. Прокопович;	Г висловив ідею «європейського дому» — згуртування європейських народів для подолання турецької експансії;
	Д визнавав Бога як основу усього існуючого, доводив законність і необхідність самодержавства.

2. Встановіть відповідність між поняттям та його визначенням

1) сепаратизм;	А заперечення усталених норм, цінностей, авторитетів;
2) нігілізм;	Б крайній вияв націоналізму, що пропагує національну винятковість, панування однієї нації над іншими;
3) радикалізм;	В рішуче, безкомпромісне здійснення своїх намірів, прагнення до докорінної зміни існуючого стану речей у тій чи іншій справі;
4) космо-політизм;	Г вчення, в основу якого покладено заклик відмовитися від національного суверенітету, національних традицій і культури задля абстрактного поняття вселюдської культури і традицій;
	Д прагнення окремих груп населення чи організації до відокремлення, відособлення.

3. Встановіть відповідність між організацією та її характеристикою:

1) «Тасмна дружина»;	А тасмна революційна організація народників-терористів, що виникла в серпні 1879 р. внаслідок розколу «Землі і Волі»;
2) гурток «чайковців»;	Б створена Я. Стефановичем у селі Шабельники тасмна селянська організація, метою якою було загальне селянське повстання проти поміщиків;
3) «Київська комуна»;	В це об'єднання народників мало своє помешкання-гуртожиток, вело пропагандистську роботу серед робітників, проводило політичні диспути;
4) «Південні бунтарі»;	Г революційно-народницький гурток, який оформився в 1872 р. під впливом аналогічного гуртка у Петербурзі. До його складу входили переважно студенти Київського університету, очолені П. Аксельродом;
	Д це народницьке об'єднання утворилося у 1875 р., його члени (близько 30 осіб) вважали, що найсприятливіші умови для здійснення їхніх планів склалися на Чигиринщині.

Завдання № 3

1. Розташуйте соціальні верстви українського суспільства другої половини XIV — першої половини XVI ст. у порядку від нижчих до вищих шаблів соціальної ієрархії:

- А данники;
- Б зем'яни;
- В князі;
- Г патриціат.

2. Розташуйте у хронологічній послідовності пам'ятки рукописної та друкованої релігійної літератури в Україні:

- А «Острозька Біблія»;
- Б «Пересопницьке Євангеліє»;
- В «Требник»;
- Г «Остромирове Євангеліє».

3. Розташуйте у хронологічній послідовності уривки з документів:

А «... 1) не допускати ввозу в межі імперії книг і брошур, що видаються за кордоном на малоруському наріччі. 2) Друкування і видання в імперії оригінальних творів і перекладів на тому ж наріччі заборонити...3) Заборонити різні сценічні вистави на малоруському наріччі, друкування на ньому текстів до музикальних нот...»;

Б «... Бажаючи посприяти розвитку землеробства та промисловості, визнали ми за необхідне право купувати землю без селян і володіти цими землями всіма російськими підданими, крім тих, що є власністю поміщика. І тому надаємо це право не тільки купцям, міщанам і всім міським жителям, але і державним селянам незалежно від їхньої приналежності до різних відомств; рівне ж право отримують і селяни відпущені поміщиком на волю...»;

В «Мала Росія, Ліфляндія і Фінляндія є провінціями, якими управляють на основі дарованих їм привілеїв... Ці провінції треба найлегшим способом привести до того, щоб вони обрусіли і перестали дивитись, неначе вовки на ліс...»;

Г «Таємна і злочинна мета недільних шкіл у Києві очевидна з багатьох натяків і думок, висловленими головними діячами в їх паперах ...»

4. Розташуйте навчальні заклади Російської імперії за рівнем освіти, що надавався ними (від нижчого до вищого):

А реальні училища;

Б класичні гімназії;

В народні училища;

Г 6-річні міські училища.

III рівень

Завдання № 1

Чому, на Ваш погляд, князь Володимир зробив державною релігію православ'я візантійського обряду?

Завдання № 2

Охарактеризуйте стан освіти у Західній Україні у першій половині XIX ст.

10 клас

I рівень

Завдання № 1

1 Визначте античні міста-держави, що входили до Боспорського царства:

- 1) Тіра; 2) Ольвія; 3) Феодосія; 4) Пантікапей; 5) Херсонес;
 б) Фанагорія
 А 1, 3, 5
 Б 2, 3, 4
 В 3, 4, 6
 Г 2, 5, 6

2. Визначте скіфських богів

- 1) Гефест; 2) Табіті; 3) Оревіт; 4) Тартігай; 5) Гестія.
 А 1, 3
 Б 2, 4
 В 3, 5
 Г 2, 5

3. Втручання у справи православної церкви світських осіб у Речі Посполитій називалося:

- 1) ставропігія; 2) патронат; 3) єктенія; 4) «подання хлібів духовних».
 А 1, 2;
 Б 2, 4;
 В 2, 3;
 Г 3, 4.

4. Прихильниками ідеї створення Київського (Руського) патріархату у першій половині XVII ст. були:

- 1) К. Острозький; 2) Й. Борецький; 3) М. Смотрицький; 4) П. Конашевич-Сагайдачний; 5) Й. Рутський.
 А 1, 2, 3;
 Б 3, 4, 5;
 В 2, 3, 4;
 Г 1, 3, 5;

5. Визначте події, які відбулися у період між утворенням Московського патріархату та підпорядкування йому Київської митрополії:

1) видання Острозької Біблії; 2) церковні реформи П. Могили; 3) Слободишенський трактат; 4) обрання митрополитом київським Гедеона Четвертинського; 5) накладення на І. Мазепу анафеми; 6) «Коліїщина».

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 2, 4, 5;

Г 3, 4, 6.

Завдання № 2

1. Визначте ікони написані у добу українського бароко:

1) ікона «Зішестя Святого Духа» Й. Кондзеловича; 2) ікона Богматері-Одигітрії з Покровської церкви Луцька; 3) Вишгородська ікона Божої Матері; 4) ікона Богородиця «Ніжності»; 5) ікона Покрова Богородиці з Б. Хмельницьким; 6) ікона Холмської Богородиці.

А 1, 3, 5;

Б 2, 4, 6;

В 2, 3, 4;

Г 1, 4, 5;

2. Визначте регіони України у яких протягом першої третини ХІХ ст. були сильними позиції греко-католицької церкви:

1) Правобережжя; 2) Галичина; 3) Слобожанщина; 4) Буковина; 5) Закарпаття; 6) Південна Україна.

А 1, 2, 3;

Б 2, 4, 5;

В 1, 2, 5;

Г 2, 5, 6.

3 Визначте осіб, що входили до складу заснованого у Перемишлі (1816 р.) «Товариства греко-католицьких священників»

1) І. Вагилевич; 2) І. Лаврівський; 3) М. Куземський; 4) І. Могильницький; 5) М. Левицький; 6) С. Смаль-Стоцький.

А 1, 2, 5;

Б 2, 4, 5;

В 2, 3, 4;

Г 4, 5, 6.

4. У ході реформ Марії-Терезії та Йосифа II у релігійній сфері було здійснено такі перетворення:

1) зрівняно у правах усі церкви імперії; 2) скасовано загально-обов'язкову освіту у парафіяльних школах; 3) початкові школи поставлені під контроль римо-католицької церкви; 4) відновлено діяльність Галицької митрополії; 5) закрито Руський інститут, замість нього відновлено діяльність Львівського університету; 6) римо-католицькій церкві заборонено змушувати греко-католиків переходити на латинський обряд.

А 1, 3, 4;

Б 1, 5, 6;

В 1, 4, 6;

Г 2, 4, 6.

5. Визначте, які із описаних за спогадами сучасників історичних подій та процесів, відбулися протягом другої половини ХІХ ст.

- 1) «Не минуло і дев'яти років, як він став задкувати ... все більше і більше в'язне у болоті безнадійної реакції. Де подівся той світлий і людський образ, який проглядався ... із реформ ... »;
- 2) «Закінчилося згубне для багатьох повстання... Ходили чутки, нібито гусари зробили атаку на беззбройних чернігівців і рубали їх без пощади. Обов'язок істини змушує сказати, що це зовсім не справедливо...»;
- 3) «Заворушення розпочалося з того, що незадоволені матроси ... зібралися на площі для обговорення своїх потреб... Щоб припинити мітинг була відправлена рота солдатів і матросів...»;

- 4) «У Києві і в Малоросії слов'янофілство перетворюється в українофілство... Причетні до справи... художник..., колишній вчитель ... із захопленням говорили про колишню Малоросію...»;
- 5) «... нарешті дозволили видавати український журнал; мій чоловік дуже радий, захоплений і зайнятий... Усі його країни тішаються разом з ним...»
- 6) «Йти в народ... значило не тільки віддати народу свої сили, свої знання заради народної революції, це значило ще — жити його радощами і стражданнями, ділити з ним його світлі надії і гіркі розчарування!».
- А 1, 5, 6;
Б 2, 5, 6;
В 1, 3, 4;
Г 1, 2, 6.

Завдання № 3

1. Назвіть перші українські періодичні видання, що почали виходити у роки Російської революції 1905–1907 рр.:

1) «Зоря»; 2) «Діло»; 3) «Рада»; 4) «Хлібороб»; 5) «Громадська думка»; 6) «Вечорниці».

- А 1, 4, 5;
Б 3, 4, 5;
В 4, 5, 6;
Г 1, 3, 5.

2. Визначте події, що відбулися у період між засланням до Суздальського монастиря А. Шептицького та Всеукраїнським православним церковним собором, на якому було обрано першого митрополита УАПЦ В. Липківського.

1) Створення Головної української ради; 2) Галицька битва; 3) відкриття Української академії наук; 4) злука УНР і ЗУНР; 5) заколот отамана Григор'єва; 6) перший зимовий похід військ УНР; 7) проголошення курсу на «українізацію»;

- А 1, 3, 4, 6;
Б 2, 3, 4, 5;
В 3, 4, 5, 6;
Г 4, 5, 6, 7.

3. Визначте причини падіння режиму Павла Скоропадського.

1) відсутність широкої народної підтримки; 2) конфлікт із соціалістичними партіями; 3) проголошення союзу із більшовицькою Росією; 4) поразка Четверного союзу у Першій світовій війні; 5) орієнтація на малоземельне і безземельне селянство; 6) конфлікт в Добровольчою армією генерала А. Денікіна.

А 1, 2, 4;

Б 1, 4, 6;

В 2, 3, 6;

Г 1, 4, 5.

4. Визначте політичних та військових діячів ЗУНР:

1) Л. Цегельський; 2) О. Севрюк; 3) Є. Петрушевич; 4) В. Чехівський; 5) Д. Вітовський; 6) П. Болбочан.

А 1, 2, 3;

Б 3, 5, 6;

В 3, 4, 5;

Г 1, 3, 5.

5. Визначте документи та спогади сучасників доби Української Центральної Ради.

1) «Держава ... має назву Західноукраїнська Народна Республіка...»;

2) «Народе Український! Впали вікові пута. Прийшла воля всьому пригніченому людові, всім поневоленим націям Росії. Настав час і твоєї волі й пробудження до нового, вільного творчого життя після більш як двохсотлітнього сну...»;

3) «Управління Україною буде провадитися через посередництво призначеного мною Кабінету Міністрів і на остаточнім обґрунтоване нижче долучених до цього законів про тимчасовий державний устрій України...»

4) «Підтримуючи постанови І-го Всеукраїнського військового з'їзду про українізацію війська, з'їзд доручає Українському Військовому Генеральному Комітетові якнайскоріше розробити детальний план українізації війська»;

- 5) «Коли з боку Бахмача і Чернігова рушили на Київ більшовицькі ешелони... Тоді нашвидко було зібрано загін із студентів та гімназистів старших класів і відправлено їх — буквально на знищення...»;
- 6) «Конгрес Трудового Народу Української Народної Республіки оповіщає робітничий і селянський люд, що він через військові події по Україні припиняє на деякий час свої засідання...».
- А 1, 4, 6;
Б 2, 5, 6;
В 2, 4, 5;
Г 1, 3, 4.

Завдання № 4

1. Визначте основоположні ідеї М. Хвильового (Фітільова), висловлені ним у ході літературної дискусії 1925–1928 рр.

1) засуджував критиків, що заважали розвитку пролетарської літератури; 2) виступав проти масовості у літературі (відкидав гасло «Всі в літературу»); 3) стояв на позиції інтернаціоналізації пролетаріату СРСР; 4) закликав письменників орієнтуватися на європейські зразки мистецтва; 5) боровся проти російського шовінізму у літературі; 6) звинувачував представників літературної спілки «ВАПЛІТЕ» у «націонал-ухильництві».

- А 1, 2, 4;
Б 2, 4, 5;
В 2, 4, 6;
Г 1, 2, 5.

2. Визначте події, які відбулися у період від «самоліквідації» УАПЦ до проголошення незалежності Карпатської України.

1) перехід до форсованої індустріалізації; 2) «Шахтинська справа»; 3) запровадження політики «пацифікації» у Східній Галичині; 4) прийняття «Закону про п'ять колосків»; 5) репресії проти Леся Курбаса та театру «Березіль»; 6) розстріл українських кобзарів та лірників; 7) початок створення «Карпатської Січі».

- А 1, 2, 6, 7;
- Б 2, 4, 5, 7;
- В 3, 4, 5, 6;
- Г 4, 5, 6, 7.

3. Визначте події в історії розвитку культури в УРСР у 1930-ті рр.:

1) початок роботи товариства «Геть не писемність»; 2) запроваджено обов'язкове чотирикласне навчання; 3) заснування Спілки письменників України; 4) відкриття у Харкові Комуністичного університету ім. Артема; 5) діяльність чисельних літературно-художніх об'єднань; 6) вийшли кінофільми О. Довженка «Земля», «Щорс».

- А 2, 3, 5;
- Б 2, 3, 4;
- В 2, 3, 6;
- Г 3, 4, 6.

4. Визначте діячів української культури, репресованих у 30-ті рр. XX ст.

1) Лесь Курбас; 2) М. Зеров; 3) П. Тичина; 4) О. Богомолець; 5) Є. Патон; 6) О. Вишня

- А 3, 4, 6;
- Б 1, 2, 6;
- В 2, 4, 6;
- Г 1, 2, 4.

5. Визначте території, які у 20–30-ті рр. XX ст. перебували у складі Польщі:

1) Східна Галичина; 2) Північна Буковина; 3) Ізмаїльський, Акерманський, Хотинський повіти Бессарабії; 4) Західна Волинь; 5) Підкарпатська Русь; 6) частина Полісся; 7) Холмщина.

- А 1, 2, 4, 7;
- Б 1, 4, 6, 7
- В 1, 3, 4, 5;
- Г 1, 2, 4, 6.

II рівень**Завдання № 1**

1. Встановіть відповідність між українським містом та визначною архітектурною пам'яткою середньовіччя:

1) Київ	А Церква Св. Пантелеймона;
2) Луцьк	Б Церква Успіння Богородиці Пирогощі;
3) Чернігів	В Борисоглібський собор;
4) Галич	Г Замок Любарта;
	Д Замок «Паланок».

2. Встановіть відповідність між терміном та його визначенням:

1) псалом	А жанр християнської літератури, в якому описується життя святих та аскетів;
2) кант	Б стародавній релігійно-легендарний твір, зміст якого не цілком відповідає офіційному віровченню;
3) апокриф	В поетичний жанр, найхарактернішою ознакою якого є захоплена похвала та уславлення визначної події чи подвигів видатної людини;
4) агіографія	Г хвалебна врочиста пісня духовного або світського змісту;
	Д релігійна пісня, молитва.

3. Встановіть відповідність між діячами XIX — поч. XX ст. та зробленим внеском у розвиток науки і культури:

1) Л. Жемчуников, І. Соколов, К. Трутовський	А визначні лікарі, основоположники хірургічної офтальмології;
2) О. Беретті, О. Вербицький, О. Бекетов	Б здійснили значні відкриття у механіці, математичній фізиці, теорії пружності тіл;
3) Л. Лутугін, М. Курако, С. Реформаторський;	В послідовники художніх традицій Т. Шевченка, розвивали побутовий жанр мистецтва;

4) В. Караваєв, П. Шумлянський, І.Конигін;	Г заклали основи досліджень у гірничій справі, металургійній хімії;
	Д за їхніми проектами споруджено будівлі значної архітектурної цінності у Києві, Харкові, Сімферополі.

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між періодом та характерними рисами розвитку театрального мистецтва:

1) кінець XVIII ст.	А у багатьох містах діяли аматорські театри, провідне місце займав Полтавський театр, одним із керівників якого був М. Щепкін;
2) перша половина XIX ст.	Б М. Садовським створено у Полтаві перший український стаціонарний професійний театр, який згодом переїжджає до Києва.
3) друга половина XIX ст.	В відкрито перший український професійний театр Львові, у Наддніпрянській Україні почала працювати перша українська професійна трупа – Товариство українських акторів;
4) початок XX ст.	Г широкого розповсюдження набула шкільна драма, зароджується вертеп, надзвичайно популярними були містерії.
	Д виникає кріпосний театр, заснування у Харкові першого постійного театру.

2. Встановіть відповідність між іменами історичних осіб та фактами їхньої біографії.

1) Х. Раковський	А голова Директорії УНР (13 лютого 1919 р. – 10 листопада 1920 р.), ініціатор Варшавського договору;
2) Василь Боженко	Б голова уряду УСРР, мав конфлікт зі Й. Сталіним щодо статусу національних республік у СРСР;
3) Юрій Тютюнник	В військовий діяч, генерал-хорунжий армії УНР, командир «Другого зимового походу»;

4) Володимир Винниченко	Г політичний і державний діяч, перший голова Генерального секретаріату, голова Директорії УНР (14 грудня 1918 року — 13 лютого 1919 року);
	Д командир Таращанського полку у період україно-радянської війни.

3. Встановіть відповідність між документом та його змістом:

1) Із «Договору про утворення СРСР»;	А «Українська республіка є соціалістична держава робітників та селян. Вся влада в межах Української Соціалістичної Радянської Республіки належить радам робітничих, селянських та червоноармійських депутатів... Українська Соціалістична Радянська Республіка входить до складу Союзу Радянських Соціалістичних Республік як суверенна договірна держава і зберігає за собою право вільного виходу з Союзу...»;
2) Із Конституції УСРР 1925 р.	Б «Українська Соціалістична Радянська Республіка є організація диктатури працюючих і експлуатованих мас пролетаріату і біднішого селянства для перемоги над їх віковими гнобителями й експлуататорами капіталістами й поміщиками...».
3) Із Конституції УРСР 1937 р.	В «Російська Соціалістична Федеративна Радянська Республіка (РСФРР), Українська Соціалістична Радянська Республіка (УСРР), Білоруська Соціалістична Радянська Республіка (БСРР) і Закавказька Соціалістична Федеративна Радянська Республіка (ЗСФРР — Грузія, Азербайджан і Вірменія) укладають цей союзний договір про об'єднання в одну союзну державу — «Союз Радянських Соціалістичних Республік...».
4) Із Конституції УСРР 1919 р.	Г «Українська Радянська Соціалістична Республіка є соціалістична держава робітників і селян... Політичну основу УСРР становлять Ради депутатів трудящих... Економічну основу УСРР становлять соціалістична система господарства і соціалістична власність на знаряддя та засоби виробництва...».

	Д «Відновивши своє державне право... Україна, для кращої оборони свого краю, для певнішого забезпечення права і охорони вільностей, культури і добробуту своїх громадян, проголосила себе і нині єсть державою суверенною, самостійною і ні від кого незалежною».
--	---

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності правління руських князів:

- А «Новий Костянтин великого Риму»;
- Б «Вранішня Зоря перед Сонцем»;
- В «Старий»;
- Г «Козак на київському престолі».

2. Розташуйте у хронологічній послідовності характерні вислови, пов'язані з князями Київської та Галицько-Волинської держав:

- А «Чи такий отой Петрів меч у папи?»;
- Б «Батько мій помер, а Святополк сидить у Києві, убиваючи братів своїх..»;
- В «Якщо де пристане він, то одпихайте його від берега, доки пороги пройде Тоді облиште його..»;
- Г «Досі я не пив. А нині ти велиш — я п'ю...».

3. Розташуйте у хронологічній архітектурні споруди:

- А Воронцовський палац в Одесі;
- Б Собор Святого Юра у Львові;
- В Будинок Полтавського губернського земства;
- Г Володимирський собор у Києві.

4. Розташуйте у хронологічній послідовності події:

- А вихід «Словника української мови» Б. Грінченка;
- Б повстання на панцернику «Князь Потьомкін Таврійський»;
- В вихід «Енеїди» І. Котляревського;
- Г заснування Товариства українських поступовців.

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте церковні реформи митрополитів І. Потія та Й. Рутського.

Завдання № 2

Чому для сільського господарства різних регіонів України другої половини XIX ст. було характерним три шляхи розвитку? Охарактеризуйте їх особливості.

11 клас

I рівень

Завдання № 1

1 Визначте античні міста-держави, що входили до Боспорського царства:

1) Тіра; 2) Ольвія; 3) Феодосія; 4) Пантікапей; 5) Херсонес;
6) Фанагорія

А 1, 3, 5

Б 2, 3, 4

В 3, 4, 6

Г 2, 5, 6

2. Визначте скіфських богів

1) Гефест; 2) Табіті; 3) Оревіт; 4) Тартігай; 5) Гестія.

А 1, 3

Б 2, 4

В 3, 5

Г 2, 5

3. Втручання у справи православної церкви світських осіб у Речі Посполитій називалося:

1) ставропігія; 2) патронат; 3) екстенія; 4) «подання хлібів духовних».

- А 1, 2;
- Б 2, 4;
- В 2, 3;
- Г 3, 4.

4. Прихильниками ідеї створення Київського (Руського) патріархату у першій половині XVII ст. були:

1) К. Острозький; 2) Й. Борецький; 3) М. Смотрицький; 4) П. Конашевич-Сагайдачний; 5) Й. Рутський.

- А 1, 2, 3;
- Б 3, 4, 5;
- В 2, 3, 4;
- Г 1, 3, 5;

5. Визначте події, які відбулися у період між утворенням Московського патріархату та підпорядкування йому Київської митрополії:

1) видання Острозької Біблії; 2) церковні реформи П. Могили; 3) Слободищенський трактат; 4) обрання митрополитом київським Гедеона Четвертинського; 5) накладення на І. Мазепу анафеми; 6) «Коліївщина».

- А 1, 2, 3;
- Б 2, 3, 4;
- В 2, 4, 5;
- Г 3, 4, 6.

Завдання № 2

1. Визначте ікони написані у добу українського бароко:

1) ікона «Зішестя Святого Духа» Й. Кондзеловича; 2) ікона Богматері-Одигітрії з Покровської церкви Луцька; 3) Вишгородська ікона Божої Матері; 4) ікона Богородиця «Ніжності»; 5) ікона Покрова Богородиці з Б. Хмельницьким; 6) ікона Холмської Богородиці.

А 1, 3, 5;

Б 2, 4, 6;

В 2, 3, 4;

Г 1, 4, 5;

2. Визначте осіб, що входили до складу заснованого у Перемішлі (1816 р.) «Товариства греко-католицьких священників»

1) І. Вагилевич; 2) І. Лаврівський; 3) М. Куземський; 4) І. Могильницький; 5) М. Левицький; 6) О. Духнович.

А 1, 2, 5;

Б 2, 4, 5;

В 2, 3, 4;

Г 4, 5, 6.

3. Визначте, які із описаних за спогадами сучасників історичних подій та процесів, відбулися протягом другої половини ХІХ ст.

1) «Не минуло і дев'яти років, як він став задкувати ... все більше і більше в'язне у болоті безнадійної реакції. Де подівся той світлий і людський образ, який проглядався ... із реформ ... »;

2) «Закінчилося згубне для багатьох повстання... Ходили чутки, нібито гусари зробили атаку на беззбройних чернігівців і рубали їх без пощади. Обов'язок істини змушує сказати, що це зовсім не справедливо...»;

3) «Заворушення розпочалося з того, що незадоволені матроси ... зібралися на площі для обговорення своїх потреб... Щоб припинити мітинг була відправлена рота солдатів і матросів...»;

4) «У Києві і в Малоросії слов'янофілство перетворюється в українофілство... Причетні до справи... художник..., колишній вчитель ... із захопленням говорили про колишню Малоросію...»;

5) «... нарешті дозволили видавати український журнал; мій чоловік дуже радий, захоплений і зайнятий... Усі його краяни тішаються разом з ним...»

- 6) «Йти в народ... значило не тільки віддати народу свої сили, свої знання заради народної революції, це значило ще — жити його радощами і стражданнями, ділити з ним його світлі надії і гіркі розчарування!».

А 1, 5, 6;

Б 2, 5, 6;

В 1, 3, 4;

Г 1, 2, 6.

4. Назвіть перші українські періодичні видання, що почали виходити у роки Російської революції 1905–1907 рр.:

- 1) «Зоря»; 2) «Діло»; 3) «Рада»; 4) «Хлібороб»; 5) «Громадська думка»; 6) «Вечорниці»

А 1, 4, 5;

Б 3, 4, 5;

В 4, 5, 6;

Г 1, 3, 5.

5. Визначте документи та спогади сучасників доби Української Центральної Ради.

- 1) «Держава ... має назву Західноукраїнська Народна Республіка...»;
- 2) «Народе Український! Впали вікові пута. Прийшла воля всьому пригніченому людові, всім поневоленим націям Росії. Настав час і твоєї волі й пробудження до нового, вільного творчого життя після більш як двохсотлітнього сну...»;
- 3) «Управління Україною буде провадитися через посередництво призначеного мною Кабінету Міністрів і на остаточнім обґрунтоване нижче долучених до цього законів про тимчасовий державний устрій України...»
- 4) «Підтримуючи постанови І-го Всеукраїнського військового з'їзду про українізацію війська, з'їзд доручає Українському Військовому Генеральному Комітетові якнайскоріше розробити детальний план українізації війська»;

- 5) «Коли з боку Бахмача і Чернігова рушили на Київ більшовицькі ешелони... Тоді нашвидко було зібрано загін із студентів та гімназистів старших класів і відправлено їх — буквально на знищення...»;
- 6) «Конгрес Трудового Народу Української Народної Республіки оповіщає робітничий і селянський люд, що він через військові події по Україні припиняє на деякий час свої засідання...»
- А 1, 4, 6;
Б 2, 5, 6;
В 2, 4, 5;
Г 1, 3, 4.

Завдання № 3

1. Визначте причини падіння режиму Павла Скоропадського.

1) відсутність широкої народної підтримки; 2) конфлікт із соціалістичними партіями; 3) проголошення союзу із більшовицькою Росією; 4) поразка Четверного союзу у Першій світовій війні; 5) орієнтація на малоземельне і безземельне селянство; 6) конфлікт в Добровольчою армією генерала А. Денікіна.

- А 1, 2, 4;
Б 1, 4, 6;
В 2, 3, 6;
Г 1, 4, 5;

2. Визначте політичних та військових діячів ЗУНР:

1) Л. Цегельський; 2) О. Севрюк; 3) Є. Петрушевич; 4) В. Чехівський; 5) Д. Вітовський; 6) П. Болбочан.

- А 1, 2, 3;
Б 3, 5, 6;
В 3, 4, 5;
Г 1, 3, 5.

3. Визначте основоположні ідеї М. Хвильового (Фітільова), висловлені ним у ході літературної дискусії 1925–1928 рр.

1) засуджував критиків, що заважали розвитку пролетарської літератури; 2) виступав проти масовості у літературі (відкидав гасло «Всі в літературу»); 3) стояв на позиції інтернаціоналізації пролетаріату СРСР; 4) закликав письменників орієнтуватися на європейські зразки мистецтва; 5) боровся проти російського шовінізму у літературі; 6) звинувачував представників літературної спілки «ВАПЛІТЕ» у «націонал-ухильництві».

А 1, 2, 4;

Б 2, 4, 5;

В 2, 4, 6;

Г 1, 2, 5.

4. Визначте події в історії розвитку культури в УРСР у 1930-ті рр.:

1) початок роботи товариства «Геть не писемність»; 2) запроваджено обов'язкове чотирикласне навчання; 3) заснування Спілки письменників України; 4) відкриття у Харкові Комуністичного університету ім. Артема; 5) діяльність чисельних літературно-художніх об'єднань; 6) вийшли кінофільми О. Довженка «Земля», «Щорс».

А 2, 3, 5;

Б 2, 3, 4;

В 2, 3, 6;

Г 3, 4, 6.

5. Визначте території, які у 20–30-ті рр. XX ст. перебували у складі Польщі:

1) Східна Галичина; 2) Північна Буковина; 3) Ізмаїльський, Акерманський, Хотинський повіти Бессарабії; 4) Західна Волинь; 5) Підкарпатська Русь; 6) частина Полісся; 7) Холмщина.

А 1, 2, 4, 7;

Б 1, 4, 6, 7

В 1, 3, 4, 5;

Г 1, 2, 4, 6.

Завдання № 4

1. Визначте події Великої Вітчизняної війни, які відбулись упродовж 1941–1942 рр.

1) невдалий контрнаступ радянських військ під Харковом; 2) проведення радянськими військами Кримської наступальної операції; 3) проголошення у Львові Акта відновлення Української Держави; 4) заснування у м. Самбір Української Галицької визвольної ради; 5) створення координаційного органу радянського партизанського руху. 6) Житомирського-Бердичівська операція 1-го Українського фронту.

А 1, 2, 6;

Б 1, 3, 5;

В 2, 3, 6;

Г 3, 4, 5.

2. Які із поданих тверджень щодо мети вступу УРСР до ООН відповідало інтересам радянського керівництва?

1) перетворити Україну на самостійний суб'єкт міжнародної політики; 2) створити сприятливі умови для побудови міжнародних відносин на демократичних засадах; 3) нейтралізувати міжнародну підтримку національно-визвольних сил, які боролися за відродження незалежної Української держави; 4) створити сприятливі умови для економічної відбудови України, як і інших країн, що постраждали від нацизму; 5) отримати додаткові голоси в ООН, посиливши вплив СРСР.

А 2, 3;

Б 4, 5;

В 1, 3;

Г 3, 5.

3. Визначте риси соціального життя у хрущовський період.

1) зменшення темпів приросту населення УРСР; 2) видача паспортів селянам; 3) зменшення кількості сільських працівників; 4) широке житлове будівництво малометражних квар-

тир; 5) стрімке зростання захворювань на рак серед населення; 6) припинення практики примусових державних позик.

А 1, 3, 4;

Б 2, 4, 5;

В 2, 4, 6;

Г 3, 4, 5.

4. Визначте заходи впроваджені радянським керівництвом протягом «перебудови».

1) перехід від адміністративних методів господарювання до нового господарського механізму, який враховує економічні інтереси робітника; 2) початок антиалкогольної кампанії; 3) посилення боротьби проти нетрудових доходів; 4) прийняття програми вирішення житлової проблеми до 2000 р.; 5) створення «рукотворних морів на Дніпрі»; 6) поширення «тамвидаву».

А 1, 2, 3;

Б 2, 3, 4;

В 3, 4, 5;

Г 3, 4, 6.

5. Визначте події, які відбулися від прийняття «Декларації про державний суверенітет України» до запровадження національної валюти гривні.

1) перші прямі, таємні та на альтернативній основі вибори в СРСР; 2) спроба державного перевороту в СРСР; 3) створення Співдружності незалежних держав; 4) затвердження тризубу як Малого Державного Герба України; 5) вступ України до Ради Європи; 6) підписання президентами Л. Кучмою та Б. Єльциним «Договору про дружбу, співробітництво і партнерство»; 7) відставка уряду В. Ющенка, очолення ним опозиційних сил.

А 1, 2, 3, 4;

Б 2, 3, 4, 5;

В 3, 4, 5, 6;

Г 4, 5, 6, 7.

II рівень**Завдання № 1**

1. Встановіть відповідність між українським містом та визначною архітектурною пам'яткою середньовіччя:

1) Київ	А Церква Св. Пантелеймона;
2) Луцьк	Б Церква Успіння Богородиці Пирогощі;
3) Чернігів	В Борисоглібський собор;
4) Галич	Г Замок Любарта;
	Д Замок «Паланок».

2. Встановіть відповідність між терміном та його визначенням:

1) псалом	А жанр християнської літератури, в якому описується життя святих та аскетів;
2) кант	Б стародавній релігійно-легендарний твір, зміст якого не цілком відповідає офіційному віровченню;
3) апокриф	В поетичний жанр, найхарактернішою ознакою якого є захоплена похвала та уславлення визначної події чи подвигів видатної людини;
4) агіографія	Г хвалебна врочиста пісня духовного або світського змісту;
	Д релігійна пісня, молитва.

3. Встановіть відповідність між діячами XIX — поч. XX ст. та зробленим внеском у розвиток науки і культури:

1) Л. Жемчуников, І. Соколов, К. Трутовський	А визначні лікарі, основоположники хірургічної офтальмології;
2) О. Беретті, О. Вербицький, О. Бекетов	Б здійснили значні відкриття у механіці, математичній фізиці, теорії пружності тіл;
3) Л. Лутугін, М. Курако, С. Реформаторський;	В послідовники художніх традицій Т. Шевченка, розвивали побутовий жанр мистецтва;

4) В. Караваєв, П. Шумлянський, І. Конигін;	Г заклали основи досліджень у гірничій справі, металургійній хімії;
	Д за їхніми проектами споруджено будівлі значної архітектурної цінності у Києві, Харкові, Сімферополі.

Завдання № 2

1. Встановіть відповідність між періодом та характерними рисами розвитку театрального мистецтва:

1) кінець XVIII ст.	А у багатьох містах діяли аматорські театри, провідне місце займав Полтавський театр, одним із керівників якого був М. Щепкін;
2) перша половина XIX ст.	Б М. Садовським створено у Полтаві перший український стаціонарний професійний театр, який згодом переїжджає до Києва.
3) друга половина XIX ст.	В відкрито перший український професійний театр Львові, у Наддніпрянській Україні почала працювати перша українська професійна трупа — Товариство українських акторів;
4) початок XX ст.	Г широкого розповсюдження набула шкільна драма, зароджується вертеп, надзвичайно популярними були містерії.
	Д виникає кріпосний театр, заснування у Харкові першого постійного театру.

2. Встановіть відповідність між твором та його автором.

1) «Мала земля»;	А В. Мороз
2) «Україна наша радянська»;	Б Л. Брежнєв
3) «Собор у риштуванні»;	В П. Шелест
4) «Мойсей»	Г Є. Сверстюк
	Д В. Чорновіл

3. Встановіть відповідність між періодом та характерними особливостями розвитку культури.

1) період Великої Вітчизняної війни.	А зародження нового напрямку у кіномистецтві — «поетичне кіно», зменшення кількості шкіл з українською мовою викладання, вихід у світ багатотомного видання «Історія Української РСР»;
2) післявоєнна відбудова	Б створення у Інституті фізики АН УРСР першого ядерного реактора; розробка нових методів хірургічного лікування серцевих захворювань, поява плеяди молодих літераторів — В. Симоненка, Л. Костенко, Д. Павличко,
3) «Хрущовська відлига»	В завершення кампанії з ліквідації неписьменності, запровадження обов'язкової початкової освіти у сільській місцевості та 7-річного навчання у містах, ліквідація літературно-художніх об'єднань;
4) «Брежнєвський застій»	Г розробка технологій виплавки броньованих сталей, винайдення методу дугового зварювання під флюсом, публікація творів О. Довженка та патріотичних віршів П. Тичини, М. Рильського, М. Бажана;
	Д перехід до обов'язкової семирічної освіти, розгром генетики та кібернетики, боротьба з «українським буржуазним націоналізмом».

Завдання № 3

1. Розташуйте у хронологічній послідовності правління руських князів:

- А «Новий Костянтин великого Риму»;
- Б «Вранішня Зоря перед Сонцем»;
- В «Старий»;
- Г «Козак на київському престолі».

2. Розташуйте у хронологічній послідовності характерні вислови, пов'язані з князями Київської та Галицько-Волинської держав:

- А «Чи такий отой Петрів меч у папи?»;

- Б «Батько мій помер, а Святополк сидить у Києві, убиваючи братів своїх.»;
 В «Якщо де пристане він, то одпихайте його від берега, доки пороги пройде Тоді облиште його..»;
 Г «Досі я не пив. А нині ти велиш — я п'ю...».
3. Розташуйте у хронологічній архітектурні споруди:
 А Воронцовський палац в Одесі;
 Б Собор Святого Юра у Львові;
 В Будинок Полтавського губернського земства;
 Г Володимирський собор у Києві.
4. Розташуйте у хронологічній послідовності події:
 А приєднання України до «Угоди про нерозповсюдження ядерної зброї на умовах надання гарантій з боку ядерних держав»;
 Б входження України до Ради Європи;
 В Україна стає рівноправним членом Міжнародного валютного фонду;
 Г підписання Хартії про особливе партнерство між Україною та НАТО.

III рівень

Завдання № 1

Охарактеризуйте національно-релігійне життя в Україні XVI — XVII ст.

Завдання № 2

Охарактеризуйте селянський рух у період Української національно-демократичної революції 1917–1921 рр.

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ**

СЕКЦІЯ «ПРАВОЗНАВСТВО»

9–11 класи

I рівень

1. У якому році відбувся Любецький з'їзд князів?
 - а) 1087;
 - б) 1097;
 - в) 1057;
 - г) 1107.
2. У якому році відбулось утворення Галицько-Волинської держави?
 - а) 1156;
 - б) 1188;
 - в) 1199;
 - г) 1206.
3. У якому році відбулась остаточна ліквідація Київського князівства?
 - а) 1461;
 - б) 1471;
 - в) 1481;
 - г) 1501.
4. У якому році відбувся Люблінський сейм?
 - а) 1648;
 - б) 1649;
 - в) 1651;
 - г) 1659.

II рівень

Завдання № 1

(примітка: біля історичної дати
впишіть правильну літеру, що позначає подію)

Встановіть відповідність між історичною датою і подією:

1) 1621 _____	а) Жовтоводська битва;
2) 1649 _____	б) Батозька битва;
3) 1659 _____	в) Зборівська битва;
4) 1652 _____	г) Берестецька битва;
5) 1648 _____	д) Хотинська війна;
6) 1651 _____	є) Конотопська битва.

Завдання № 2

(примітка: біля історичної дати
впишіть правильну літеру, що позначає подію)

Встановіть відповідність між історичною датою і подією:

1) 1686 _____	а) Кревська унія;
2) 1919 _____	б) Білоцерківський договір;
3) 1681 _____	в) Андрусівський договір;
4) 1651 _____	г) Бахчисарайський мирний договір;
5) 1385 _____	д) «Трактат про Вічний мир»;
6) 1667 _____	є) Акт злуки УНР і ЗУНР;

Завдання № 3

Назвіть місяць і рік прийняття усіх Універсалів Центральної Ради

III рівень

Завдання № 1

Назвіть найважливіші події та їх дати (місяць), що відбулись в історії України у 1917 році.

Завдання № 2

Назвіть найважливіші події та їх дати (місяць), що відбулись в історії України у 1918 році.

**ВІДДІЛЕННЯ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА**

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ТА ЛІТЕРАТУРИ**

СЕКЦІЯ «УКРАЇНСЬКА МОВА»

9 клас

I рівень

1. Помилки у вживанні словосполук допущено в рядку:
 - а) задати питання, бувший учень;*
 - б) правильна відповідь, улюблена справа;*
 - в) розташувався в центрі, вчинити правильно.*
2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні при-
йменників:
 - а) з нагоди свята, хотіти над усе, за сприяння фонду;*
 - б) писати по плану, за нашим звичаєм, великий по обсягу;*
 - в) у разі небезпеки, попри всі переешкоди, за участю артистів.*
3. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
 - а) коли б то, де ж, мовбито;*
 - б) аби з ким, аби де, як от;*
 - в) таки побачив, ніякий, хай би.*
4. Іменник — це:
 - а) службова частина мови;*
 - б) головний член двоскладного речення;*
 - в) повнозначна частина мови.*
5. Позначте рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку
однини мають закінчення -а.
 - а) олівець, долар, метр, Париж, відмінок;*
 - б) Берлін, метал, посібник, продаж, Херсон;*
 - в) Крим, місяць, січень, абзац, банк.*

6. Усі форми кількісних числівників в орудному відмінку однини записано правильно у рядку:

- а) *п'ятидесятьма шістьма;*
- б) *двомастами тридцятьма сьома;*
- в) *тисячею п'ятистами п'ятьма.*

7. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:

- а) *вишнею, землею, синицею;*
- б) *мережею, кручею, динею;*
- в) *породою, мишою, собакою.*

8. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у формах поєднання числівників з іменниками:

- а) *півтора тижні, два острова;*
- б) *чотири кавуни, дві книги;*
- в) *двадцять два дуби, чотири ряди.*

II рівень

1. Згрупуйте слова за правилами і запишіть їх правильно: разом, окремо або через дефіс. До кожної групи сформулюйте і запишіть правило.

Жиро/розчинний, фото/синтез, пів/острова, взаємо/перетворення, супер/легкий, темно/забарвлений, темно/сірий, шестигранний, п'яти/годинний, заєць/біляк, напів/марення, гіпер/зв'язок, тридцяти/шести/річний, рум'яно/щоккий, довго/дзьобий, пів/куля, червоно/крилий, супер/ознака, двадцяти/п'яти/літровий, високо/стеблий, напів/сухий, фізкультурно/оздоровчий, фіто/чай, формально/визначений, цунамі/станція, біологічно/активний, мало/виразний, глибоко/водний, сіро/зелений, фінансово/незалежний, фіордо/подібний, мікро/частинка, багато/врожайний, блідо/рожевий, пів/ями, мало/активний, пів/місяця, видовжено/овальний, природо/захисний, взаємо/доповнювальні.

2. Запишіть іменники у формі родового та орудного відмінків однини та у формі називного множини. Підкресліть закінчення. Зробіть висновки про особливості відмінювання поданих іменників. Запишіть їх.

*Зразок. Неплатіж — неплатежу, неплатежем, неплатежі.
Неплатіж, грабіж, ключ, стерня, ніч, біль, мережа, роз-
продаж, школяр, чаша, груша, Саша, вежа, тираж, ви-
граш, пейзаж, душ, принц, подорож, колір.*

3. Розкажіть, які проблеми порушує І. Котляревський, змальовуючи пекло в «Енеїді».

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Як залле Вербівку літнє палке сонце, як засипле її зверху золотом та сріблом сонячне марево, то вся кучерява долина здається залитою буйними зеленими морськими хвилями, що десь набігли з моря й залили, затопили долину, й скам'яніли, піднявшись високо вгору (І. Нечуй-Левицький).

2. Розкажіть, як виявляється громадянська позиція Вашого улюбленого письменника у його творах.

10 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант вимови форми слова у **ложці**:

а) [у лóз'ц'і];

б) [у лóжц'і];

в) [у лóж'ц'і].

2. Оберіть рядок, у якому записано лише частки:
 - а) *однак, буцімто, якраз, але ж, зате;*
 - б) *ніби, що, як, таж, між, аби;*
 - в) *лише, аж, хіба, авжеж.*
3. Укажіть, яку функцію в мові виконують прийменники:
 - а) *разом з формами непрямих відмінків виражають відношення між предметами: часові, просторові, об'єктні та ін.;*
 - б) *поєднують однорідні члени речення та частини складних речень;*
 - в) *надають словам і реченням додаткових смислових відтінків.*
4. Оберіть рядок, у якому допущено помилку в правописі частки *не*:
 - а) *Це — це непорушена ніким тиша (Ю. Яновський).*
 - б) *А новий міст не скоро буде (І. Цюпа).*
 - в) *Я в людей не проситиму сили (Л. Костенко).*
5. До другої відміни належать іменники:
 - а) *чоловічого роду з нульовим закінченням і закінченням -о та середнього роду із закінченням -о, -е, -а (-я);*
 - б) *жіночого та чоловічого роду із закінченням -а, -я;*
 - в) *середнього роду із закінченням -а, які при відмінюванні набувають суфіксів -ат, -ят, -ен.*
6. Позначте рядок, у якому всі іменники у формі родового відмінка записано правильно:
 - а) *понеділка, бузка, пейзажа, феномена, Парижу;*
 - б) *мікроба, вівторка, погляду, заліку, Єгипту;*
 - в) *екзамену, реферату, соку, крема, тюльпану.*
7. Помилку допущено в рядку:
 - а) *два столи, три зошити, чотири села;*
 - б) *три яблука, восьмеро каченят, півтора відра;*
 - в) *три олівця, чотири озера, сім троянд.*

8. Неправильно утворено форми ступенів порівняння прикметників у рядку:

- а) *більш теплий, найрозумніший, найменш хоробрий;*
- б) *найбільш дорожчий, самий яскравий, більш твердіший;*
- в) *найменш впливовий, найбільш цікавий, найцедріший.*

II рівень

1. З'ясуйте спільну особливість літературної вимови кожної групи наведених слів.

Для кожної групи сформулюйте відповідне правило орфоепії:
Лікар, кобзар, тягар, звір, снігур, комар, вівчар, пухир, пузир.
Грунт, гречний, гвалт, ганок, гава, гуля, гелготання, грун-
товка.

Чашка, чекати, човен, гучний, гущавина, початок, чистий.
Мороз, дуб, Буг, вигляд, гриб, розпад, синтез, йод.
Гадка, галузка, лебідка, ланцюжки, знижка, рідкий, різкий.
Нагороджувати, джміль, ходжу, походження.

2. Запишіть цифри словами.

Зразок. До п'ятисот шістдесяти чотирьох додати триста двадцять шість.

До 764 додати 556; від 54 до 67 відсотків; з 25 студен-
тами; не більше 180 сторінок; близько 50 років; роздати
442 учням; група у складі 68 осіб; у 27 населених пунктах
мешкає близько 1867500 осіб; погодити з 35 організація-
ми; укласти угоди зі 185 фірмами; відповісти 64 абонен-
там; працювати протягом 28 років; від 275 відняти 114.

3. Доведіть, що твір І.С. Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» — це соціально-побутова повість.

III рівень

1. Утворіть від поданих дієслів усі можливі форми майбутнього часу дієслова, які вживають у сучасній українській літературній мові: *підтримати, сприяти, вирівнювати, знайти.*

Заповніть таблицю творення форм майбутнього часу дієслова, вписуючи в неї відповідні засоби творення дієслівних форм (закінчення, допоміжні слова).

Творення форм майбутнього часу дієслова

	Дієслова доконаного виду		Дієслова недоконаного виду			
	Проста форма		Складна форма		Складена форма	
Особа	Однина	Мно- жина	Однина	Мно- жина	Однина	Мно- жина
1 особа						
2 особа						
3 особа						

2. Поміркуйте, чи варто йти на компроміси. А може, компроміс — це зрада? Свої міркування запишіть у формі невеликого твору-роздуму.

11 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант вимови форми слова у **книжці**:

- а) [у кні́з'ц'і];
- б) [у кні́жц'і];
- в) [у кні́ж'ц'і].

2. Помилкове слововживання подано в рядку:

- а) збіг обставин, наступне запитання;
- б) простежити закономірність, міститься всередині;
- в) вияснити обставини справи, виключення з правила.

3. Оберіть рядок, у якому записано лише прийменники:

- а) понад, зате, як, лише, чи;
- б) посеред, під, із, згідно з, над;
- в) з-поміж, при, без, навіть, або.

4. Написання закінчень -у (-ю) або -а (-я) у формі родового відмінка іменників чоловічого роду II відміни однини залежить від:

- а) кінцевого приголосного основи іменника;
 - б) значення іменника;
 - в) морфемної будови іменника.
5. Вкажіть, яку функцію у мові виконують частки:
- а) разом з формами непрямих відмінків виражають відношення між предметами: часові, просторові, об'єктні та ін.;
 - б) поєднують однорідні члени речення та частини складних речень;
 - в) надають словам і реченням додаткових смислових відтінків.
6. Однаковий тип відмінювання мають числівники:
- а) сто, двісті, вісімсот;
 - б) тисяча, мільйон, тридцять;
 - в) п'ятдесят, вісімдесят, дванадцять.
7. Позначте рядок, у якому записано правильне твердження:
- а) іменники першої і другої відмін за типом відмінювання поділяються на групи;
 - б) всі іменники мають твердий, м'який або мішаний різновид відмінювання;
 - в) усі іменники належать до твердої або м'якої групи.
8. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:
- а) вишнею, сунцею, ступнею;
 - б) горою, рікою, комахньою;
 - в) сім'єю, зорею, марою.

II рівень

1. Розкрийте дужки і запишіть іменники у відповідній формі. Сформулюйте правило поєднання поданих числівників з іменниками.

Зразок. Два столи.

2 (стіл), 44 (відсоток), 1,5 (зошит), 3 (місяць), 2 (зошит), 23 (острів), 4 (вагон), 2 (оберемок), 3 (курча), 32 (літр), 4 (метр), 5 (княгиня), 1,5 (день), 3 (атом), 22 (дуб), 4 (мільйон), 2 (тисяча),

2 (ворота), 102 (розряд), 52 (кілометр), 8 (дівча), 3 (зерня), 2 (клас), 24 (олівець), 2 (день), 3 (розділ), 62 (комп'ютер).

2. Допишіть визначення:

Дієслово — це ..., наприклад,...

До I дієвідміни належать дієслова ..., наприклад, ...

До II дієвідміни належать дієслова ..., наприклад,...

Дієслова доконаного виду відповідають на питання ... і означають ...

Дієслова недоконаного виду мають такі форми майбутнього часу: ..., наприклад, ...

Дієприкметники пасивного стану утворюються від ... за допомогою суфіксів ..., наприклад, ...

Активні дієприкметники минулого часу утворюються від ... за допомогою суфіксів ..., наприклад, ...

3. Проаналізуйте засоби художнього втілення основної ідеї поетичного твору В. Симоненка «Лебеді материнства».

III рівень

1. Утворіть від поданих дієслів усі можливі форми наказового способу дієслова, які вживають у сучасній українській літературній мові: *знайти, з'ясувати, збирати, писати*.

Заповніть таблицю творення форм наказового способу дієслова, вписуючи в неї відповідні засоби творення дієслівних форм (закінчення, допоміжні слова) і приклад.

Таблиця

Творення форм наказового способу дієслова

Особа	Однина	Множина
1 особа		
2 особа		
3 особа		

2. Напишіть невеликий твір-роздум за поданим початком: «Люди, як правило, бачать світ у діапазоні своїх проблем... А якщо подивитися на світ у комплексі різних подій і явищ, виникає зовсім інша картина...» (Ліна Костенко).

**СЕКЦІЯ
«ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА»**

9 клас

I рівень

1. Помилки у вживанні словосполук допущено в рядку:
 - а) задати питання, бувший учень;*
 - б) правильна відповідь, улюблена справа;*
 - в) розташувався в центрі, вчинити правильно.*
2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні при-
йменників:
 - а) з нагоди свята, хотіти над усе, за сприяння фонду;*
 - б) писати по плану, за нашим звичаєм, великий по обсягу;*
 - в) у разі небезпеки, попри всі перешкоди, за участю артистів.*
3. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
 - а) коли б то, де ж, мовбито;*
 - б) аби з ким, аби де, як от;*
 - в) таки побачив, ніякий, хай би.*
4. Іменник — це:
 - а) службова частина мови;*
 - б) головний член двоскладного речення;*
 - в) повнозначна частина мови.*
5. Позначте рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку
однини мають закінчення *-а*.
 - а) олівець, долар, метр, Париж, відмінок;*
 - б) Берлін, метал, посібник, продаж, Херсон;*
 - в) Крим, місяць, січень, абзац, банк.*
6. Усі форми кількісних числівників в орудному відмінку однини
записано правильно у рядку:

- а) п'ятидесятьма шістьма;*
- б) двомастами тридцятьма сьома;*
- в) тисячею п'ятисстами п'ятьма.*

7. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:

- а) вишиною, землею, синицею;*
- б) мережею, кручею, динею;*
- в) пороною, мишою, собакою.*

8. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у формах поєднання числівників з іменниками:

- а) півтора тижні, два острова;*
- б) чотири кавуни, дві книги;*
- в) двадцять два дуби, чотири ряди.*

II рівень

1.Згрупуйте слова за правилами і запишіть їх правильно: разом, окремо або через дефіс. До кожної групи сформулюйте і запишіть правило.

Жи́ро/розчи́нний, фото/синте́з, пів/остро́ва, взаємо/перетво́рення, супер/легкий, темно/забарв́лений, темно/сі́рий, шести/гра́нний, п'яти/годи́нний, за́сць/бі́ляк, на́пів/ма́рення, гі́пер/зв'язо́к, три́дцяти/ше́сти/рі́чний, рум'яно/щодо́кий, довго/дзю́бий, пів/ку́ля, червоно/кри́лий, супер/озна́ка, два́дцяти/п'яти/лі́тровий, висо́ко/сте́б-лий, на́пів/су́хий, фі́зкульту́рно/оздо́ровчи́й, фі́то/ча́й, формально/ви́значе́ний, цуна́мі/ста́нція, біологі́чно/акти́вний, мало/ви́разний, гли́боко/водни́й, сі́ро/зеле́ний, фінансо́во/неза́лежни́й, фіордо/поді́б-ний, мі́кро/ча́стинка, ба́гато/врожа́йний, блі́до/роже́вий, пів/я́ми, мало/акти́вний, пів/мі́сяця, ви́довже́но/ова́льний, приро́до/захи́с-ний, взаємо/доповнюва́льні.

2.Запишіть іменники у формі родового та орудного відмінків однини та у формі називного множини. Підкресліть закінчення. Зробіть висновки про особливості відмінювання поданих іменників. Запишіть їх.

Зразок. Неплатіж — неплатежу, неплатежем, неплатежі.

Неплатіж, грабіж, ключ, стерня, ніч, біль, мережа, розпродаж, школяр, чаща, груша, Саша, вежа, тираж, виграш, пейзаж, душ, принц, подорож, колір.

3. Розкажіть, які проблеми порушує І. Котляревський, змальовуючи пекло в «Енеїді».

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Як залле Вербівку літнє палке сонце, як засипле її зверху золотом та сріблом сонячне марево, то вся кучерява долина здається залитою буйними зеленими морськими хвилями, що десь набігли з моря й залили, затопили долину, й скам'яніли, піднявшись високо вгору (І. Нечуй-Левицький).

2. Розкажіть, як виявляється громадянська позиція Вашого улюбленого письменника у його творах.

10 клас

I рівень

1. Правильне наголошування слів подано в рядку:

- а) *ростемо́, ве́рба, віпадо́к, чотирна́дцять, мі́лкий;*
- б) *ї́дкий, сиро́ватка, ле́гкий, до́чка, низькі́й;*
- в) *нудні́й, одина́дцять, слабі́й, кропи́ва, спі́на.*

2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:

- а) *де в чому, це ж, якнайглибше;*
- б) *ніби ж, ні про що, щонайменше;*
- в) *ніщо, будь що, наче б.*

3. Усі форми кількісних числівників в орудному відмінку однини записано правильно у рядку:

- а) двомастами п'ятьдесятьма вісьма;
- б) вісьмастами шістьдесятьма п'ятьма;
- в) семистами двадцятьма трьома.

4. Укажіть, яку функцію в мові виконують сполучники:

- а) разом з формами непрямих відмінків виражають відношення між предметами: часові, просторові, об'єктні та ін.;
- б) поєднують однорідні члени речення та частини складних речень;
- в) надають словам і реченням додаткових смислових відтінків.

5. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:

- а) солі, хрущі, дірочки, зубці;
- б) шовковиці, снігурі, звірі, груші;
- в) пухирі, мозолі, тополі, яблуні.

6. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у формах поєднання числівників з іменниками:

- а) півтора метра, троє каченят;
- б) три місяці, сім років;
- в) чотири міліметра, два сорта.

7. Оберіть рядок, у якому записано речення з відокремленим означенням:

- а) Жовта солома, освітлена блискавицею, довго носилась у повітрі (За О. Десняком).
- б) Небо безперервно мережали блискавиці, освітлюючи стіну житів, дорогу, старезні верби і телефонні стовпи (За О. Десняком);
- в) Ліс обступає село, наче густа зелена хмара (За І. С. Нечуєм-Левицьким).

8. Оберіть рядок, у якому неправильно утворено форму вищого ступеня порівняння прикметника:

- а) *нижчий, найглибший, найбільш глибокий;*
- б) *самий цікавий, найбільш ліпший, менш м'який;*
- в) *якнайбільший, важливіший, найтяжчий.*

II рівень

1. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфіксів *-ськ (ий)*, *-цьк (ий)*, *-зьк (ий)*. Поясніть, як залежить суфікс прикметника від кінцевого приголосного твірної основи іменника. Зробіть висновок, після яких приголосних перед суфіксами треба писати м'який знак, а після яких — ні.

Зразок: Оболонь — оболонський.

Оболонь, Мюнхен, Моришин, Гаага, Дагестан, Британія, Ковель, Акрополь, Карпати, Святошин, Прага, Полісся, Вінниця, Пакистан, Ірпінь, Сиваш, Хуст, Люксембург, Аргентина, Асуан, Ангола, Чикаго, Ізмаїл, Мілан, Х'юстон, Париж, Будапешт, Магдебург, Вавилон, Монреаль, Яффа, Зальцбург.

2. Запишіть подані іменники в орудному відмінку однини. Поясніть правопис відмінкових закінчень.

Круча, принц, пряжа, вуглець, ключ, абзац, миша, крапля, каша, митець, продаж, вишня, тираж, плац, комахина, місяць, межа, калюжа, суша, спорш, полуниця, простір, душа, стерня, Париж, листоноша, притча, хвиля, пустеля.

3. Доведіть, що твір Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» — це соціально-психологічний роман.

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Вслухаюся в поетичні образи колискових і уявляю немовлятку, котре поклінує віями, — дрімота-сон ходить біля вікон, заглядає у шиби, а там, на воротах, стоїть кіт у червоних чоботях, легеньким помахом крил птахи поза точком при-

носять кашку з молочком, тільки зозуля не поспішає — хоче сплести тугого барвистого віночка з рути-м'яти, хрещатого барвінку й запаших василечків, та десь далеко-далеко виряджається козак у військо, щоб татарин-бусурман не заполонив сестрицю (За В. Скуратівським).

2. Напишіть невеликий твір-роздум на тему: «Пам'ятаймо минуле заради майбутнього».

11 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант наголошування слів *твердий, легкий, важкий, новий*:

- а) *твёрдий, лёгкий, важкийй, нówий;*
- б) *твердййй, легкййй, важкййй, новййй;*
- в) *твёрдий, лёгкий, ва́жкий, нówий.*

2. Помилкове слововживання подано в рядку:

- а) *набути досвіду, повною мірою, пропустити заняття через хворобу;*
- б) *опанувати професію, простежити закономірність, уникнути помилок;*
- в) *в залежності від обставин, оточуючий світ, в якості перекладача.*

3. Оберіть рядок, у якому записано лише сполучники:

- а) *для, та, перед, і, тому що;*
- б) *а, в, за, однак, який, котрий;*
- в) *щоб, бо, оскільки, та, зате.*

4. Оберіть рядок, у якому допущено помилку в написанні прийменників:

- а) *з-посеред усього, попід вікном, без упину;*
- б) *з-попід даху, по-над усе, під мною;*
- в) *уві сні, переді мною, із-за обрію.*

5. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
 - а) *наче б, ніби-то, авжеж;*
 - б) *аніякий, тож, наврод чи;*
 - в) *начебто, будь-який, абищо.*
6. Помилку допущено в рядку:
 - а) *п'ятнадцять, одинадцять, шістсот;*
 - б) *шістдесят, дев'ятсот, вісімдесят;*
 - в) *п'ятьма, вісьмома, чотирьма.*
7. Позначте рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменника:
 - а) *плечем, крохмалем, болем, ступенем;*
 - б) *міліметра, бронха, понеділка, туману, вітру;*
 - в) *сумішию, тінню, сіллю, жовчичю.*
8. Вставними у реченні можуть бути такі слова:
 - а) *може, видно, очевидно, по-їхньому;*
 - б) *наприклад, певно, начебто, навіть;*
 - в) *по-моєму, мабуть, ніби, либонь.*

II рівень

1. У словах вставте пропущені літери. Поміркуйте, чому ті самі суфікси вживаються то з літерою *і* (*-ін, -ік, -ізм*), то з літерою *и* (*-ин, -ик, -изм*). Сформулюйте і запишіть правило. Наведіть по 2–3 своїх приклади до кожної групи слів.

- 1) *Пеніцил... н, протромб... н, глобул... н, інсул... н; нікот...н, ністат... н, аспір... н, тирокс... н, фібр... н;*
- 2) *біон... ка, лог... ка, динам... ка, ботан... ка;*
- 3) *семант... ка, статист... ка, ритор... ка, фіз... ка, політ... ка;*
- 4) *реал... зм, ком... зм, куб... зм, ізоморф... зм; будд... зм, авангард... зм, класиц... зм, діалект... зм.*

2. Визначте рід поданих іменників та запишіть їх у формі орудного відмінка однини.

Зразок. Насип — ч. р., насипом.

Насип, путь, біль, ніжність, річ, міць, стаття, полин, степ, дріб, сталь, вість, сіль, парость, кров, подорож, дріт, су-

міш, продаж, Сибір, ніж, ніч, докір, ступінь, завідувач, Керч, жаль, ковил, шампунь.

3. Розкрийте образ матері в українській літературі ХХ ст. (за будь-яким твором на вибір).

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Ось вона стоїть, українська хата, в якій народ наш не шукав захисту від безмірності історії, бо мав душу нелякливу й вільну, хата, з якої вийшли Тарас Шевченко і Павло Попович, сини землі нашої, що сягнули зір силою свого духу (П. Загребельний).

2. Напишіть твір-мініатюру на тему: «Ця книга змінила моє ставлення до життя».

СЕКЦІЯ «ЖУРНАЛІСТИКА»

9 клас

I рівень

1. Помилки у вживанні словосполук допущено в рядку:

- а) задати питання, бувший учень;
- б) правильна відповідь, улюблена справа;
- в) розташувався в центрі, вчинити правильно.

2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні прийменників:

- а) з нагоди свята, хотіти над усе, за сприяння фонду;
- б) писати по плану, за нашим звичаєм, великий по обсягу;
- в) у разі небезпеки, попри всі переешкоди, за участю артистів.

3. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
 - а) коли б то, де ж, мовбито;
 - б) аби з ким, аби де, як от;
 - в) таки побачив, ніякий, хай би.
4. Іменник — це:
 - а) службова частина мови;
 - б) головний член двоскладного речення;
 - в) повнозначна частина мови.
5. Позначте рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку однини мають закінчення -а.
 - а) олівець, долар, метр, Париж, відмінок;
 - б) Берлін, метал, посібник, продаж, Херсон;
 - в) Крим, місяць, січень, абзац, банк.
6. Усі форми кількісних числівників в орудному відмінку однини записано правильно у рядку:
 - а) п'ятидесятьма шістьма;
 - б) двомастами тридцятьма сьома;
 - в) тисячею п'ятисстами п'ятьма.
7. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:
 - а) вишнею, землею, синицею;
 - б) мережею, кручею, динею;
 - в) пороною, мишою, собакою.
8. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у формах поєднання числівників з іменниками:
 - а) півтора тижні, два острова;
 - б) чотири кавуни, дві книги;
 - в) двадцять два дуби, чотири ряди.

II рівень

1. Згрупуйте слова за правилами і запишіть їх правильно: разом, окремо або через дефіс. До кожної групи сформулюйте і запишіть правило.

Жиро/розчинний, фото/синтез, пів/острова, взаємо/перетворення, супер/легкий, темно/забарвлений, темно/сірий,

шести/гранний, п'яти/годинний, заєць/біляк, напів/марення, гіпер/зв'язок, тридцяти/шести/річний, рум'яно/щокний, довго/дзьобий, пів/куля, червоно/крилий, супер/ознака, двадцяти/п'яти/літровий, високо/стеблий, напів/сухий, фізкультурно/оздоровчий, фіто/чай, формально/визначений, цунамі/станція, біологічно/активний, мало/виразний, глибоко/водний, сіро/зелений, фінансово/незалежний, фіордо/подібний, мікро/частинка, багато/врожайний, блідо/рожевий, пів/ями, мало/активний, пів/місяця, видовжено/овальний, природо/захисний, взаємо/доповнювальні.

2. Запишіть іменники у формі родового та орудного відмінків однини та у формі називного множини. Підкресліть закінчення. Зробіть висновки про особливості відмінювання поданих іменників. Запишіть їх.

Зразок. Неплатіж — неплатежу, неплатежем, неплатежі.

Неплатіж, грабіж, ключ, стерня, ніч, біль, мережа, розпродаж, школяр, чаша, груша, Саша, вежа, тираж, виграти, пейзаж, душ, принц, подорож, колір.

3. Розкажіть, які проблеми порушує І.Котляревський, змальовуючи пекло в «Енеїді».

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Як залле Вербівку літнє палке сонце, як засипле її зверху золотом та сріблом сонячне марево, то вся кучерява долина здається залитою буйними зеленими морськими хвилями, що десь набігли з моря й залили, затопили долину, й скам'яніли, піднявшись високо вгору (І. Нечуй-Левицький).

2. Розкажіть, як виявляється громадянська позиція Вашого улюбленого письменника у його творах.

10 клас

I рівень

1. Відповідно до орфоепічних норм в українській мові чітко вимовляємо:

- а) усі наголошені голосні звуки;*
- б) усі голосні звуки, крім [а] та [о];*
- в) усі голосні звуки.*

2. Омоніми — це слова, які:

- а) мають багато значень;*
- б) однаково звучать і пишуться, але мають різні значення;*
- в) схожі за звучанням і написанням, але різні за значенням.*

3. Слова *громадський* і *громадянський* неправильно вжито в рядку:

- а) громадянська думка, громадський шлюб;*
- б) громадянське право, громадське доручення;*
- в) громадянська лірика, на громадських засадах.*

4. Оберіть рядок, у якому записано лише частки:

- а) тож, якби, проте, або, понад;*
- б) тільки, ж, таж, навіть, ось;*
- в) але, мовби, аби, ніби, що.*

5. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні прийменників:

- а) по списках, за призначенням, по нашим підрахункам;*
- б) прийти у справі, хворіти на грип, з нагоди свята;*
- в) незважаючи на обставини, за правилами, згідно з наказом.*

6. Укажіть, яку функцію в мові виконують частки:

- а) разом з формами непрямих відмінків виражають відношення між предметами: часові, просторові, об'єктні та ін.;*
- б) поєднують однорідні члени речення та частини складних речень;*
- в) надають словам і реченням додаткових смислових відтінків.*

7. Оберіть рядок, у якому всі іменники належать до чоловічого роду:

- а) собака, кір, степ, насип, ступінь, полин;
- б) шимпанзе, вермішель, тюль, Мартинюк, вітер;
- в) метро, директор, рандеву, таксі, лоша.

8. Позначте рядок, у якому всі слова у родовому відмінку однини можуть мати закінчення *-а (-я)* або *-у (-ю)* залежно від їхнього значення в певному контексті:

- а) *Алжир, алмаз, камінь, термін*;
- б) *Київ, звук, томат, перехід*;
- в) *текст, буряк, місяць, Крим*.

II рівень

1. Поясніть значення нових іншомовних запозичень. З'ясуйте, чи мають вони українські відповідники. Запишіть.

Прайс-лист, пресинг, мас-медіа, спіч-райтер, бартер, інвестор, імідж.

2. Напишіть частку *не* зі словами разом або окремо, зважаючи на поданий контекст. Сформулюйте основні правила правопису частки *не* з різними частинами мови.

Висловити не/підробний захват, не/виправлені помилки, не/органічні речовини, не/однорідна суміш, не/розв'язані на засіданні питання, помилки не/виправлено, уряд не/сформовано, не/легка справа, план не/записаний на дошці, тему не/розкрито, не/постійні структури, ніхто не/винний у цьому, росте не/високий куц, він такий не/здара, не/мовби пісня задзвеніла, не/допечений пиріжок, не/гайний виклик, не/мічна людина, не/зважаючи на погоду, гинути у не/волі, не/реальна подія, плавням не/має кінця-краю, це не/можна порівнювати, йти не/поспішаючи, ніхто ні/чого не/знав, не/абиякий хист до малювання, не/вгасний вогник, писати не/думаючи, трохи не/дочувати, не/хотілося співати; не/наче/б/то сніг пішов; не/має такої людини, яка б не/любила весну; він не/має ніяких сумнівів.

3. Розкрийте образи Івана та Марічки як втілення романтичної ідеї незнищенності кохання (за повістю М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»).

III рівень

1. Письмово поясніть, коли кожний із поданих іменників у родовому відмінку однини має закінчення *-а*, а коли — *-у*. Щоб довести свою думку, складіть з ними речення і запишіть.

Алжир, Рим, аметист, термін, звук, дзвін, образ, дух, термін, папір.

2. Поміркуйте над такими словами: «Увійти у ворота пекла легше, ніж вийти звідти» (Ліна Костенко). Свої міркування запишіть у формі невеликого твору-роздуму.

11 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант наголошування слів *перекис*, *загадка*, *дочка*:

- а) перéкис, за́гадка, дочка́;*
- б) пе́рекис, зага́дка, дочка́;*
- в) перéкис, за́гадка, до́чка.*

2. Помилкове слововживання подано в рядку:

- а) відіграє велике значення, вільна вакансія;*
- б) колишній партнер, незліченні багатства;*
- в) брати участь, вимкнути світло.*

3. Оберіть рядок, у якому записано лише прийменники:

- а) при, до, біля, з-поміж, без;*
- б) під, з-понад, між, майже, зате;*
- в) якраз, це, наче, про, задля.*

4. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні прийменників:

- а) цікавий за змістом, з приводу пропозиції, на мій подив;*
- б) зупинитися на вимогу, називати на ім'я, завдання з фізики;*
- в) робота по філософії, вистава по н'єсі, пливти за течією.*

5. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у написанні часток:

- а) аби з ким, аніяк, неабиякий;*
- б) ні в кого, будь у що, будь-як;*
- в) поки що, ані кого, де-хто.*

6. Позначте рядок, у якому іменник у формі орудного відмінка однини записано неправильно:

- а) рідною землею, гастрольною афішею, сумлінною працею;*
- б) гарячою кашею, солодкою грушею, високою вежею;*
- в) високою ціною, весняною калюзою, великою кулею.*

7. Форму родового відмінка кількісного числівника записано неправильно у рядку:

- а) тисячі п'ятисот вісімнадцяти;*
- б) двухсот тринадцяти;*
- в) ста тридцяти семи.*

8. Неправильно утворено форми ступенів порівняння прикметників у рядку:

- а) біліший, найбільш темніший, самий чорний;*
- б) найбільш високий, добріший, найулюбленіший;*
- в) менш складний, найпростіший, більш зручний.*

II рівень

1. Подані слова згруповано відповідно до акцентуаційних тенденцій в українській літературній мові. Сформулюйте та запишіть правило наголошування слів кожної групи. Поставте наголоси в словах. Наведіть ще 2–3 приклади слів до кожної групи.

Покрив, покруч, показ, попит, позов, поклик, подув, подив.
Йдий, легкий, міцний, крихкий, слабкий, липкий, м'який.

Беремо, несемо, біжимо, плетемо, летимо, веземо.

Розмін, розпар, розлад, розкис, розчин, розквіт.

Крапки, шапки, лапки, свічки, дірки, пляшки.

2. З'ясуйте різницю у значенні поданих слів. Як називають такі слова? Складіть з кожним словом речення:

Витрати — затрати; відносини — відношення; громадський — громадянський; ділянка — діляниця, авторитарний — авторитетний, запитання — питання; ознайомити — познайомити; показчик — показник.

3. На прикладі обраного Вами твору української літератури 19–20 ст. поясніть, що таке *поема*.

III рівень

1. З'ясуйте, які дієприкметники можна утворити від кожного із поданих дієслів та поясніть чому. Утворіть і запишіть ці дієприкметники.

Почути, відібрати, співати, пізнати, змучити, помолодіти, нахилити, знайти, наслідувати, вимірювати, позеленіти, подрібнити, помітити, думати, пришити, опалити, вимріяти, розквітнути.

2. Напишіть невеликий твір-роздум за поданим початком:
«Сиділи колись за залізною завісою, ловили кожну вісточку зі світу, — інформація була нашою здобиччю. Тепер ми — здобич інформації...» (Ліна Костенко).

**СЕКЦІЯ
«ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ»**

9 клас

I рівень

1. Помилки у вживанні словосполук допущено в рядку:
*а) задати питання, бувший учень;
б) правильна відповідь, улюблена справа;
в) розташувався в центрі, вчинити правильно.*
2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні при-
йменників:
*а) з нагоди свята, хотіти над усе, за сприяння фонду;
б) писати по плану, за нашим звичаєм, великий по обсягу;
в) у разі небезпеки, попри всі перешкоди, за участю артистів.*
3. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
*а) коли б то, де ж, мовбито;
б) аби з ким, аби де, як от;
в) таки побачив, ніякий, хай би.*
4. Іменник — це:
*а) службова частина мови;
б) головний член двоскладного речення;
в) повнозначна частина мови.*
5. Позначте рядок, у якому всі іменники в родовому відмінку
однини мають закінчення -а.
*а) олівець, долар, метр, Париж, відмінок;
б) Берлін, метал, посібник, продаж, Херсон;
в) Крим, місяць, січень, абзац, банк.*
6. Усі форми кількісних числівників в орудному відмінку однини
записано правильно у рядку:
*а) п'ятидесятьма шістьма;
б) двомастами тридцятьма сьома;
в) тисячею п'ятисстами п'ятьма.*

7. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:

- а) вишнею, землею, синицею;
- б) мережею, кручею, динею;
- в) породю, мишою, собакою.

8. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у формах поєднання числівників з іменниками:

- а) півтора тижні, два острова;
- б) чотири кавуни, дві книги;
- в) двадцять два дуби, чотири ряди.

II рівень

1. Згрупуйте слова за правилами і запишіть їх правильно: разом, окремо або через дефіс. До кожної групи сформулюйте і запишіть правило.

Жиро/розчинний, фото/синтез, пів/острова, взаємо/перетворення, супер/легкий, темно/забарвлений, темно/сірий, шести/гранний, п'яти/годинний, заєць/біляк, напів/марення, гіпер/зв'язок, тридцяти/шести/річний, рум'яно/щокний, довго/дзьобий, пів/куля, червоно/крилий, супер/ознака, двадцяти/п'яти/літровий, високо/стеблій, напів/сухий, фізкультурно/оздоровчий, фіто/чай, формально/визначений, цунамі/станція, біологічно/активний, мало/виразний, глибоко/водний, сіро/зелений, фінансово/незалежний, фіордо/подібний, мікро/частинка, багато/врожайний, блідо/рожевий, пів/ями, мало/активний, пів/місяця, видовжено/овальний, природо/захисний, взаємо/доповнювальні.

2. Запишіть іменники у формі родового та орудного відмінків однини та у формі називного множини. Підкресліть закінчення. Зробіть висновки про особливості відмінювання поданих іменників. Запишіть їх.

Зразок. Неплатіж — неплатежу, неплатежем, неплатежі.

Неплатіж, грабіж, ключ, стерня, ніч, біль, мережа, розпродаж, школяр, чаши, груша, Саша, вежа, тираж, виграти, пейзаж, душ, принц, подорож, колір.

3. Розкажіть, які проблеми порушує І. Котляревський, змальовуючи пекло в «Енеїді».

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

Як залле Вербівку літнє палке сонце, як засипле її зверху золотом та сріблом сонячне марево, то вся кучерява долина здасться залитою буйними зеленими морськими хвилями, що десь набігли з моря й залили, затопили долину, й скам'яніли, піднявшись високо вгору (І. Нечуй-Левицький).

2. Розкажіть, як виявляється громадянська позиція Вашого улюбленого письменника у його творах.

10 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант вимови форми слова у *сорочці*:

- а) [у сорóчц'і];
- б) [у сорóц: 'і];
- в) [у сорóч'ц'і].

2. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні прийменників:

- а) звернутися за адресою, за власним бажанням, створити на прохання (кого);
- б) зробити через неухважність, працювати по спеціальності, не працює по технічним причинам;
- в) виникло з моєї ініціативи, старший за віком, цікавий за змістом.

3. Оберіть рядок, у якому допущено помилку в правописі частки *не*:

- а) не зібраний з осені врожай, нечитаючи текст;*
- б) нескошена трава, не відповісти на питання;*
- в) бути в неволі, невідкриті материки.*

4. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні прийменників:

- а) по-під листям, з-під дерева, в наслідок перевірки;*
- б) з-за гаю, понад річкою, з-поміж хмар;*
- в) наді мною, з-перед очей, обабіч шляху.*

5. Разом з прислівниками та займенниками потрібно писати частки:

- а) чи, то, но;*
- б) що, най, ні, ані;*
- в) би, не, бо.*

6. В українській мові відмінків:

- а) п'ять;*
- б) сім;*
- в) шість.*

7. Форму давального відмінка кількісного числівника записано неправильно у рядку:

- а) ста двадцяти шести;*
- б) дев'ятистам сорока чотирьом;*
- в) сто семидесяти семи.*

8. Оберіть рядок, у якому допущено помилку у відмінюванні іменників:

- а) миші, вишині, пузирі;*
- б) комари, пазури, сліди;*
- в) клени, олеандри, нитки.*

II рівень

1. Утворіть і запишіть, де це можливо, просту і складену форми вищого ступеня порівняння прикметників. Поясніть, чому така форма не утворюються від усіх інших прикметників.

Близький, тяжкий, сліпий, гарнесенький, багатий, сіроокий, мудрий, ясний, товстелезний, оранжевий, білявий, дорогий, мертвий, визначний, червонястий, пісенний, вечірній, худий, слабий, хворий, здоровий, живий, сивий, вишневий, товстий, низький, стрункий, молодий, пишний, багатий, гарячий, гіркий.

2. Від поданих іменників утворіть прикметники за допомогою суфіксів *-ськ(ий), -цьк(ий), -зьк(ий)*. Поясніть, як залежить суфікс прикметника від кінцевого приголосного твірної основи іменника. Зробіть висновок, після яких приголосних перед суфіксами треба писати м'який знак, а після яких — ні.

Волинь, Березань, Чорнобиль, Тернопіль, Пакистан, Монреаль, Буковина, Яготин, Берлін, Бориспіль, Хорол, Ісландія, Ашхабад, Барнаул, Венесуела, Хорватія, Нідерланди, Версаль, Іран, Балхаш, Бухарест, Париж, Хотин, Калуш, Познань, Бориспіль, Македонія, Кембридж, Оксфорд, Ірпінь, Йорданія, Ладоба, Лейпциг, Ірландія, Вільнюс, Гетеборг, Відень, Умань, Румунія, Шотландія, Іспанія, Іртиш.

3. До яких «вічних питань» звертається в своїй поезії Леся Українка?

III рівень

1. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть уживання розділових знаків.

На піщаному косогорі, з котрого далеко видно луки, річку й околиці лугового хутора Княжа Слобода, трохи на одишбі від великого нагірного села стоїть хата, в якій вікна подалися до землі так близько, що коли б заманулося комусь

зазирнути в них, то нахилилися довелось б, як до копанки води набрати (За Григором Тютюнником).

2. Як Ви розумієте рядки з поезії Ліни Костенко: « При май-страх яюсь легше. Вони — як Атланти, держать небо на плечах. Тому і є висота»? Своє міркування запишіть у формі невеликого твору-роздуму.

11 клас

I рівень

1. Оберіть правильний варіант вимови форми слова у грецьці:
 - а) [у грéчц'і];
 - б) [у грéц: 'і];
 - в) [у грéч'ц'і].
2. Помилкове слововживання подано в рядку:
 - а) відмітити особливість, ознаки співпадають;
 - б) зрушити з місця, належність до класу;
 - в) повною мірою, численні здобутки.
3. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у вживанні прийменників:
 - а) третій за списком, за нашими підрахунками, працювати за фахом;
 - б) не з нашої вини, заняття по темі, по всіх правилах;
 - в) написати твір за романом, сміятися з когось, зробити на замовлення;
4. Оберіть рядок, у якому допущено помилки в написанні часток:
 - а) хтозна у кого, будь-де, хтозна як;
 - б) прийшов-таки, тільки-но, щогодини;
 - в) якнайкраще, щонайліпше, будь-кого.
5. Оберіть рядок, у якому допущено помилку в правописі службових частин мови:
 - а) Ні, немає на світі кращого неба, ніж небо України (Я. Гоян);

- б) *Немов би пісня забриніла... (Леся Українка);*
в) *Слухайте-бо!*

6. Позначте рядок, у якому всі власні назви у родовому відмінку однини мають закінчення *-а*:

- а) *Пекін, Крим, Техас, Мілан;*
б) *Алжир, Тибр, Сингапур, Лас-Вегас;*
в) *Київ, Ужгород, Мадрид, Бухарест.*

7. Форму родового відмінка кількісного числівника записано неправильно у рядку:

- а) *вісімнадцятьох;*
б) *чотирнадцяти;*
в) *восьмидесяти.*

8. Оберіть рядок, у якому допущено помилки у відмінюванні іменників:

- а) *миші, вишині, пузири, куці;*
б) *комари, помідори, пухири, сліди;*
в) *клени, олеандри, нитки, сини.*

II рівень

1. З'ясуйте, які слова треба писати з подвоєнням, а які — без нього. Запишіть правильно подані слова, розподіливши їх за такими групами: «Збіг приголосних на межі морфем», «Подовження приголосних між голосними», «Суфікси *-ánn(ий)* \ *-ан(ий)*, *-я́н(ий)* \ *-ян(ий)*, *-énn(ий)* \ *-ен(ий)* та ін. в прикметниках і дієприкметниках», «Винятки».

Надбан... я, від... аний, старан... ий, шален... ий, затиш... я, священ... ик, колос... я, неждан... о-негадан... о, щеплен... я, осін... ий, безлюд... я, спросон... я, безлад... я, буквен... ий, щоден... ий, л... яний, пташин... ий, бездоган... ий, навіжен... ий, гіл... я, соняшничин... я, здоровен... ий, нал... ю, ген... ий, передпліч... я, сухопут... я, сухолист... я, поширен... ий, солін... я, зусил... я, мічен... ий, павутин... я, порожнин... ий, Поділ... я, скажен... ий, роздоріж... я, змащен... ий, схуднен... я, підборід... я, відібран... ий, сухожил... я, галуз... я, від... ан... ий, сут... єво, бурячин... я, числен... ий.

2. Відредагуйте речення.

*За допомогою віддаленої гібридизації створено гібрид пше-
ниці й пирію, який відрізняється високою продуктивністю.
Тут прослідковується зворотний процес.*

*Університет знаходиться за адресою: Київ, вул. Пирогова, 9.
В залежності від мети висловлювання виділяють розповід-
ні, питальні та спонукальні речення.*

*Про мовні чинники цього явища йдеться мова в слідуючому
розділі.*

*Учені вважають еволюцію наслідком впливу умов оточую-
чого середовища.*

*У письмовому мовленні необхідно дотримуватися вимог дію-
чого правопису.*

Співставляючи ці процеси, можна прийти до таких висновків.

3. Визначте проблематику роману І.Багряного «Тигролови».

III рівень

1. Напишіть невелику розповідь про події в світі, вико-
ристовуючи вставні слова і словосполучення з метою: 1) ви-
раження припущення, можливості, впевненості; 2) емоційної
оцінки повідомлення; 3) вказівки на джерело повідомлення,
на суб'єктивність висловленого; 4) привернення уваги читача
або слухача; 5) вказівки на певну послідовність викладу, упоряд-
кування думок. Приблизний обсяг твору — 10 речень.

2. Поміркуйте над рядками поезії Ліни Костенко, а свої думки
запишіть у формі невеликого твору-роздуму:

*«... Прозрінь не бійся, бо вони, як ліки.
Не бійся правди, хоч яка гірка,
не бійся смутків, хоч вони як ріки.*

*Людині бійся душу ошукать,
бо в цьому схибиш — то уже навіки».*

СЕКЦІЇ
«УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА»,
«ФОЛЬКЛОРИСТИКА»,
«МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО»

9 клас

I рівень

1. Дайте визначення дієслова як частини мови і назвіть його морфологічні ознаки.
2. Назвіть відомі вам зразки української народної казки, визначте їх тематичні групи та стильові особливості.
3. З'ясуйте особливості жанру ліро-епічної поеми. Які твори цього жанру вам відомі?
4. Зробіть віршовий аналіз уривка з поезії М. Петренка «Дивлюсь я на небо...» (ритмічна схема, вид стопи, поетичний розмір, характеристика рим та римування).

*Дивлюсь я на небо та й думку гадаю:
Чому я не сокіл, чому не літаю,
Чому мені, Боже, ти крилів не дав?
Я б землю покинув і в небо злітав!*

II рівень

1. Побудуйте і запишіть речення за поданою схемою. Визначте тип речення та підкресліть усі члени речення.
(Якби), [то], (щоб), [], [].
2. З'ясуйте значення києворуського літописання для збереження відомостей про життя, культуру та звичаї наших предків
3. Визначте місце Г. Квітки-Основ'яненка в українському літературному процесі перших десятиліть XIX ст.

III рівень

1. Вставте пропущені розділові знаки. Поясніть орфограми у виділених словах

*Протягом **століть** **відбираючи** по словечку по зернятку **ге-
ній** народу витворив і передав нам у спадок у вічне **користу-
вання** неосяжне **розкішне** у своїй **красі** й блиску розуму **лінг-
вістичне** багатство. (О. Гончар)*

2. Напишіть твір на тему «Еволюція образу жінки-матері у творчості Т. Шевченка».

10 клас

I рівень

1. Дайте визначення дієприслівника як особливої форми дієслова і назвіть його морфологічні ознаки.

2. Назвіть відомі вам зразки української народної балади, визначте їх тематичні групи та стильові особливості.

3. З'ясуйте особливості жанру повісті-хроніки. Які твори цього жанру вам відомі?

4. Зробіть віршовий аналіз уривка з поезії І.Франка «Каменярі» (ритмічна схема, вид стопи, поетичний розмір, характеристика рим та римування, вид строфи).

*Я бачив дивний сон. Немов передо мною
Безмірна, та пуста, і дика площа.
І я, прикований ланцем залізним, стою
Під височенною гранітною скалою,
А далі тисячі таких самих, як я.*

II рівень

1. Побудуйте і запишіть речення за поданою схемою. Визначте тип речення та підкресліть усі члени речення.

[..., (що), – ...], [...], [...], (коли), (коли), (коли).

2. З'ясуйте історико-культурні умови розвитку української літератури 70–90-х років XIX ст.

3. Визначте спільне і відмінне у письменницькій манері Марка Вовчка та І.Нечуя-Левицького.

III рівень

1. Вставте пропущені розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип речення, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть орфограми у виділених словах.

*Стихія не минає нічого долає все на своїм шляху підступає до скель і скелі пашають гірська лань випорснувши з палаючих нетрів летить кудись між **крутояри** **наосліп** гнізда пташині горять і птахи **в'ючись** тікають у височінь **розполоханими** зграями губляться в просторах над морем. (О. Гончар)*

2. Напишіть твір на тему «Поетика імпресіонізму у новелі М. Коцюбинського «Internezzo».

11 клас

I рівень

1. Дайте визначення складносурядного речення. Проілюструйте прикладами вживання розділових знаків у складносурядному реченні.

2. Назвіть відомі вам зразки українських народних дум, визначте їх жанрову своєрідність, специфічність поетичної форми.

3. З'ясуйте особливості жанру сонета. Які твори цього жанру вам відомі?

4. Проаналізуйте ритмомелодику вірша Ю. Дарагана «У потязі».

Ні, не стомлюся я тебе кохати...

Летіли ми, немов у прірву камінь,

А в небі місяць, юний і рогатий,

Немовби плив, немовби плив за нами.

*У склі води мигтять відбитки сосен
І перевернуті руїни замків.
Рудоволоса, синьоока осінь,
Дивись, дивись, пливуть твої русалки!
Віддай мені всі чари і примари,
Замуч і зацілуй, здуши в своїх обіймах...
Ти бачиш — захід відкриває рани
І зустрічає смерть натхненням гімном.*

II рівень

1. Розкажіть про узгоджені та неузгоджені означення і способи їх вираження. Наведіть приклади речень з узгодженими та неузгодженими означеннями.

2. З'ясуйте основні тенденції розвитку української поезії 20-х років ХХ ст.

3. Визначіть спільне і відмінне у письменницькій манері Ю. Яновського та О. Довженка.

III рівень

1. Вставте пропущені розділові знаки. Зробіть повний синтаксичний розбір речення (визначте тип речення, підкресліть члени речення, подайте схему). Поясніть орфограми у виділених словах.

*Коли мені кажуть «Київ» я бачу Дніпро стоячи на Володимирській гірці я схиляюся над неосяжним простором що відкривається моїм очам унизу і в мене таке відчуття неначе я птах мовби лечу я розпластавши руки-крила заточую великі кола над тим чарівним світом який лежить унизу.
(П. Загребельний)*

2. Напишіть твір на тему «Національний матеріал і вселюдські проблеми у драматургії М. Куліша».

**СЕКЦІЯ
«ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА»****9 клас****І рівень**

1. Дайте відповіді на тестові завдання:

Установіть відповідність у вигляді комбінації цифр і літер		
Країна	Письменники	Твори
I. Іспанія	1. Міцкевич	А. «Вільгельм Тель»
II. Німеччина	2. Байрон	В. «Прометей»
III. Польща	3. Шиллер	С. «Життя – це сон»
IV. Англія	4. Кальдерон	Д. «Дзяди»
		Е. «Книга пісень»
Зразок для запису: I – ... – ...; II – ... – ...; III – ... – ...		

2. В якому відомому творі є такі поетичні рядки:

В жахливий день після Полтави
Від шведів щастя утекло,
Навкруг порубане, криваве,
Все військо Карлове лягло.
Назвіть автора цього твору.

3. Продовжте речення: «Гротеск – це...».

4. До якого жанру належить твір Вольтера «Простак»:

- а) роман;
- б) філософська повість;
- в) поема;
- г) драма.

II рівень

1. Прокоментуйте твердження О. Пушкіна: «... «Фауст» є найвеличнішим творінням поетичного духу, він слугує представником новітньої поезії, як «Іліада» слугує пам'яткою класичної давнини».

2. Розкрийте роль фантастичних елементів у повісті М. Гоголя «Шинель».

3. Назвіть основні правила класицистичної комедії. Поясніть, чому полягає новаторство Мольєра в комедії «Міщанин-шляхтич».

III рівень

1. На прикладі однієї строфи з пушкінського роману (на ваш вибір) розкрийте схему її побудови.

2. Доведіть чи спростуйте твердження І. Андронікова: «... Є книги, які містять найдостовірніший портрет, найглибшу й найточнішу лермонтовську характеристику. Це — його твори, в яких він відобразився весь, яким був у дійсності та яким хотів бути!».

10 клас

I рівень

1. Дайте відповіді на тестові завдання:

Установіть відповідність у вигляді комбінації цифр і літер		
Національні літератури	Письменники	Твори
I. Російська	1. Бальзак	A. «П'яний корабель»
II. Французька	2. Толстой	B. «Листя трави»
III. Американська	3. Бодлер	C. «Альбатрос»
	4. Вітмен	D. «Анна Кареніна»
		E. «Людська комедія»
Зразок для запису: I — ... — ...; II — ... — ...; III — ... — ...		

2. В якому творі є такі поетичні рядки:

*Найперше — музика у слові!
Бери ж із розмірів такий,
Що плине, млистий і легкий,
А не тяжить, немов закови.*

Вкажіть автора цього твору.

3. Продовжте речення: «Верлібр — це ...».

4. Визначте головну тематику, характерну для соціально-психологічного роману:

- а) *конфлікт між людиною та суспільством;*
- б) *різні аспекти взаємостосунків між людьми;*
- в) *влада, політика та людина;*
- г) *особистість та побут, що її оточує.*

II рівень

1. Які потрактування символічності назви роману Стендала «Червоне і чорне» пропонують дослідники творчості письменника? Які з них вам особливо близькі та чому?

2. Порівняйте значення творчості Оноре де Бальзака в культурі XIX століття зі значенням творчості В. Шекспіра. Чи можна назвати Бальзака Шекспіром XIX століття? Поясніть свою думку.

3. Напишіть твір-мініатюру: «Біблійні теми та мотиви в романі Ф. Достоевського «Злочин і кара».

III рівень

1. Напишіть листа майбутньому читачеві роману О. Уайльда «Портрет Доріана Грея».

2. Літературознавець Е. Бабаєв так прокоментував задум роману Л. Толстого «Анна Кареніна»: «Щоб сталося з пушкінською Тетяною, якби вона порушила свій обов'язок? Толстой з занепокоєнням замислився над цим і написав цілий роман, щоб відповісти на болюче питання». У зв'язку з цим зіставте образи Тетяни Ларіної та Анни Кареніної.

11 клас

I рівень

Дайте відповіді на тестові завдання:

Установіть відповідність у вигляді комбінації цифр і літер		
Країна	Письменники	Напрямок або течія
I. Франція	1. Хемінгуей	A. Реалізм
II. Колумбія	2. Камю	B. «Магічний реалізм»
III. США	3. Маркес	C. Екзистенціалізм

Схема запису: I. — ... — ...; II. — ... — ...; III. — ... —

2. Назвіть автора та твір, в якому є такі поетичні рядки:

*Зорі смерті стояли над нами,
І безвинна судомилась Русь
Під кривавими каблуками
І під шинами чорних «марусь».*

3. Який літературний період називають «культурним ренесансом» Росії?

4. Продовжіть речення: «Трагікомедія — це...».

II рівень

1. Якби ви були членом Нобелівського комітету, кому з авторів світової літератури та з якими формулюваннями ви б порадили присудити Нобелівську премію у галузі літератури. Обґрунтуйте свій вибір.

2. Спростуйте чи підтвердіть думку відомого дослідника Юрія Лотмана по те, що «витвір мистецтва ніколи не можна прокоментувати «до кінця», як і не можна його до кінця пояснити...».

3. Розкажіть, що вам відомо про В. Стуса як про перекладача поезії Р.М. Рільке. Прокоментуйте таке твердження В. Стуса: «Перекладати Рільке дуже важко. Його поезії можуть трансфор-

муватися тільки в дуже розвинені мови. Крім того, тема віршів поета кристалізується і змістовно, і ритмічно, і інтонаційно, і навіть фонічно. Перекладаючи Рільке, мусиш гірко усвідомлювати, як багато губиться з його чарів, з його мудрості, з його доброти і ніжної людяності, з його природної граціозності. Але в цій гіркоті завжди підтримує високе поетове почуття упокорення».

III рівень

1. Відомий український письменник і перекладач Юрій Андрухович стверджував, що «постмодернізм це така світова культурна ситуація, від якої нікуди не подітися», тому всі ми є постмодерністами. Поясніть, як ви розумієте цей вислів. Чи відчуваєте ви себе постмодерністом?

2. Прокоментуйте таку думку дослідника В. Акімова: «Весь сенс роману (та й усієї творчості М. Булгакова) — протидія чортівні, подолання біснування. (...) Відновлення у собі Бога і — тим самим — самого себе — ось, знову ж символічно, головний сюжет булгаковської творчості, що з вражаючою силою та сміливістю розгорнута у великому романі «Майстер і Маргарита». Як це твердження співвідноситься з окремими звинуваченнями Булгакова у тому, що він створив «Євангеліє від диявола». А вам яка думка ближче? Поясніть чому.

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ З РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

СЕКЦІЯ «РОСІЙСЬКА МОВА»

9 клас

I рівень

1. С приведенными ниже словами составьте словосочетания, уточняющие значение морфем, в которых находятся орфограммы.

Сидел — седел, умолять — умалять, наколоть — накалить, скрепить — скрипеть, придут — прядут, увидать — увядать, сровнять — сравнить, свила — свела, спешите — стиишите, отворить — отварить, разредить — разрядить, примирял — примерял.

2. Расставьте ударение в словах.

Звонишь, диспансер, торты, каталог, жалюзи, столяр, кухонный, брала, красивее, углубить, кладовая, договоренность, танцовщица, добыча, снадобье, несказанно, мастерски, пломбировать, апостроф, солгала, партер, квартал, черпать, туфля, нанял.

3. Вставьте пропущенные буквы.

А) Шерстя... ое одеяло, оловя... ый солдатик, полуде... ая жара, волося... ой матрац, змеи... ая кожа, ведомстве... ое издание, сезо... ая работа, ремесле... ое училище, осе... ий лес, оси... ое гнездо, оборо... ая промышленность, орли... ый взгляд, сме... ый объектив, овся... ая мука, пше... ая каша, миллио... ый посетитель;

Б) *вдумч... вий, выносл... вий, выхухол... вий, гречн... вий, доверч... вий, заботл... вий, ландыш... вий, марл... вий, неповоротл... вий.*

4. Объясните значение фразеологизмов.

- 1) *Водой не разольешь;*
- 2) *без году неделя;*
- 3) *попасться на удочку;*
- 4) *толочь воду в ступе;*
- 5) *перебиваться с хлеба на квас.*

II рівень

1. Образуйте словосочетания, выбрав из скобок подходящее по смыслу слово.

- 1) *Внешность (эффективная, эффектная);*
- 2) *Замечание (дельное, деловое);*
- 3) *Платок (цветочный, цветистый);*
- 4) *Арбуз (водный, водянистый, водяной);*
- 5) *Орех (земной, земляной, землистый);*
- 6) *Шелк (искусственный, искусный).*

2. В представленных словосочетаниях найдите имена прилагательные, использованные в переносном значении.

Сахарный сироп, серебряная роса, туманный ответ, короткие волосы, хвойный лес, хрустальный воздух, модное платье, золотой браслет, теплая встреча, шелковая трава, колючий взгляд, зеленые листья, отличная успеваемость.

3. Исправьте ошибки в предложениях.

- 1) *Зимой лучше отдыхать в Египте, потому что там более теплее, чем в Турции.*
- 2) *Согласно приказа директора утвержден график дежурств по школе.*
- 3) *Ученые они тщательно исследуют самые отдаленные уголки нашей планеты.*
- 4) *Обратно прошел проливной дождь.*

III рівень

1. Произнесите звуки, из которых состоят слова, в обратном порядке. Какие слова получились?

Ель, ешь, куль, лоб, лёд, лён, тля, ток, яр, код.

2. Расставьте знаки препинания в предложениях.

1) *Взошло бы солнце сразу бы потеплело.*

2) *Среди птиц насекомых в сухой траве словом всюду даже в воздухе чувствовалось приближение осени. (В. Арсеньев).*

3) *Зима недаром злится прошла ее пора (Ф. Тютчев).*

4) *Тополі покриті росой наповняли воздух ніжним ароматом. (А. Чехов).*

5) *Приближался вечер и в воздухе стояла та особенная тяжёлая духота которая предвещает грозу. (М. Горький).*

10 клас

I рівень

1. С приведенными ниже словами составьте словосочетания, уточняющие значение морфем, в которых находятся орфограммы.

Пребывать — прибывать, предать — придать, приемник — приемник, преступить — приступить, приданое — предание, превратности — привратник.

2. Запишите приведенные существительные в форме родительного падежа множественного числа.

Сомнения, свечи, скамьи, вишни, барышни, кухни, кручи, поместья, цапли, ясли, вафли, олады.

3. Вставьте пропущенные буквы.

Прищ... ритья, брош... ра, щ... вель, ж... вой, параш... т, деш... вый, изж... га, щ... лкать, печ... нка, полуш... пот, пощ... чина, расч... ска, отч... тливо, реш... тка, бесш... вный, ж... лудь, ж... нглировать, сгуш... нка, дириж... р, уч... ба, кош... лка; иниц... атива, на щ... почках, классищ... зм, свищ... вый.

4. Замените фразеологизмами представленные слова.

- 1) *мало*;
- 2) *замолчать*;
- 3) *громко*;
- 4) *быстро*;
- 5) *умный*.

II рівень

1. Замените устаревшие слова синонимами.

Прожект, десница, содейство, выя, ланита, нумер, чадо, токмо, пиит, перст, паипорт, доколе.

2. Приведенные слова имеют определенное значение в лексике ограниченного употребления (профессиональной или жаргонной). Укажите эти значения и область употребления данных слов.

Хвост, чайник, фанера, кирпич, баранка, дембель.

3. Исправьте ошибки в предложениях.

- 1) *Во время экскурсии по городу мы посетили не только исторический музей, а также картинную галерею.*
- 2) *Вам следует проанализировать допущенные ошибки в предыдущей работе.*
- 3) *Из каждой поездки мы привозим памятные сувениры.*
- 4) *Благодаря сильным морозам в нашем саду погибло много деревьев.*

III рівень

1. Укажите, как образовались авторские неологизмы. Подберите общеупотребительные слова, образованные аналогичным образом.

- 1) *мысляр, числяр*;
- 2) *чернизна, гордизна*;
- 3) *седун, мотун*;
- 4) *боженята, глазята*;
- 5) *летеж, читеж*.

2. Найдите односоставные предложения. Определите их тип.
 1. Сыро и холодно кругом. 2. Кругом гремел горячий бой. (К. Симонов).
 3. Веет утро прохладой степною... (И. Бунин).
 4. Люблю тебя, Петра творенье! (А. Пушкин).
 5. Семь раз отмерь — один раз отрежь. 6. Изучать краски и свет, милый вы мой, — наслажденье. (К. Паустовский).
 7. Завтра обещают хороший, крепкий денек без осадков (М. Пришвин).
 8. Морозная тишина. Звонкое, радостное утро. (М. Пришвин).
 9. Была та ночь парижская пустынна (Е. Евтушенко).

11 клас

I рівень

1. С приведенными ниже словами составьте словосочетания, уточняющие значение морфем, в которых находятся орфограммы.

Свиснуть — свиснуть, подданный — поданный, поддать — подать, поддаться — податься, подделка — подделка, поддержанный — поддержанный, оттаптывать — оттаптывать, костный — косный, введение — ведение, расстроить — расстроить, ссудить — судить, ссутулиться — сутулиться.

2. В каких из приведенных слов допускается двоякое ударение.
Менеджмент, каталог, кулинария, таможня, маркетинг, колледж, партер, квартал, оксюморон, бармен, симметрия, металлургия, красивее, мельком.
3. Вставьте пропущенные буквы.
А) резво скач...щий конь, дыш...щие силой мысли, кол...щая боль в боку, стел...щийся по земле туман, слыш...щееся за стеной покашливание, меч...щийся в бреду больной, спе...щая в лесу малина, дремл...щий в коляске ребенок, трепещ...щий

от страха враг, хлопоч...щая по дому хозяйка, мол...щий о пощаде предатель, шепч...щиеся подружки, обнаруж...вший врага отряд, наде...вшийся на чудо больной, стро...щаяся станция, та...щий весною снег;

Б) ране...ый в бою командир, тепле...ое молоко, нетопле...ая изба, давно не чище...ая обувь, кваше...ая капуста, гофриро-ва...ая бумага, мебелирова...ые комнаты, централизова...ые поставки, игра...ая карта.

4. Укажите источник приведенных фразеологизмов. Объясните их значение.

- 1) *ахиллесова пята;*
- 2) *гордиев узел;*
- 3) *ариаднина нить;*
- 4) *танталовы муки;*
- 5) *авгиевы конюшни.*

II рівень

1. Подберите русские соответствия к заимствованным словам. *Импорт, инвестиция, полемика, флора, финал, маг, секрет, орнамент, фиаско, шеф, гигант, лингвистика.*

2. Среди предложенных словосочетаний найдите те, в которых употреблены относительные имена прилагательные. Употребите эти имена прилагательные в значении качественных.

Крутая гора, высокий голос, малиновое варенье, золотой перстень, быстрая река, верный товарищ, железный гвоздь.

3. Исправьте ошибки в предложениях.

- 1) *Редактор внимательно перечитал статью молодой журналистки, которая была готова к публикации.*
- 2) *Этот случай имел свою роль в моей жизни.*
- 3) *Входя в комнату, бросается в глаза огромная картина на стене.*
- 4) *В командных соревнованиях принимали участие четверо наших спортсменов.*

III рівень

1. Составьте словосочетания со словами:
 - 1) *провести — произвести;*
 - 2) *злой — злостный;*
 - 3) *водный — водянистый;*
 - 4) *признание — признательность;*
 - 5) *гарантийный — гарантированный.*
2. Определите, каким членом предложения выступает инфинитив.
 - 1) *И пошел на край долины У моря искать дичины. (А. Пушкин).*
 - 2) *Жить, сострадая и сочувствуя людям, — вот цель...*
 - 3) *Я теперь знаю, понимаю, Костя, что в нашем деле главное — умение терпеть (А. Чехов).*
 - 4) *Останьтесь, я дам вам поужинать. (А. Чехов).*
 - 5) *Не хочется уезжать отсюда. (А. Чехов).*

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

9 клас

LEVEL 1

Task 1. Vocabulary

1. Underline the odd one out in each group.
 - 1 a) DNA b) Astronomy c) Economics d) History
 - 2 a) doze b) dream c) supply d) sleepless
 - 3 a) at last b) lastly c) suddenly d) soon
 - 4 a) discount b) quantity c) delivery d) colleague

- 5 a) fingerprints b) evidence c) firework d) crime
- 6 a) promotion b) department c) market leader d) investigator
- 7 a) amazed b) worked c) depressed d) bored
- 8 a) therefore b) comfortable c) comprehensive d) easy
- 9 a) aluminium b) box c) cardboard d) glass
- 10 a) assistant b) staff c) spokesperson d) ambassador
- 11 a) spectacular b) incredible c) scruffy d) electrifying
- 12 a) sociable b) magnificent c) competitive d) cautious
- 13 a) dump b) carton c) jar d) tube
- 14 a) archery b) drought c) fencing d) badminton

2. Put the words in the box into the correct column.

investigator dedicated fog mild commit rude surgery humid burglary treatment chatty clinic

Weather	Personality	Crime	Health

Task 2. Grammar Comprehension

1. Correct the underlined mistakes in these sentences.

- 1 I have been knowing him for three years. _____
- 2 It is the best than last week. _____
- 3 He has few hair on his head. _____
- 4 He waited since fifteen minutes. _____
- 5 What is the less expensive coat in the shop? _____
- 6 Ali has been out. He'll be back soon. _____
- 7 You should keep to try to find a job. _____
- 8 It's enough big for me to wear. _____
- 9 Germany might probably vote 'Yes'. _____
- 10 They fix it at the moment. _____
- 11 The same headline is in all newspapers _____

2. Fill in the blanks using adjectives or adverbs.

THE ALADDIN HOTEL & THEME PARK

This¹ *w* hotel and theme park waits for you and your family.² *O* _____ fifteen minutes from Holchester Airport and³ *j* _____ 200 metres from the lovely Fanshaw Beach, The Aladdin Theme Park offers you a⁴ *m* _____ holiday that you and you children will never forget.

ROOMS AND SERVICE

⁵ *s* _____ — with lots of room for large families
⁶ *c* _____ beds — you will never want to get up!
⁷ *sp* _____ views from your balcony of the south coast of England.
⁸ *q* _____ service for all of your problems. Call and we'll be there!

ACTIVITIES

⁹ *f* _____ firework displays every night!
¹⁰ *h* *-s* _____ rides — the fastest in Europe!
¹¹ *ma* _____ elephants from the East to transport you round the park!
¹² *ma* _____ shows and concerts, just right for Aladdin's cave!

PRICE

The¹³ *com* _____ package, including travel, accommodation, all games, rides and shows — only £125 per person.

Task 3. Structure and Written Expression

1. Rewrite the sentences using the correct form of *used to*.

1 Peter doesn't play tennis any more.

2 I have stopped smoking.

3 Vikings used long boats to discover the world.

4 A hundred years ago foxes did not live in cities.

5 Is it true that doctors believed that women had small brains?

6 Why did planes need two wings on each side?

7 Fifty years ago people put money in hiding places under the floor.

Task 4. Reading Comprehension

1. Read the description of a local meeting and put the paragraph headings in the correct place.

- a) Cleaning the park.
- b) St James Street
- c) This summer
- d) Graffiti on the walls
- e) Endangered species in Colthorne
- f) Rubbish collection

COLTHORNE HOUSING GROUP

ENVIRONMENTAL MEETING

Date: 27/07/07

Attendance: Sheila Gray (Chair), Ali Shahid, Peter Cross, Stephanie Leblanc, Howard Wilkins, Krzysztof Wielinski, Hilary Manning.

1 _____

Rubbish is not collected on Mondays. The council promised Mondays and every Monday morning people leave their rubbish outside the house. Last week the rubbish was not collected until Wednesday. A letter of complaint to the council was prepared.

2 _____

Many people are unhappy with the 'artwork' of some teenagers in Colthorne. Peter suggested asking the school to get teenagers to repaint the worst places. Krzysztof thought this was a bad idea. It was decided to ask the police to visit the schools to talk to students and Ali will increase the prices of spray paint in his shop.

3 _____

Sheila gave a report. She described the place as scruffy and not well-kept. There is graffiti and people have been dumping rubbish there. It is not a safe place for children to play. Also the trees are dying. It was decided to talk to the police and also to organise a clean-up group. Next week there is a meeting of the Parents Association and Hilary will ask for their help.

4 _____

Many people are worried about temperatures this year. They are afraid there will be a drought again. It was decided to prepare a brochure for families and old people. The brochure will tell people how to be careful in hot weather. The council decided that people will not be able to wash their cars between June and September.

5 _____

The place is now derelict. The houses have been empty for three years and the area is becoming a wasteland. The council have only just decided to make a plan. People dump their rubbish there and there are lots of examples of graffiti. A letter of complaint to the council was prepared and Hilary will meet with the council next week and ask for a quick decision on the area.

6 _____

David said that he hasn't seen any foxes this year. There also haven't been any squirrels. The Housing Group think it is because of all the rubbish and the hot weather this year. There is nowhere clean for animals to live in Colthorne. It was decided to organise an Animal Group for children and next month the Group will go looking for foxes and squirrels. The Group will also think about how to make Colthorne a better place for animals.

LEVEL 2

Task 1 Listening Comprehension

1. Listen to both parts of the talk. Put the information in the order you hear it.

- a) There are five stages in a night sleep. _____
- b) Sleep is a very interesting and important subject. _____
- c) We sleep less when we get older. _____
- d) Too much light stops us sleeping well. _____
- e) Many people spend a third of their lives asleep. _____
- f) There are two types of sleep. _____

2. Listen to the talk again. Are these sentences true or false?

- 0 The speaker won't talk about research. _____
- 1 Babies need twelve hours sleep a day. _____

- 2 Some people need more sleep than others. _____
- 3 Younger people sleep more at night than elderly people. _____
- 4 When your eyes move you are not dreaming. _____
- 5 Sleep helps us keep our memories. _____
- 6 Research says NREM sleep organises our memories. _____
- 7 Our brain works differently if we have a bad night's sleep. _____
- 8 Our health can be affected badly by light. _____
- 9 In the modern world we need to sleep more than usual. _____
- 10 Most sleep is REM. _____

Task 2 Vocabulary

1. Choose the correct word to fill in the gaps.
 1. Floods and hurricanes are examples of
*a) global warming b) high temperature c) extreme weather
d) rainforests*
 2. You can't go to work in those clothes. You look
a) dump b) scruffy c) well-kept d) derelict
 - 3 Don't your rubbish in the park.
a) run-down b) wasteland c) dump d) clean
 4. Global warming causes to melt.
a) sea levels b) wasteland c) drought d) glaciers
 5. Is on walls a new type of art?
a) graffiti b) reef c) canal d) drought.
 6. I'm not going to buy the house. It's and it would cost too much to repair.
a) scruffy b) derelict c) dump d) wasteland
 7. The house is always clean and
a) well-kept b) run-down c) extreme d) scruffy
 8. Nothing grows there. It's a
a) scruffy b) wasteland c) extreme d) derelict
 9. There's a in the south. There's been no rain for months.
a) warming b) temperature c) drought d) rainforest

2. Add the correct particle to make phrasal verbs.

- 1 It's just rubbish. Throw it
- 2 The cost of fruit and vegetables is going every day.
- 3 Could you find the latest stock market prices, please?
- 4 David borrowed my notes but hasn't given them yet.
- 5 I have to cut on the number of sweets I eat.
- 6 Has the teacher given enough books to the class?
- 7 A lot of thought went preparing the wedding reception.
- 8 The chess club was set at the school two years ago.
- 9 Research was carried for six months.

3. Add *too* or *enough* to the sentences.

- 1 She's got many children to look after.
- 2 There aren't ingredients in the fridge to cook anything nice.
- 3 Do you have time to finish the report?
- 4 I don't like her. She's selfish.
- 5 I didn't drink water before the race.
- 6 There is much work to do.
- 7 Have you found people to come?
- 8 Do you think he is professional for this job?
- 9 I'm tired to go out tonight.

Task 3. Grammar Comprehension

1. Fill in the blanks with the correct form (present continuous, past simple passive, present perfect continuous or second conditional) of the verbs.

On Friday night I ¹ _____ (have) a meeting with Arnulph Finderson, owner of Finders Electronics. Then, on Monday I ² _____ (start) work as Assistant Manager of one of the shops. The first Finders Electronics Shop ³ _____ (open) in Iceland in 1969. Recently, it ⁴ _____ (grow) quite quickly and you can find Finders Electron-

ics shops in most countries. If Mr Finderson was English, French or German, it ⁵ _____ (be) easier for his company to grow but Arnulph is happy with the growth he ⁶ _____ (see) in the last ten years. Today you can find his shops in every town and city in Europe. It's a good job for me. If I had a better degree I ⁷ _____ (wait) and try and find a better job but the results I ⁸ _____ (give) in my last exams weren't very good. I am lucky that I ⁹ _____ (not work) with my brothers at the factory on Monday morning

2. Make sentences from the prompts.

1 Galaxy chocolate / make / Cadbury.

_____.

2 The Olympics / hold / every four years.

_____.

3 Snails / eat / France.

_____.

4 Presents / give / every year at Christmas?

_____.

5 Gold coins / not / use / in business / today.

_____.

6 New Orleans / often / affect / floods.

_____.

7 Copper / use / for protecting windows?

_____.

8 A criminal / arrest / in England / every two minutes.

_____.

9 Pearls / find / inside / oysters / divers.

_____.

LEVEL 3

Task 1. Vocabulary

1. Complete the text.

What is the best advice for a new husband? Well, let me ¹ _____. Never forget anniversaries and birthdays. Your wife will never forgive you. I remembered our fifth wedding anniversary ² _____ the day before! I also remembered she wanted to go to a jazz concert. I'm not ³ _____ on jazz but another piece of advice I'd give you is, on anniversaries, give your wife what she wants! This ⁴ _____ that I had to find tickets quickly. Unfortunately there were no tickets ⁵ _____ I had to go to the concert hall five hours before the concert and buy tickets at the door. There was a man there but he didn't ⁶ _____ very honest. However, did I have a choice? I thought the price was a ⁷ _____ high, but anything to make my wife happy. After the concert she said I was the best husband in the world. I think it was worth it, ⁸ _____ you?

2. Name the personality types that match the descriptions.

He sits in the corner at parties.	_____
She doesn't need anyone.	_____
He doesn't like to make mistakes.	_____
She likes to do dangerous activities.	_____
He loves meeting people.	_____
She prefers to work alone.	_____
He doesn't worry if he doesn't win.	_____
He has to win every game.	_____
In his job he checks things all the time.	_____

3. Make polite phrases for negotiating. The first word is given for you

1 We will agree on £670.

Shall _____ .

2 We agree to order 2,000.

What

3 You order 200 we offer 15%.

If

4 That's too much!

That

5 I'm sure we cannot do that.

I'm

Task 2. Writing

Composition (up to 15 sentences). Choose one of the following proverbs; comment on the following proverbs:

1. Woman is the future of man.
2. It's rainy and sunny at the same time.
3. Money is the root of all evil

10 клас

LEVEL 1

Section 1.

READING COMPREHENSION AND VOCABULARY

Task 1. You are going to read a magazine article about four women who are referees or umpires in different sports. For questions 16-30, choose from the women (A-D). The women may be chosen more than once.

Bentla D'Couth football referee (A)

When you first meet Bentla D'Couth, the first woman football referee in India, appearances can be deceptive. She is soft-spoken and appears shy and unassuming, in sharp contrast to how she is on the field, where she appears loud and aggressive. Bentla was always interested in football, but it was only at the age of eighteen that she learnt that women's football existed. 'In my first refereeing job, I knew that I was very well aware of every detail of the game and that's why I could not go wrong. I was sure I wouldn't make a wrong decision,' she says. 'It doesn't happen now, but I guess earlier people did have that «what would she know» attitude. But once they saw me on the field refereeing a match, they would start coming to me for tips to improve their game. I can say that I haven't had any bad experiences so far.' Bentla knows she needs to improve on her positioning, though. 'Boys play very fast, so it can be a little taxing to keep up with their pace.'

Dr Gill Clarke Olympics umpire (C)

'Sydney was actually my third Olympics and this was a unique achievement as until then no British woman had ever umpired at three Games. It seemed a long time since my first Olympics in Barcelona in 1992, and then Atlanta in 1996.' A World and Olympic panel umpire's performance is assessed in all international matches, and they have to score a minimum 8 out of 10 every time if they want to maintain their position. 'Factors included in the assessment are such things as control, signals and cooperation with the other umpire on the pitch and fitness,' explains Clarke. She arrived in Sydney early to get over the stresses and strains of the flight, ready for the pressures of the two weeks of the Olympic hockey competition, knowing too that it would be her final tournament as she had decided to retire at what she hoped was the top. 'Increasingly, there is more at stake,' she says, 'it is big money for the players and the coaches but for umpires only personal satisfaction at a job well done.'

Ria Cortesio baseball umpire (B)

Ria Cortesio, a native of Davenport, Iowa, is one of five women to have umpired in professional baseball. She is hoping to open doors for others to follow her. Asked what drove her as a young person to become an umpire, she referred to 'the challenge'. 'I don't think that people realise what it means to work games day in and day out at the professional level, always on the road,' she said. 'It's you against the world during the season. 'Asked about her interactions with fans during the game last Sunday, she said she was so focused on her work that she didn't have time to consider her surroundings. 'It really doesn't make any difference being a woman on the field - or even off the field. I do feel a great responsibility to get girls and women involved. The one group of people that I haven't had a single problem with are the players, coaches or managers. If anything, there are some that are more respectful to me than usual.'

Grace Gavin rugby referee (D)

When Grace Gavin was accepted as a referee for the Women's Rugby World Cup, she found out via her mobile phone on her way to the airport. 'I almost bounced myself out of the taxi,' she says. Grace combines her refereeing with a full-time job. 'I strongly believe that if we referee world-class athletes, we must train like world-class athletes. This is difficult to manage when work occupies fifty to sixty hours of my week. My firm is very supportive, though. Of course, my boss was happy when I retired from playing because the black eyes that I sported some Monday mornings were not going down well with clients.' Early in her refereeing career, somebody told her that she would always be handicapped by the perception that she was not fast enough to referee men's rugby. 'I have worked constantly to defeat this perception,' she says. 'Surprisingly, many players like having me as a ref because they can hear my voice. They can pick it out and are able to respond in the heat of the match.'

Which woman

1. mentions concentrating on her job and not paying attention to anything else? _____
2. was appointed to do a job which she knew would be her last?

3. remembers her feeling of confidence when she started refereeing? _____
4. mentions one quality she has that is appreciated by male players? _____
5. gives an example of the sort of tests she has had to go through?

6. felt the need to prove to others that she was well suited to the job? _____
7. says people feel more positive about her refereeing after seeing her in action? _____
8. intends to do something so that other women can reach her position? _____
9. feels that the general public is unaware of the demands of her job? _____
10. remembers the excitement of learning about an appointment?

11. mentions her good relations with other sports professionals?

12. behaves differently when she's actually doing the job?

13. refers to the lack of financial motivation in their work?

14. admits one of her skills needs to be better to referee in men's matches? _____
15. recognises an employer's positive attitude towards her sporting commitments? _____

Section 2.**Grammar Comprehension**

Task 1. Choose one verb phrase from each pair to fill each space in the text.

a *are feeding* c *are being caused* e *being hit* g *brought*
b *are being fed* d *have caused* f *having hit* h *was brought*

i *died* k *frightened* m *have driven* o *to take*
j *was died* l *was frightened* n *have been driven* p *to be taken*

Thailand has a problem with unemployed elephants which (1)_____ on to the streets by the country's economic crisis and a loss of traditional employment. Many of them (2)_____ by tourists who like (3)_____ photographs of them. Major traffic problems (4)_____ by homeless elephants wandering the streets. Traffic (5)_____ to a standstill one day by a raging bull elephant which (6)_____ by the sounds of motorcycles and cars. Another elephant (7)_____ after (8)_____ by a car in Bangkok last month.

Task 2. Underline the correct answer.

- Are you working?
a) *yet*; b) *just*; c) *else*; d) *still*.
- I don't know this writer. — do I.
a) *So*; b) *Also*; c) *Either*; d) *Neither*.
- I can hear you well enough. You shout.
a) *must*; b) *mustn't*; c) *needn't*; d) *need*.
- We wondered who
a) *is he*; b) *was he*; c) *he is*; d) *he was*.
- Can you wait minutes?
a) *a few*; b) *a few*; c) *little*; d) *a little*.
- Carlos is not so at English as Jack.
a) *good*; b) *better*; c) *worse*; d) *best*.

7. Barbara is not in sports.
a) *to interest*; b) *interest*; c) *interested*; d) *interesting*.
8. Put on your warm coat, a strong wind outside.
a) *it is*; b) *there is*; c) *it was*; d) *there was*.
9. of you must go and see her at the hospital.
a) *Some*; b) *Somebody*; c) *Any*; d) *Anybody*.
10. When will you have your watch ?
a) *repair*; b) *repaired*; c) *repairing*; d) *to repair*.
11. Your watch 2 minutes fast, it's 12 o'clock now.
a) *is*; b) *was*; c) *are*; d) *were*.
12. They made a lot, of friends during trip.
a) *—* ; b) *a*; c) *an*; d) *the*.
13. Christie turned her father for advice.
a) *up*; b) *to*; c) *at*; d) *in*.
14. The teacher expected him better at the exam.
a) *to do*; b) *doing*; c) *do*; d) *did*.
15. The children were let for a walk.
a) *going*; b) *go*; c) *to go*; d) *to have gone*.
16. Nobody saw them leave the house.
a) *others*; b) *more*; c) *get*; d) *else*.
17. We can't wait, something has
a) *done*; b) *do*; c) *to be done*; d) *to do*.
18. The tourists said they wouldn't leave the town before they
..... all the sights.
a) *see*; b) *have seen*; c) *will see*; d) *had seen*.
19. You needn't worry, your parents
a) *are warned*; b) *have warned*; c) *have been warned*;
d) *were warned*.'
20. I wish you the meeting. It was so interesting.
a) *attend*; b) *attended*; c) *had attended*; d) *would attend*.

Section 3.

Vocabulary

Task 1. Choose the correct answer.

1. What is Humpty Dumpty?
a) a toy; b) an egg; c) an animal; d) a bird.
2. Where is the official residence of the Queen?
a) Chatham House; b) Regent Palace; c) Westminster Palace;
d) Buckingham Palace.
3. What is Benjamin Britten?
a) an architect; b) a composer; c) a writer; d) a politician.
4. What is the emblem of Wales?
a) Rose; b) Leek; c) Thistle; d) Shamrock.
5. What is custard?
a) cream; b) a pudding; c) a pie; d) a tart
6. What is the nickname of the Conservative Party?
a) the Tories; b) the Whigs; c) the Libs; d) the Whips.
7. What monument is there in the centre of Trafalgar Square?
a) Cromwell's statue; b) Nelson's Column; c) Queen's statue;
d) Edward Elgar's statue.
8. Which animal can look at the Queen?
a) a dog; b) a cat; c) a lion; d) a tiger.
9. What's the name of Sir Churchill? .
a) Winston; b) George; c) Christopher; d) Benjamin.
10. Who presides over the House of Commons? '
a) Lord Mayor; b) Lord Chancellor; c) Prime Minister;
d) Speaker.

Task 2. Fill in the missing words in these sentences. Use words from the box.

bandage	black	blisters	bruises	hypochondriac
indigestion	operation	prescribe	rest	round
				<u>sore</u>

Example: I think I'm getting flu. I've got a dreadful *sore-.....* throat.

- 1 A ball hit him in the face and gave him a terrible eye.
- 2 Doctors medicine to treat their patients.
- 3 Paul is having an today — they're taking his wisdom teeth out.
- 4 The doctor says I've just got a bug that's going
- 5 We'll get the nurse to put a on your ankle.
- 6 The best thing for her would be total bed for a few days.
- 7 I'm covered in after playing rugby.
- 8 My new shoes are too tight - I've got on my heel.
- 9 Don't eat so fast — you'll get
- 10 He's always imagining he's ill — he's a dreadful

Section 4.

Structure and written expression

Task 1. Add these adjectives to the text.

amazed amazing annoyed annoying bored boring
interested interesting

Monday was a school holiday and, unfortunately, it rained all day, so the children kept telling me they were (1)..... and there was nothing (2).....to do at home. I was trying to write up some of my reports, but they kept interrupting me every five minutes and just became very (3)..... I'm (4).....that their teachers can keep them busy and (5).....in their lessons every day. After only one morning with them, I was extremely (6).....because of the constant noise and squabbling. I was ready to throw them out in the rain. Instead, I decided to take them to the cinema. It's really (7)..... to see how calm they can become in a dark cinema. The film seemed rather (8)....., but at least it kept them quiet.

LEVEL 2

Section 1

Listening comprehension

Part 1

Task 1. You will hear people talking in eight different situations. For questions 1-8, choose the best answer (A, B or C).

1. You overhear a woman recommending a campsite. Why does she recommend it?

- A It's close to tourist attractions.*
- B It's in an area of natural beauty.*
- C It has a wide range of facilities.*

2. You overhear two friends talking about global warming. How does the girl feel about it?

- A pessimistic about the future*
- B surprised at the effects it's having*
- C unconvinced that there's a problem*

3. You overhear a young couple talking about moving to the country. Why does the man object to the idea?

- A He wouldn't be able to work there.*
- B He'd miss the facilities of the city.*
- C He wouldn't be near to his friends.*

4. You hear a part of a radio programme about food. Why should listeners call the programme?

- A to take part in a recipe competition.*
- B to find out about a cookery course.*
- C to ask questions about cooking.*

5. You hear the beginning of a programme about college canteens. What point is being made about them?

- A The choice of food has improved.*
- B Students like the food on offer there.*
- C Teachers complain about the quality of the food.*

6. You hear a young woman talking about her career. Why did she accept a job in a bookshop?

- A She needed a steady income.*
- B She thought it would be enjoyable.*
- C She hoped to improve certain skills.*

7. You hear part of a programme about a clothes designer. What does the woman like about the clothes he designs?

- A They are practical.*
- B They are colourful.*
- C They are original.*

8. You overhear a discussion about the sport of snow-kiting. What does the man say about it?

- A It's easier to learn than other winter sports.*
- B It's more dangerous than other winter sports.*
- C It requires less equipment than other winter sports.*

Part 2

Task 2. You will hear a radio programme about a boy called Michael who crossed the Atlantic in a sailing boat. For questions 9–18, complete the sentences.

Sailing solo across the Atlantic

To achieve his record, Michael had to sail a total of _____ 9 kilometres without any help.

Michael helped to design his boat which was called _____ 10

Michael and his father were concerned in case any _____ 11 came too close to them.

All the food that Michael took on his voyage was in _____ 12 bought at the supermarket.

The type of food which Michael missed most on the trip was _____ 13

Michael enjoyed using his _____ 14 to keep track of what his father was doing.

Michael's favourite pastimes on the boat were using his sister's _____ 15 and reading.

Michael got a fright when a _____ 16
landed on him.

The name of the charity that Michael is raising funds for is
_____ 17

When Michael sails round the world, he plans to take
_____ 18 with him in case he feels homesick.

Section 2

A. Grammar Comprehension

Task 1. Underline the correct preposition

1. Did you hear <i>of</i> / <i>about</i> / <i>from</i> Clive's new job?	15. Sam is not qualified <i>of</i> / <i>for</i> / <i>to</i> such difficult work.
2. She prides herself <i>on</i> / <i>to</i> / <i>in</i> keeping the house clean and tidy.	16. Jane is always quick <i>at</i> / <i>by</i> / <i>for</i> answering the teacher's questions.
3. She is very pleased <i>of</i> / <i>for</i> / <i>with</i> her new flat.	17. He has a reputation <i>for</i> / <i>on</i> / <i>by</i> doing excellent work.
4. I haven't heard <i>of</i> / <i>about</i> / <i>from</i> my friend for weeks.	18. The headmaster referred <i>to</i> / <i>at</i> / <i>with</i> a famous poem during his speech.
5. The children took no notice <i>from</i> / <i>of</i> / <i>for</i> the new teacher.	19. What is the relationship <i>between</i> / <i>with</i> / <i>to</i> Tony and Claire?
6. Sandra is keen <i>on</i> / <i>to</i> / <i>for</i> join the choir.	20. Did you know that Ruth is related <i>to</i> / <i>for</i> / <i>in</i> a famous musician?
7. My next-door neighbour is related <i>for</i> / <i>with</i> / <i>to</i> a famous actor.	21. That information is hardly relevant <i>to</i> / <i>for</i> / <i>of</i> this subject.
8. His lack <i>in</i> / <i>with</i> / <i>of</i> money meant that he had to sell his car.	22. The management will not be held responsible <i>of</i> / <i>from</i> / <i>for</i> any damage.
9. I cannot forgive him <i>about</i> / <i>to</i> / <i>for</i> insulting my brother.	23. Who knows what will result <i>in</i> / <i>from</i> / <i>of</i> his irresponsible behaviour?
10. He felt very guilty <i>of</i> / <i>for</i> / <i>about</i> forgetting her birthday.	24. Such careless driving is certain to result <i>of</i> / <i>from</i> / <i>in</i> an accident.
11. We had the pleasure <i>of</i> / <i>for</i> / <i>in</i> meeting the conductor after the concert.	25. His successful career was the result <i>of</i> / <i>from</i> / <i>in</i> hard work.
12. He was very pleased <i>of</i> / <i>for</i> / <i>with</i> his new stereo.	26. He had a lot of injuries resulting <i>from</i> / <i>of</i> / <i>in</i> the accident.
13. This group are very popular <i>in</i> / <i>with</i> / <i>for</i> young people.	27. She feels great pity <i>on</i> / <i>to</i> / <i>for</i> the homeless.
14. Mary takes pride <i>of</i> / <i>to</i> / <i>in</i> being a brilliant musician.	28. The woman took pity <i>on</i> / <i>to</i> / <i>for</i> the stray dog and gave it some food

Section 3.

B. Structure and Written expressions

Task 1. Complete the sentences using the words in bold. Use two to five words.

- 1 I didn't pass my exams and now I can't go to university.
wish I wish I had passed my exams; then
I could go to university.
- 2 I was about to buy the painting, when I realised it was a fake.
if I would have bought the painting it was
a fake.
- 3 I didn't see the TV programme because I didn't know it was on.
known If the TV programme was on, I would have
seen it.
- 4 I think you should go on holiday.
were If I would go on holiday.
- 5 You shouldn't have told Sally my secret.
told I'd Sally my secret.
- 6 You'd think he was a politician.
though He behaves a politician.
- 7 You should be in bed now. It's late.
went It's to bed.
- 8 It would have been better if you had passed on the message.
only If the message.
- 9 If the teaGher asked you to answer that question, what would
you say?
asked Suppose to answer that question, what would
you say?
- 10 It's a pity it's raining.
stop I raining.
- 11 She couldn't tell you because she didn't know.
would Had told you.

Task 2. Use the word given in capitals at the end of each line to form a word that fits in the space in the same line.

How does the DVD work?

When I was young, I always dreamed of becoming a famous (1)..... When I was at school I decided to study (2)....., and then become a millionaire by inventing a wonderful new (3)..... which would make the world a better place. Unfortunately, I wasn't very good at technical subjects. Any time I operate any kind of (4)....., something terrible happens. Machines which use (5)....., such as computers or televisions, always seem to give me a (6)..... shock. The instruction booklets are always (7)..... They never help me at all. Nowadays you need to have (8) knowledge just to use the DVD. To my great (9)..... it is always a child of six who helps me out of my (10)

SCIENCE
ENGINE
PRODUCE

EQUIP

ELECTRIC
POWER,
USE
SPECIAL
EMBARRASS
DIFFICULT

LEVEL 3

Section 1.

A. Vocabulary

Task 1. Match 6 idioms (1-6) with 6 explanations (a-f) below.

idiom	meaning
1. A piece of	a) a question or argument that is controversial and difficult to settle
2. (not my) cup of tea	b) briefly, in a few words
3. A hot potato	c) in serious trouble, in disorder
4. In a nutshell	d) a task that is easily accomplished
5. In the soup	e) something one enjoys or does well
6. Full of beans	f) feel energetic, in high spirits

Choose the correct idiom.

1. Opera isn't exactly my
2. The kids were after the circus.
3. Choosing a location for our new store is a right now.
4. , I'm having a bad day.

5. The exam was a
6. The issue of immigration was
7. “He landed her , when he told the policeman she had been drinking.”
8. My aunt is tonight and she does not want to stop talking.
9. The woman is now. She told her boss that she was sick but he saw her downtown shopping.
10. We went to the meeting and they told us about the plans for our company.

B. Structure and Written expressions

Task 1. Choose the right answer.

1. When you retire at the age of sixty-five, you receive a(n)..... from the government.
a) *allowance* b) *fine* c) *grant* d) *pension*
2. If production in that factory exceeds the target, the workers get a
a) *bonus* b) *donation* c) *gratuity* d) *premium*
3. Income tax is.....to one’s annual income.
a) *associated* b) *based* c) *dependent* d) *related*
4. The.....of living has risen by 25% in the last six months.
a) *cost* b) *expenditure* c) *expense* d) *price*
5. The kidnappers demanded a of \$ 1,000,000.
a) *fine* b) *penalty* c) *ransom* d) *reward*
6. The World Bank has criticised the United States for not giving enough financial to the East European countries.
a) *aid* b) *allowance* c) *loan* d) *premium*
7. You can.....your basic wage by working longer hours.
a) *effect* b) *help* c) *implement* d) *supplement*
8. A salesman is paid a on the goods he sells.
a) *commission* b) *percentage* c) *provision* d) *salary*

9. The President admitted taking and had to resign.
a) bribes b) fees c) fines d) premiums
10. In our country.....of \$ 250 is paid weekly to a family with more than three children.
a) an allowance b) a fee c) an income d) a wage

Section 2.

Writing

COMPOSITION (up to 15 sentences). Choose one of the following:

Topics:

- 1) What makes people happy? Write a composition on this topic..
- 2) Speak about the last changes in your country.
- 3) Give your arguments for and against the Internet.
- 4) What are the consequences of the Chornobyl disaster for your country. Write about it.
- 5) Write your advice to parents on how to bring up teenagers.

11 клас

LEVEL 1

Section 1.

READING COMPREHENSION AND VOCABULARY

I. Read the text and answer the questions based on it. There is always only one correct answer.

A few minutes ago, walking back from lunch, I started to cross the street when I heard the sound of a coin dropping. It wasn't much but, as I turned, my eyes caught the heads of several other people turning too. A woman had dropped what appeared to be a dime.

The tinkling sound of a coin dropping on pavement is an attention-getter. It can be nothing more than a penny. Whatever the coin is, no one ignores the sound of it. It got me thinking about sounds again.

We are besieged by so many sounds that attract the most attention. People in New York City seldom turn to look when a fire engine, a police car or an ambulance comes screaming along the street.

When I'm in New York, I'm a New Yorker. I don't turn either. Like the natives. I hardly hear a siren there.

At home in my little town in Connecticut, it's different. The distant wail of a police car, an emergency vehicle or a fire siren brings me to my feet if I'm seated and brings me to the window if I'm in bed.

It's the quietest sounds that have most effect on us, not the loudest. In the middle of the night, I can hear a dripping tap a hundred yards away through three closed doors. I've been hearing little creaking noises and sounds which my imagination turns into footsteps in the middle of the night for twenty-five years in our house. How come I never hear those sounds in the daytime?

I'm quite clear in my mind what the good sounds are and what the bad sounds are.

I've turned against whistling, for instance. I used to think of it as the mark of a happy worker but lately I've been associating the whistler with a nervous person making compulsive noises.

The tapping, tapping, tapping of my typewriter as the keys hit the paper is a lovely sound to me. I often like the sound of what I write better than the looks of it.

1. The sound of a coin dropping makes people ...

- A. think of money.*
- B. look at each other.*
- C. pay attention to it.*
- D. stop crossing the street.*

2. People in New York ...

- A. don't care about emergencies.*
- B. are used to sirens.*
- C. are attracted by sounds.*
- D. don't hear loud noises.*

3. The writer ...
 - A. sleeps next to the window.*
 - B. has lived in Connecticut for a long time*
 - C. believes in ghosts.*
 - D. is interested in fire engines.*
4. How does the author relate to sounds at night?
 - A. He imagines sounds that do not exist.*
 - B. He exaggerates quiet sounds.*
 - C. He thinks taps should be turned off.*
 - D. He believes it's rather quiet at night.*
5. He dislikes whistling because ...
 - A. he is tired of it.*
 - B. he used to be happier.*
 - C. it reminds him of tense people.*
 - D. he doesn't like workers.*
6. What kind of sound does he find pleasant?
 - A. tinkling sound of a coin dropping*
 - B. clinking sound of keys*
 - C. tapping of his typewriter*
 - D. creaking sounds*
7. How does the writer feel about sounds in general?
 - A. They make him feel at home.*
 - B. He thinks they should be ignored.*
 - C. He believes they are part of our lives.*
 - D. He prefers silence to loud noises.*

Section 2.

Grammar Comprehension

II. Please choose the most correct response:

1. If you come tonight, I _____ really happy. (to be)
 - a) will be*
 - b) would be*
 - c) am*

2. I that if I were you. (to try)
 - a) *don't try*
 - b) *wouldn't try*
 - c) *will not*
3. His mother to him if she had known that he had a problem.
(to talk)
 - a) *talks*
 - b) *would talk*
 - c) *would have talked*
4. If I were you, I that job. (to quit)
 - a) *would quit*
 - b) *will quit*
 - c) *will have quit*
5. If she calls me, I (to answer)
 - a) *would not answer*
 - b) *don't answer*
 - c) *will not answer*
6. If I had known this test would be so difficult, I harder.
(to study)
 - a) *will study*
 - b) *would have studied*
 - c) *would study*
7. I to work if I hadn't been so sick. (to go)
 - a) *would have gone*
 - b) *would go*
 - c) *went*
8. If I wake up before 8:00 AM, I you breakfast. (to make)
 - a) *would make*
 - b) *will make*
 - c) *make*
9. If he knew, he you. (to tell)
 - a) *told*
 - b) *would tell*
 - c) *will tell*

10. If I had gone there, I her.(to see)
 - a) *will see*
 - b) *would see*
 - c) *would have seen*
11. Would you have told her truth? No, I (to lie)
 - a) *would have lied*
 - b) *would lie*
 - c) *will lie*
12. If he me to come, I will. (to ask)
 - a) *Asked*
 - b) *asks*
 - c) *would ask*
13. I really thought that my team (to win)
 - a) *will win*
 - b) *would have won*
 - c) *would win*
14. They would have won if they better. (to play)
 - a) *had played*
 - b) *will play*
 - c) *have played*
15. If you more, you wouldn't be so tired. (to sleep)
 - a) *will sleep*
 - b) *had slept*
 - c) *slept*
16. If you hadn't told him, he (to find out)
 - a) *will never find out*
 - b) *would have never found out*
 - c) *never finds out*
17. If I need money next week, I it from my brother (to borrow)
 - a) *will borrow*
 - b) *borrow*
 - c) *would borrow*

18. I here if you need me. (to be)
a) *would be*
b) *will be*
c) *would have been*
19. I if I had known it was such a sensitive topic. (to laugh)
a) *didn't laugh*
b) *wouldn't have laughed*
c) *laughed*
20. If John Betty, he would marry her. (to love)
a) *would love*
b) *loves*
c) *loved*

III. Find Errors in Sentences:

1. After they *had* finished *their* meal, they asked *the* waiter *the* bill.
(a) *had*
(b) *their*
(c) *the*
(d) *the bill*
2. *Most* banks *do* not mind *to lend* money *to* young entrepreneurs.
(a) *Most*
(b) *do*
(c) *to lend*
(d) *to*
3. Working *all day* long *in* financial *services* can be a very *tired* occupation.
(a) *all day*
(b) *in*
(c) *services*
(d) *tired*
4. It is *quite* acceptable *to pay* a lot for high quality work especially *if* the service is very *well*.
(a) *quite*
(b) *to pay*
(c) *if*
(d) *well*

5. There *is* so many more opportunities today *in* media *related* industries *than* could be found 30 years ago.

- (a) *is*
- (b) *in*
- (c) *related*
- (d) *than*

6. *At* the beginning *everybody* put *their* money *into* internet enterprises.

- (a) *At*
- (b) *everybody*
- (c) *their*
- (d) *into*

7. It is important *to initiate* all new recruits quickly *into* company procedures *to stop* the former becoming *boring*.

- (a) *to initiate*
- (b) *into*
- (c) *to stop*
- (d) *boring*

8. Whenever they *would need* additional *supplies*, they *used to* contact the main *warehouse*.

- (a) *would need*
- (b) *supplies*
- (c) *used to*
- (d) *warehouse*

9. It depends *in* your attitude *whether* or not you *adapt to* the new demands *of* a job.

- (a) *in*
- (b) *whether*
- (c) *adapt to*
- (d) *of*

10. It is *no good* expecting for promotion *within* the first two years.

- (a) *no good*
- (c) *within*
- (b) *expecting for promotion*
- (d) *years*

Section 3.

Structure and written expression

IV. Chose correct answer:

1. There are times when you must decide and take the bull by the horns.
 (a) *make the right decision*
 (c) *make a bold decision*
 (b) *make the wrong decision*
 (d) *make a final decision*
2. He leads a dog's life really because his freedom is always curtailed.
 (a) *never knows what to do*
 (c) *never goes out*
 (b) *sometimes does something wrong*
 (d) *never does what he wants*
3. No-one ever mentions him because he's regarded as the black sheep of the family.
 (a) *the one with a sense of humour*
 (c) *the one who is always late*
 (b) *the one with a bad reputation*
 (d) *the one who never washes*
4. I shouldn't go outside without a raincoat because it's raining cats and dogs.
 (a) *it's just started to rain*
 (c) *it's raining very heavily*
 (b) *it's going to rain*
 (d) *it's raining a little*
5. You shouldn't sign there I think he's about to make a monkey out of you.
 (a) *to make a fool of you*
 (c) *to make you feel stupid*
 (b) *to make you lose money*
 (d) *to make you lose interest*

6. It's a lovely house and very big but nobody uses it so it's a bit of a white elephant.

- (a) *something very beautiful and useful*
- (c) *something very cheap and useless*
- (b) *something very big and useful*
- (d) *something very expensive and useless*

7. When the business folded, he took the lion's share of the assets.

- (a) *the easiest part*
- (b) *the smallest part*
- (c) *the biggest part*
- (d) *the only part*

8. Without my glasses I can't see where I'm going in fact I'm as blind as a bat.

- (a) *very short sighted*
- (b) *very long sighted*
- (c) *very far sighted*
- (d) *very clear sighted*

9. I get very irritated sometimes because they're always up with the lark and I like to lie in.

- (a) *up very easily*
- (b) *up very early*
- (c) *up very often*
- (d) *up very noisily*

10. I would advise you to do that as well and in that way you'll kill two birds with one stone.

- (a) *get things done twice*
- (c) *get two things done at the same time*
- (b) *get something done two times*
- (d) *get two things done twice*

11. Marian was very exhausted at the end of the day so she slowly along the beach on her way back home.

- (a) *paced*
- (b) *stalked*
- (c) *walked*
- (d) *strode*

12. When they were younger, they used to in the park with their kids every weekend.

- (a) *stagger*
- (b) *stroll*
- (c) *meander*
- (d) *halt*

13. As Brian is having his summer vacation he is about the village all day long.

- (a) *striding*
- (b) *staggering*
- (c) *walking*
- (d) *sauntering*

14. The man was very worried about his wife being so late and he was nervously up and down the sitting room.

- (a) *striding*
- (b) *pacing*
- (c) *walking*
- (d) *sauntering*

15. As it had no choice trying to escape from the vulture, the doe quickly over the streamlet.

- (a) *strode*
- (b) *paced*
- (c) *strayed*
- (d) *meandered*

16. Now, after he had won the coveted prize, Jason into the room smiling.

- (a) *strode*
- (b) *blundered*
- (c) *stalked*
- (d) *paced*

17. They spent their first day as a married couple about the streets of Venice as tourists.

- (a) *striding*
- (b) *gadding*
- (c) *tottering*
- (d) *wandering*

18. He soon retired and will finally have enough time to over the country.

- (a) mosey
- (b) roam
- (c) gad
- (d) stride

19. It got very dark in the forest, so they easily from the path and got lost.

- (a) strayed
- (b) moved
- (c) walked
- (d) meandered

20. Her friends left her all alone in a strange town and she about unaccompanied all day long.

- (a) staggered
- (b) stalked
- (c) strayed
- (d) gadded

LEVEL 2

Section 1.

LISTENING COMPREHENSION

I. Listen to a radio programme talking about Local Exchange and Trading Schemes (LETS) in the UK. Number the points A-G in the order they are mentioned.

- A The number of people involved in LETS
- B A similar scheme to LETS that is becoming popular
- C A description of how LETS works in principle
- D Reasons why LETS is popular in one part of the country
- E How one man spends his LETS money
- F Services one man offers to earn the LETS currency
- G Advantages LETS has over real money

Section 2.

Reading comprehension and vocabulary

II. Listen and complete the sentences. Use between one and four words:

1. The LETS scheme allows neighbours to exchange goods and services without
2. Stewart Campbell uses LETS credits to pay for hair cuts, to buy most of his and to get someone to make his
3. People pay Stewart LETS credits to and
4. He says the scheme is popular in his community because he lives in an area of and high unemployment.
5. LETS credits have an advantage over money because nobody has to worry about inflation or
6. In the past ten years the number of schemes has fallen from to
7. In Time Bank projects, one hour of someone's time is equivalent to
8. At the heart of Time Banking is the belief in

Section 3.

Grammar Comprehension and Vocabulary

III. Chose the most likely word from the box to fill the gaps.

compact	cramped	spacious	poky	extensive	roomy
---------	---------	----------	------	-----------	-------

1. Me live that little flat ! Not on your life!
2. I'd prefer a car on a long journey.
3. This camera is nice and ; you can hide it in your pocket and not look like a tourist.
4. Her mother lived in a rather appartment near the park.
5. The city centre is beautifully with many wide open squares.
6. The capital city has a(n) underground railway network.

LEVEL 3

Section 1.

Reading Comprehension and grammar structure

1. as / away / on / out / was / Juan / missed / the / he/ fireworks
2. I've / temperature / and / with / got / think / I / a / be / down / going / may / something
3. I / on / day / but / need / take / out / know / had / no / to / you've / bad / there's / it / a / me
4. most / wish / schools / away / end-of-term/students / that / with / would / do / exams
5. it / time / really / is / painting / got / to / round / the / we / house
6. I / going / fall / to / with / over / other / each / we're / hope / not / who / is / to / out / going / pay
7. one / other / in / for / had / since / me / ever / in / has / work / of / it / I / waiters / started / the / that / restaurant
8. I / think / can / with / don't / I've / catch / break / take / as / I / a lunch/ to / today / some/ up / got / work

Section 2.

Writing

1. Imagine that you are a criminal reporter with a local newspaper. Report some crimes in your city / town.
2. Make a speech on nature protection. What should people do to protect nature? What should the authorities do?
3. Write a paragraph about your idea of a democratic society.
4. Argue for or against the following statement "People are born equal".
5. Write a short article arguing for and against charity.
6. Write a short newspaper article entitled "It is not easy to be young".
7. Give facts to support the following statement: "Smoking should be forbidden in public places".

**КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ
З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ****9 клас****NIVEAU I****Leseverstehen**

Lesen Sie den vorliegenden Text durch und erfüllen Sie die Aufgaben zum Text.

Die Hexe Ribrifi

Die Hexe Ribrifi wohnte in einem tiefen, tiefen Wald. Sie war klug, hässlich und hexenhaft und langweilte sich über die Maßen. So lauerte sie ungeduldig auf einen Menschen, um ihn zu verhexen. Das war ihr Beruf, und sie war sehr tüchtig in diesem Fach. Aber, wie das so geht, wenn man wartet: Keine Seele ließ sich blicken. Da packte sie voll Wut ihren Besen und ritt durch den tiefen, tiefen Wald bis zur Landstraße.

Kaum hatte sie ihr Fahrzeug versteckt, bremste ein Auto neben ihr. Ein freundlicher Herr lud sie ein, darin Platz zu nehmen. Neugierig ließ sie sich in die Polster fallen. Ihr Kopf wackelte und hörte gar nicht mehr auf zu wackeln. So etwas hatte sie in ihrem ganzen langen Leben noch nicht gesehen: Ein Haus auf Radern, das von selbst fuhr! Mitten im dichtesten Verkehrsgewühl hielt der Herr den Wagen an und erklärte, sie sei nun in der Stadt.

Da stand die arme Hexe und würde wahrscheinlich heute noch stehen, wenn es nicht angefangen hätte zu regnen. Sie wurde von den eiligen, drängelnden Menschen in ein Kaufhaus geschoben, fuhr im Aufzug bis ins oberste Stockwerk und ließ sich von der Rolltreppe ins Erdgeschoß bringen. Lange Zeit stand sie vor einem Fernsehapparat und beobachtete die Verkäuferin in der Schallplattenabteilung, ja, sie hörte sich mit großem Interesse einen Vortrag über gesunde Ernährungsweise an.

Plötzlich ertönte ein Lautsprecher. Die Hexe erschrak. Es dauerte eine Weile, bis sie begriff, dass eine Geldbörse gefunden worden war. Die Geldbörse ging sie nichts an, aber wo steckte ihr Zauberschlüssel? Aufgeregt

tastete sie ihren Hals ab. Die Kette mitsamt dem Schlüssel war verschwunden. »Vor Taschendieben wird gewarnt«, dröhnte die Lautsprecherstimme.

Da nahm die Hexe ihre Beine in die Hand und rannte wie vom Teufel verfolgt durch die Gänge des Kaufhauses und die Straßen der Stadt immer der Nase nach. Ihre unübertreffliche Nase ließ sie auch diesmal nicht im Stich. Mehr tot als lebendig erreichte sie ihre heimatliche Hütte.

Sobald sie sich erholt hatte, lud sie ihre zwölf Kolleginnen ein. In der nächsten Vollmondnacht verließen sie gemeinsam das Land. Kein Mensch weiß, wo die Hexen geblieben sind. In der Hütte fand sich ein beschriebener Zettel. Einem Hexenforscher ist es geglückt, die Schrift zu entziffern. Sie lautet: Menschen sind die gefährlichsten Zauberer.

Diese Vorgänge sind der Grund dafür, dass es hierzulande keine Hexen mehr gibt.

Aufgabe I.

Beantworten Sie die Fragen.

1. Wo wohnte die Hexe Ribrifi?
 - a) *auf der schönen Wiese*
 - b) *am hohen Ufer des Flusses*
 - c) *in einem tiefen Wald*
2. Wie war sie?
 - a) *lustig*
 - b) *nett*
 - c) *hexenhaft*
3. Auf wen wartete sie?
 - a) *auf einen Menschen*
 - b) *auf eine Frau*
 - c) *auf einen Bruder*
4. Was war sie von Beruf?
 - a) *Köchin*
 - b) *Hexe*
 - c) *Ärztin*
5. Wohin fuhr der Mann die Hexe?
 - a) *in den Wald*
 - b) *ins Kaufhaus*
 - c) *zur Arbeit*

6. Was machte die Hexe im Kaufhaus?
 - a) kaufte einen Anzug
 - b) stand vor einem Fernsehapparat
 - c) fuhr im Aufzug bis ins Erdgeschoß
7. Wohin ist sie geflogen?
 - a) nach ihrer heimatlichen Hütte
 - b) nach einem anderen Land
 - c) in den Wald
8. Wen hat sie eingeladen, sobald sie sich erholt hatte?
 - a) einen Freund
 - b) fünf Kolleginnen
 - c) zwölf Kolleginnen
9. Wann verließen die Hexen gemeinsam das Land?
 - a) am Abend
 - b) in der Vollmondnacht
 - c) am Morgen
10. Was fand sich in der Hütte?
 - a) ein altes Buch
 - b) ein geschriebener Brief
 - c) ein beschreibener Zettel

Aufgabe II.

Richtig oder falsch?

1. Die Hexe Ribrifi wohnte in einem Schloss.
2. Sie war klug, hässlich und hexenhaft.
3. Die Hexe langweilte sich nie.
4. Sie war tüchtig in ihrem Beruf.
5. Einmal ritt sie durch den tiefen, tiefen Wald bis zur Landstraße.
6. Kaum hat sie ihr Fahrzeug versteckt, bremste ein Auto neben ihr.
7. Ein freundlicher Mann lud die Hexe ein, im Auto Platz zu nehmen.
8. Der Herr hielt das Auto mitten in der Stadt an.
9. Die Hexe wurde von den eilenden und drängenden Menschen ins Kaufhaus geschoben.
10. Die Hexe wollte das Kaufhaus gleich verlassen.
11. Der Lautsprecher hat sie erschreckt.

12. Außerdem waren Ribrifis Kette mitsamt dem Schlüssel verschwunden.
13. Ribrifi flog in den Wald zu ihrer Hütte.
14. Sobald sie sich erholt hatte, lud sie ihre dreizehn Kolleginnen ein.
15. In der nächsten Vollmondnacht verließen die Hexen gemeinsam das Land.

Aufgabe III.

Was passt nicht?

- a) *Auto — Wagen — Besen(Fahrzeug) — Lautsprecher;*
- b) *Fahren — lachen — anhalten — bremsen;*
- c) *Rennen — reiten — fahren — stehen;*
- d) *Lauern — singen — verhexen — warten;*
- e) *Bein — Hand — Kopf — Rolltreppe — Nase — Hals.*

Aufgabe IV.

Finden Sie in der Wörterkiste Synonyme zu den fettgedruckten Wörtern und Wortverbindungen.

1. *Keine* Seele ließ sich blicken.
 2. Die Hexe *packte* voll Wut ihren Besen und ritt durch den Wald bis zur Landstraße.
 3. *Mitten* im dichtesten Verkehrsgewühl hielt der Herr den Wagen an.
 4. Die Hexe fuhr im *Aufzug* bis ins oberste Stockwerk.
 5. Es dauerte eine Weile, bis die Hexe begriff, dass eine Geldbörse gefunden worden war.
 6. Ribrifis Kette *mitsamt* dem Schlüssel waren verschwunden.
 7. In der Vollmondnacht verließen die Hexen *gemeinsam* das Land.
- Ergreifen, der Lift, verstehen, zusammen, kein Mensch, inmitten, samt.*

NIVEAU II

Lexikalisch-grammatische Tests

Aufgabe I

Wählen Sie richtige Antwort, schreiben Sie die auf. Nur eine Variante ist richtig!

1. Sie möchten nicht die gleich-.... Kleidung.
a) *e;* b) *en;* c) *-;* d) *er.*
2. Kind hat den Anspruch auf einen Platz in der Schule.
a) *jedem;* b) *jedes;* c) *alles;* d) *diesen;*

3. - Die Kinder können durch Fernsehen viel lernen.
- Das, aber Kinder sollen lieber aus Büchern lernen.
a) es ist richtig;
b) stimmt;
c) ist Quatsch;
d) finde ich nicht.
4. Natürlich ich ich noch nicht auf der Straße fahren.
a) konnte;
b) durfte;
c) sollte;
d) musste.
5. Wenn man gute Sprachkenntnisse hat, ...
a) dann du Stellensuche leichter ist,
b) dann die Stellensuche ist leichter,
c) ist die Stellensuche leichter,
d) dann ist man die Stellensuche leichter.
6.ich eigentlich studieren wollte, habe ich dann eine Banklehre gemacht.
a) weil; b) Obwohl; c) wenn; d) denn.
7. Jetzt arbeite ich nicht mehr, ich zwei Kinder habe.
a) denn; b) weil; c) obwohl; d) wenn.
8. Ich kann selbständig arbeiten. finde ich meine Arbeit nicht langweilig.
a) Dann; b) Trotzdem; c) Deshalb; d) Sonst.
9. Karin geht einmal im Monat ins Theater.
a) viel; b) oft; c) regelmäßig; d) möglich.
10. Mit der Sekretärin
a) fragen; b) bewerben; c) telefonieren; d) aufhören.
11. Caroline trägt gern elegant-..... Sachen.
a) -e; b) - en; c) -; d) -er
12. Lernen Sie immer neuen Wörter?
a) jedes; b) jede; c) alles; d) alle

13. Ohne Computer geht heute nichts mehr.
..... Deshalb mache ich jetzt auch einen Computerkurs.
a) Das finde ich nicht.
b) Da bin ich nicht sicher.
c) So ein Quatsch.
d) Das ist richtig.
14. Schon mit fünf Jahren ich nur mit Autos spielen
a) konnte ;
b) durfte;
c) wollte;
d) möchte.
15. Wenn man noch studiert,
a) hat man nicht viel Geld.
b) dann man hat nicht viel Geld.
c) dann man nicht viel Geld hat.
d) dann hat nicht viel Geld.
16. Später wollte ich Fotomodel werden, ich sehr viel reisen wollte.
a) weil; b) wenn; c) obwohl; d) denn.
17. Zu meinen Kindern sage ich, sie gute Ausbildung bekommen müssen.
a) weil; b) dann; c) dass; d) damit.
18. Mein Chef ist sehr streng. mag ich meine Arbeit.
a) Trotzdem; b) Deshalb; c) Sonst; d) Dann.
19. Mark sieht nicht gern RTL, weil es da zu viel gibt.
a) Programme; b) Werbung; c) Sendungen; d) Vorstellungen.
20. An die Ferien
a) warten; b) freuen; c) denken; d) fragen
21. Caroline und Julia sind zwei hübsch-..... Schwestern.
a) -e; b) -en; c) - ; d) -er.
22. In Deutschland müssen Kinder in die Schule gehen.
a) jede; b) allen; c) alle; d) jeden.

23. Zu viel Fernsehen ist nicht gut für Kinder.
 - Sie , Kinder können durch Fernsehen auch viel lernen.
a) sagen falsch, dass ...
b) haben Recht, dass...
c) haben Recht, aber... .
d) sind der Meinung, aber...
24. Damals ich aber schon Rennfahrer werden.
a) konnte,
b) sollte,
c) wollte,
d) durfte.
25. Wenn man ein gutes Abitur hat,
a) dann man bekommt leichter einen Studienplatz.
b) dann bekommt einen Studienplatz man leichter.
c) bekommt man leichter einen Studienplatz.
d) dann man leichter einen Studienplatz bekommt.
26. Ich habe eine Banklehre gemacht, ich bald Geld verdienen wollte.
a) denn; b) weil; c) damit; d) obwohl.
27. man heute keine gute Ausbildung hat, hat man keine Chancen im Berufsleben.
a) Wenn; b) Weil; c) Obwohl; d) Dann.
28. Manchmal treffen wir uns nach der Arbeit , trinken wir zusammen ein Bier.
a) trotzdem; b) sonst; c) dann; d) deshalb.
29. - Wann gehen wir ins Kino?
 Ich weiß noch nicht, vielleicht nächstes
a) Abend; b) Programm; c) Film; d) Wochenende.
30. Ich freue mich schon sehr das Konzert.
a) über; b) auf; c) an; d) darauf

Aufgabe II

Testen Sie sich als Übersetzer/in:

1. Коли була збудована Берлінська стіна?
A. Wann wurde die Berliner Mauer gebaut?
B. Wann wird die Berliner Mauer gebaut?
C. Wann wird die Berliner Mauer gebaut werden?
2. Після того як був встановлений намет, рибалки пішли купатися.
A. Nachdem das Zelt aufgeschlagen worden war, gingen die Angler baden.
B. Nachdem das Zelt aufgeschlagen werden wird, gingen die Angler baden.
C. Nachdem das Zelt aufgeschlagen worden ist, gingen die Angler baden.
3. Коли він навчався в університеті, він багато займався спортом.
A. Bevor er an der Universität studierte, trieb er viel Sport.
B. Als er an der Universität studierte, trieb er viel Sport.
C. Wenn er an der Universität studierte, trieb er viel Sport.
4. Спортсмени приїхали з Іспанії, щоб взяти участь у чемпіонаті світу
A. Die Sportler sind aus Spanien angekommen, anstatt an der Weltmeisterschaft teilzunehmen.
B. Die Sportler sind aus Spanien angekommen, um an der Weltmeisterschaft teilzunehmen.
C. Die Sportler sind aus Spanien angekommen, ohne an der Weltmeisterschaft teilzunehmen.
5. Тренер був дуже задоволений тим, що його команда виграла гру.
A. Der Trainer war damit sehr zufrieden, ob seine Mannschaft das Spiel gewonnen hat.
B. Der Trainer war damit sehr zufrieden, dass seine Mannschaft das Spiel gewonnen hat.
C. Der Trainer war davon sehr zufrieden, dass seine Mannschaft das Spiel gewonnen hat.

6. Всі важливі документи підписує начальник.
 - A. *Alle wichtigen Dokumente werden mit dem Chef unterschrieben.*
 - B. *Alle wichtigen Dokumente werden von dem Chef unterschrieben.*
 - C. *Alle wichtigen Dokumente werden von dem Chef unterschrieben.*
7. Він заповнив анкету, не зазначивши дату свого народження.
 - A. *Er füllte den Fragebogen aus, anstatt sein Geburtsdatum anzugeben.*
 - B. *Er füllte den Fragebogen aus, ohne sein Geburtsdatum anzugeben.*
 - C. *Er füllte den Fragebogen aus, um sein Geburtsdatum anzugeben.*
8. З того часу як він закінчив інститут, він працює на цьому заводі.
 - A. *Er hatte in diesem Werk gearbeitet, seitdem er die Hochschule absolviert hatte.*
 - B. *Er wird in diesem Werk arbeiten, seitdem er die Hochschule absolvierte.*
 - C. *Er arbeitet in diesem Werk, seitdem er die Hochschule absolviert hat.*
9. До цієї чорної спідниці пасує біла блузка.
 - A. *Zu diesem schwarzen Rock passt eine weiße Bluse.*
 - B. *Zu diesen schwarzem Rock passt eine weiße Bluse.*
 - C. *Zu diesem schwarzen Rock passt eine weißen Bluse.*
10. В той час (поки) Моніка купувала посуд у відділі господарських товарів, я пішла у відділ косметики.
 - A. *Während Monika das Geschirr in der Abteilung für Haushaltswaren kaufte, ging ich in die Abteilung für Kosmetika.*
 - B. *Während Monika das Geschirr in der Abteilung für Haushaltswaren gekauft hatte, ging ich in die Abteilung für Kosmetika.*
 - C. *Während Monika das Geschirr in der Abteilung für Haushaltswaren kaufte, gehe ich in die Abteilung für Kosmetika.*

Aufgabe III

Testen Sie sich in der Lexik:

1) Das Synonym von *ledig* ist:

- A. *verheiratet* B. *unverheiratet* C. *geschieden*

- 2) Das Synonym von *aus sein* ist:
A. zu sein B. zu Ende sein C. alt sein
- 3) Das Synonym von *der Kamerad* ist:
A. der Freund B. der Student C. der Kollege
- 4) Das Synonym von *Hallo!* ist:
A. Servus! B. Tschüss! C. Bis bald!
- 5) Das Synonym von *die Gattin* ist:
A. die Ehefrau B. der Ehemann C. das Ehepaar
- 6) Das Synonym von *das Familienmitglied* ist:
*A. der Familienfreund B. der Familienangehörige
C. der Familienname*
- 7) Das Synonym von *der Gang* ist:
A. die Treppe B. der Korridor C. der Hut
- 8) Das Synonym von *der Fahrstuhl* ist:
A. das Treppenhaus B. der Aufzug C. der Anzug
- 9) Das Synonym von *die Couch* ist:
A. das Bett B. die Liege C. der Sessel
- 10) Das Synonym von *mögen* ist:
A. müssen B. gern haben C. brauchen

NIVEAU III

Aufgabe I

Ergänzen Sie die angegebene Situation.

Ihr Freund hat gerade Schulabschluss gemacht. Er weiss noch nicht, was er jetzt machen soll. Geben Sie ihm einen Rat.

Aufgabe II

Schreiben Sie 15-20 Sätze zu einem der Themen

1. *Die Städte der BRD.*
2. *Mein Lieblingsfernsehprogramm.*
3. *Die Medienwelt.*

10 клас**NIVEAU I****Leseverstehen I**

Lesen Sie 4 Texte und schreiben Sie die richtige Antwort auf das Antwortblatt.

I.1. *Ludwig van Beethoven* betrat ein Wiener Gasthaus, in dem er schon oft zu Mittag gegessen hatte. Er nahm an einem freien Tisch Platz und rief nach der Kellnerin. Nachdem er eine Weile gewartet hatte, zog er sein Notenpapier aus der Tasche und begann eine Melodie aufzuschreiben, die ihm gerade eingefallen war. Schließlich kam die Kellnerin. Als sie jedoch sah, dass der Gast ganz mit dem Komponieren beschäftigt war, wollte sie ihn nicht stören und entfernte sich wieder. Beethoven schrieb und schrieb. Die Bedienung schaute immer wieder zu ihm hinüber, doch er schien weder etwas zu sehen noch zu hören. Nachdem schließlich mehr als eine Stunde vergangen war, sah Beethoven zufrieden von seinen Noten auf und rief: „Ich möchte zahlen. Die Rechnung, bitte!“

Mit seiner Köchin hatte Anton Bruckner ständiger Streit. Vor allem fand er ihre Speisen stets zu wenig gewürzt. Eines Morgens brachte sie ihm zum Frühstück ein weich gekochtes Ei. Als Bruckner es aufgeschlagen und probiert hatte, beschwerte er sich: „Das hab‘ ich mir doch gleich gedacht. Schon wieder nicht gesalzen!“

I.2.

Georg Hellmesberger war dafür bekannt, dass er gern Süßes aß. Häufig wurde er deshalb zu Kaffee und Kuchen eingeladen. Eines Nachmittags saß er wieder einmal an einem gemütlichen Kaffeetisch. Die schönsten Torten wurden serviert und es schmeckte ihm vorzüglich. Nachdem er sein drittes Stück gegessen hatte, fragte die Gastgeberin: „Ach, verehrter Meister, warum haben Sie denn heute ihr wunderbares Instrument nicht mitgebracht?“ Der antwortete höflich: „Meine Geige lässt sich entschuldigen. Sie mag weder Kaffee noch Kuchen.“

In der Öffentlichkeit trat *Gustav Mahler* zwar stets souverän und selbstbewusst auf, aber in den praktischen Dingen des Lebens war er meistens hilflos und von seiner Frau abhängig. Eines Morgens wachte er mit Zahnschmerzen auf. Diese wurden schließlich so stark, dass seine Frau ihn zum

Zahnarzt brachte. Nachdem Mahler im Behandlungsraum verschwunden war, trat sie ins Wartezimmer. Kaum hatte sie sich hingesetzt, da ging die Tür auf und ihr Mann stand wieder vor ihr. „Alma!“ fragte er, „welcher Zahn tut mir eigentlich weh?“

Leo Slezak wollte mit seiner Frau ans Meer fahren. Als sie am Bahnhof angekommen waren, schaute er nachdenklich die vielen Gepäckstücke an, die der Taxifahrer ausgeladen hatte. Dann drehte er sich zu seiner Frau um und sagte: „Wir haben sieben Koffer, drei Reisetaschen und fünf Hutschachteln dabei. Wir haben nur vergessen, den Schreibtisch mitzunehmen.“ Sie sah ihn verwundert an: „Wieso den Schreibtisch?“ - „Weißt du“, sagte er, „ich habe nämlich unsere Fahrkarten darauf liegen lassen.“

1. Ludwig van Beethoven saß in einem Gasthaus. Aber die Kellnerin kam nicht sofort, obwohl er nach ihr rief.

Ludwig van Beethoven betrat ein Gasthaus, in dem er schon oft zu Mittag gegessen hatte, und bestellte sein Lieblingsgericht.

- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

2. Ludwig van Beethoven saß in einem Gasthaus und begann zu komponieren. Da setzte die Kellnerin sich zu ihm.

Ludwig van Beethoven und Gustav Mahler gehen zusammen in ein Gasthaus zu Mittag essen.

- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

3. Ludwig van Beethoven hatte vergessen zu essen, zahlte aber trotzdem.

Ludwig van Beethoven hatte nicht bestellt, aber er wollte trotzdem zahlen .

- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

4. Obwohl Gustav Mahler starke Zahnschmerzen hatte, wollte er nicht zum Zahnarzt gehen.

Gustav Mahler ging mit seiner Frau zum Zahnarzt, und hatte einen Zahn im Wartezimmer vergessen .

- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

5. Gustav Mahler und seine Frau hatten beide Zahnschmerzen und gingen zum Zahnarzt.
Gustav Mahler hatte so starke Zahnschmerzen, dass seine Frau mit ihm zum Zahnarzt ging.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
6. Anton Bruckner hatte sich über das zu harte Ei beschwert. Er aß es trotzdem weiter.
Anton Bruckner hatte das Ei aufgeschlagen und probiert. Da beschwerte er sich.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
7. Georg Hellmesberger mag weder Kuchen noch Torten.
Georg Hellmesberger hatte die Geige zu Hause gelassen, weil er zum Vorspielen keine Lust hatte.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
8. Leo Slezak zeigte dem Taxifahrer seine Fahrkarten.
Die Frau von Leo Slezak hat versehentlich die Fahrkarten neben dem Schreibtisch vergessen.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

I.3.

Ob Kunstaussstellung oder Konzert, Schauspiel oder Buchmesse, Oper oder Rockmusik - für jeden Geschmack hat der Kulturbetrieb etwas zu bieten. Tausende reisen jedes Jahr zu den Großveranstaltungen der Szene.

Wien. Einhundertachtzig in weiße Ballkleider gehüllte junge Damen und ebenso viele dunkel gekleidete blasse junge Herren eröffnen jedes Jahr im Februar den Wiener Opernball. Hier ist der Eintritt nicht gerade umsonst und das Publikum setzt sich vor allem aus reichen Leuten, bekannten Schauspielern, Politikern und Künstlern zusammen. Aber nicht einmal den Reichen und den Schönen gelingt es immer, eine Karte für den

Ball oder eine Einladung in die Loge eines Ministers oder sogar des österreichischen Bundespräsidenten zu erhalten. Während sich im Saal des Opernhauses die eleganten Paare nach den berühmten Walzer-Melodien von Johann Strauß drehen, versuchen ebenso elegant gekleidete Journalisten Fotos und Interviews für ihre neugierigen Leser zu bekommen. Und das Fernsehen berichtet natürlich in einer Livesendung vom gesellschaftlichen Ereignis des Jahres.

Bayreuth. Das eigentliche Opern-Ereignis des Jahres findet jedoch ganz woanders statt, nämlich auf dem „Grünen Hügel“ in Bayreuth. Hier baute der Komponist Richard Wagner zwischen 1871 und 1876 das berühmte Festspielhaus, in dem seine Werke bis heute von internationalen Stars der Opernwelt immer neu interpretiert werden. Die Vorstellungen der Bayreuther Festspiele sind oft schon Monate im Voraus ausverkauft. Den Höhepunkt bildet ohne Zweifel der „Ring des Nibelungen“ - ein Werk, das aus einem Vorspiel und drei Bühnenfestspielen besteht und an vier aufeinander folgenden Abenden aufgeführt wird. Gesamtdauer: sechzehn Stunden.

Salzburg. In Salzburg wird der Rekord selbstverständlich von Wolfgang Amadeus Mozart gehalten, der hier geboren ist. Fast die Hälfte der bei den Salzburger Festspielen aufgeführten Musikstücke sind seine Werke. Neben den Konzerten spielt in Salzburg aber auch das Theater eine große Rolle. Eine feste Tradition ist die alljährliche Inszenierung des „Jedermann“. Mit diesem Schauspiel begannen 1920 unter freiem Himmel die ersten Salzburger Festspiele auf dem Domplatz. Seitdem ist es für die größten und berühmtesten deutschsprachigen Schauspieler eine Ehre, einmal die Hauptrolle in diesem Stück zu spielen. Etwa 3000 Theaterleute und Musiker wirken jedes Jahr bei den Festspielen mit. Allein um den Dom herum gibt es dann 2114 Sitzplätze und 400 Stehplätze, und das von Herbert Karajan gegründete Große Festspielhaus bietet Platz für 2177 Zuschauer.

I.4.

Oberammergau. Die Passionsspiele von Oberammergau gehen auf eine alte Tradition zurück: 1632 kam die Pest in das bayrische Gebirgsdorf und tötete innerhalb eines Jahres fast die Hälfte der Einwohner. Da

entschlossen sich die Überlebenden, gemeinsam die Geschichte von Jesus Christus zu spielen und die Aufführung von 1634 an alle zehn Jahre zu wiederholen. Dieses Versprechen haben die Bewohner bis heute gehalten. Für die meisten Oberammergauer ist es selbstverständlich, sich in irgendeiner Weise an den Spielen zu beteiligen. Über 2200 Frauen, Männer und Kinder wirken als Darsteller auf der Freilichtbühne, im Chor, im Orchester oder hinter der Bühne mit. Eine so ungewöhnliche Veranstaltung zieht natürlich eine Menge Zuschauer an: Um die 500000 kommen in den Jahren der Aufführung zwischen Mai und Oktober nach Oberammergau.

Kassel. Auch die Kunst hat ihr Festival: Auf einer Fläche von über 9000 Quadratmetern präsentiert die Stadt Kassel alle fünf Jahre 100 Tage lang die größte Ausstellung der Welt für moderne Kunst, die „Documenta“. Im Rekordjahr 1997 besichtigten mehr als 630000 Besucher die in Kassel gezeigten Werke. Nicht jeder hält das, was er da sieht, wirklich für Kunst. Aber gerade das macht die Veranstaltung so spannend. Solange sie eine lebendige Diskussion in der Öffentlichkeit provoziert, kann die „Documenta“ kein Misserfolg werden.

Frankfurt. Wenn Anfang Oktober kein Hotelzimmer in Frankfurt am Main zu bekommen ist, dann liegt es an der Literatur. Innerhalb einer Woche kommen im Durchschnitt 300000 Besucher zur Frankfurter Buchmesse, der weltweit größten Buchausstellung und Literaturmesse. Außer den rund 78000 Titeln, die jedes Jahr neu in Deutschland erscheinen, werden über eine Viertel Million ausländische Bücher vorgestellt. Aber man kommt natürlich nicht nur wegen der Bücher her. Auf 1800 Veranstaltungen rund um das Thema Buch kann man sich über die neuesten Entwicklungen informieren oder seinen Lieblingsautor lesen hören oder sogar mit ihm diskutieren. Nur eins kann man auf der Messe nicht: Bücher kaufen.

Zu Hause. Bei diesen Rekordzahlen darf man nicht vergessen: Der größte Teil des kulturellen Lebens findet immer noch außerhalb solcher Großveranstaltungen statt: in den über 500 öffentlichen und ca. 150 privaten Theatern und Konzertsälen allein in Deutschland, in den fast 4000 staatlichen Museen und über 14000 Bibliotheken. Und der beste Ort, ein spannendes Buch zu lesen, ist immer noch der gemütliche Sessel zu Hause.

9. Der Eintritt zum Wiener Opernball ist kostenlos.
Die Karten zum Wiener Opernball sind ziemlich teuer.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
10. In Salzburg wird jedes Jahr der „Jedermann“ gespielt.
In Salzburg war das letzte Jahr der „Jedermann“ als Erstaufführung gespielt.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
11. Jeder Besucher der „Documenta“ erhält ein kleines Geschenk.
Nicht jeder meint, dass die Werke auf der „Documenta“ Kunst sind .
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
12. Mozart spielt bei den Salzburger Festspielen am schönsten.
Die meisten Stücke, die auf den Salzburger Festspielen gespielt werden, sind von Mozart.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
13. Der „Ring“ wird an 16 Tagen in Bayreuth aufgeführt.
Der „Ring“ wird jedes Jahr in Oberammergau aufgeführt.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
14. Das von Karajan gegründete Festspielhaus ist vor 1000 Jahren auf einem großen Platz gebaut worden.
In dem von Karajan gegründeten Festspielhaus finden 1000 Zuschauer Platz.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
15. Die Oberammergauer Passionsspiele finden nur alle zehn Jahre statt.
Die Oberammergauer Passionsspiele finden in diesem Jahr zehn Stunden.
- a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

16. In Deutschland erscheinen neu etwa 78 000 Bücher pro Jahr.
In Deutschland erscheinen neu etwa 300 000 Bücher pro Jahr.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
17. Die von Wagner komponierten Opern werden in Bayreuth niemals neu interpretiert.
Die von Wagner komponierten Opern werden in Bayreuth noch immer neu interpretiert.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
18. Die in Kassel gezeigten Kunstwerke werden dann verkauft.
Die in Kassel gezeigten Kunstwerke werden dann nach Frankfurt geliefert.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
19. Die auf der Buchmesse ausgestellten Bücher dürfen nicht gekauft werden.
Die auf der Buchmesse ausgestellten Bücher kauft man immer sehr gern.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig
20. Der größte Teil des kulturellen Lebens findet auf Großveranstaltungen statt.
Der größte Teil des kulturellen Lebens findet ganz gemütlich zu Hause statt.
a) Die erste Meinung ist richtig b) Die zweite Meinung ist richtig c) Keine der Meinungen sind richtig

NIVEAU II

Leseverstehen 2

II.1.

Überfliegen Sie die Texte und ordnen Sie sie den Überschriften zu. Schreiben Sie Ihre Antwort auf das Antwortblatt.

a) Internet in der Zelle b) In Horntal stört das Handy den Bürgermeister in seiner Arbeit c) Unerreichbar ruhig d) Die Gefangenen können in allen Gefängnissen rund um die Uhr das Internet benutzen e) Der Paps ist kein Freund der modernen Technik f) Japaner entwickeln Handys für Haustiere g) Handys gehen in Flugzeugen kaputt h) „Heilige“ E-Mails i) Alle Hunde in Japan haben ein Handy j) Peinliche Kommunikationsgeschichte k) Handy retten Dutzende von Menschenleben l) Der Brief nur an eine Freundin

21. Per Handy im Flugzeug zu telefonieren ist tabu. Zu groß ist die Gefahr, dass dadurch die Bord-Elektronik gestört wird - mit möglicherweise fatalen Folgen. Ein Vorfall in Indien in der vergangenen Woche beweist aber, dass es auch von dieser Regel Ausnahmen gibt. Auf einem Inlandsflug brachte ein Luftpirat einen vollbesetzten Linienjet in seine Gewalt. Dabei erschoss er sowohl den Piloten als auch den Copiloten. Anschließend konnte er von mehreren Passagieren überwältigt werden. Danach setzte sich ein Reisender per Handy mit der Polizei in Verbindung. Die alarmierte den nächstgelegenen Flughafen. Unter telefonischer Anleitung eines Piloten konnte einer der Passagiere die Maschine sicher auf dem Flughafen von Bombay landen.
22. Papst Johannes Paul II. war über elektronische Post einige Zeit nicht zu erreichen. Er erhielt so zahlreiche E-Mails, dass der Vatikan den Zugang auf seine Internetseite sperren musste. Sprecher Joaquin Navarro-Valls sagte, die Menschen sollten sich doch erst einmal an ihren örtlichen Pfarrer wenden, bevor sie gleich an den Papst schrieben.
23. Beim Baden am Strand von Mauritius oder beim Einkaufsbummel in Hongkong: Im „Global Village“ ist man zu jeder Zeit und an jedem Ort verfügbar. Außer in Horntal. Die kleine Gemeinde in den bayerischen Alpen liegt so versteckt zwischen zwei hohen Bergket-

ten, dass dort kein Handy funktioniert. Daraus machen die Horntaler jetzt ein Geschäft. Dazu Bürgermeister Ruppert Söllner: „Wir sind Deutschlands erster „Slow Holiday“-Kurort. Im Horntal kannst du dein Handy mit ruhigem Gewissen abgeschaltet lassen und hast im Urlaub deine Ruhe.“ Der Erfolg gibt ihm Recht: Horntal ist für zwei Jahre im Voraus ausgebucht.

24. Auch Haustiere sollen in Zukunft immer erreichbar sein: Zwei japanische Firmen entwickeln das Handy für den Hund, wie das britische Boulevardblatt „The Sun“ berichtet. Das Gerät, das auch für Katzen geeignet sei, soll am Halsband befestigt werden. Die Erfinder wollen mit dem Gerät die Suche nach verschwundenen Haustieren erleichtern. Man ist sich allerdings noch nicht sicher, ob man für diese Entwicklung genügend Käufer finden kann. Dennoch: Hunde-Experten wie der Engländer Dr. Roger Mugford zeigen sich optimistisch: „Menschen mögen es, wenn sie von einem lieben Bekannten angerufen werden, warum also nicht auch Hunde?“
25. In der Justizvollzugsanstalt Creppesheim (Rheinland-Pfalz) ist das Projekt „Online-Anker“ angelaufen. Seit vergangenem Donnerstag sind 100 Strafgefangene rund um die Uhr per Internet mit ihren Familien, Freunden oder sonstigen Partnern verbunden. Damit sollen sie in die Lage versetzt werden, soziale Kontakte auch während ihrer Zeit im Gefängnis zu pflegen. Ob ein Internet-Zugang auch in weiteren Gefängnissen installiert werden soll, ist derzeit nicht bekannt.
26. Wir waren drei enge Freundinnen: Anna, Christine und ich. Jedes Jahr fuhren wir zu dritt in den Urlaub, bis sich Anna und Christine eines Tages fürchterlich zerstritten. Sie schrieben mir lange Briefe, in denen sie sich bitter über die andere beklagen. Ich fand das kindisch und wollte mich auf keine Diskussion einlassen. Also schrieb ich jeder, wie Recht sie doch habe, und hoffe, dass die Sache damit erledigt sein würde. Das war sie auch, denn versehentlich steckte ich Annas Brief in Christines Umschlag und umgekehrt. Ich habe seither von beiden nichts mehr gehört.

II.2

Was passt? Ordnen Sie die Schlagzeilen den Wort-Ketten zu. Schreiben Sie Ihre Antwort auf das Antwortblatt.

a) Das aktuelle Theaterstück b) Das Fußballereignis des Jahres c) Ein einmaliges Jazzkonzert d) Die klassische Platte des Monats e) Neu im Museum f) Wieder mal in die Oper g) In der Bücherei h) Zu Hause i) In der Speisehalle j) Der Kinohit

27. ____ die CD – die Aufnahme – die Geige – der Dirigent
28. ____ der Eintritt – die Gitarre - das Schlagzeug – das Publikum
29. ____ die Kasse – die Schauspieler – die Pause – der Applaus
30. ____ das Ereignis – das Bild – die Kunst – der Erfolg
31. ____ die Garderobe – der Eingang – das Lied – die Sängerin
32. ____ das Spiel – die Pfliffe – die Zuschauer – der Ausgang

II.3.

Ordnen Sie die folgenden Aussagen den Texten zu.

a) Die Brinkmanns radeln am Wochenende b) Die Erdmanns gehen in die Luft c) Ilona Mayerding bleibt zu Hause d) Maxl Griesbach macht Bodybuilding e) Silke Hofmeister sieht gerne Filme f) Senta Burger spielt Fußball im Verein g) Paul Schönberg arbeitet als Trainer

1. Unser Familien-Freizeitprogramm spielt sich hauptsächlich am Wochenende ab. Von Montag bis Freitag ist unser Terminkalender randvoll: Die Kinder in die Schule, wir zur Arbeit, nachmittags sind die Kinder beim Sport, machen Hausaufgaben oder treffen sich mit Freunden, und die Abende sind schnell vorbei. Aber am Wochenende, wenn es schön ist, sind wir oft mit dem Fahrrad unterwegs. Den Kindern macht das Spaß, denn es gibt immer eine Wirtschaft unterwegs, wo man ein Eis essen kann.
2. Ich gehe leidenschaftlich gern ins Kino. Das hat mich auch bisher davon abgehalten, mir einen Fernseher zu kaufen. In meinem Stadtviertel gibt es ein paar richtig gemütliche kleine Kinos. Es gibt für mich nichts Schöneres, als mit einer Tüte Gummibärchen dazusitzen und einen Film zu sehen. Wenn ich mal schlechte Laune habe, sind Liebesfilme

am besten. Und eigentlich mag ich auch Kinderfilme. Als Erwachsene traue ich mich aber nicht allein in einen Kinderfilm, da nehme ich immer die kleine Tochter meines Bruders mit.

3. Vor ein paar Jahren haben uns Freunde zum Geburtstag eine Ballonfahrt geschenkt. Das hat uns so fasziniert, dass wir uns bald dazu entschlossen haben, das Ballonfahren zu unserem Hobby zu machen. Dazu haben wir uns einem Ballonfahrer-Team angeschlossen. Bei schönem Wetter sind wir fast jedes Wochenende draußen. Es ist schon ein tolles Gefühl, lautlos durch die Luft zu gleiten und zu sehen, wie die Landschaft im Zeitlupentempo unter einem vorüberzieht.
4. Das Fitness-Studio ist mein zweites Zuhause. Fast jeden Tag gehe ich nach der Arbeit ins Sport & Fun. Ich habe ein ganz bestimmtes Trainingsprogramm. Das dauert insgesamt zwei Stunden. Man muss sich doch fit halten, und außerdem ist es ein tolles Gefühl, wenn man gut aussieht. Man trifft auch immer wieder die gleichen Leute, und so sitzen wir nach dem Training oft noch ein bisschen zusammen bei ein paar Energie-Drinks. Wenn ich dann gegen halb elf nach Hause komme, gehe ich gleich ins Bett und schlafe wie ein Stein.
5. Ich mache viel Sport. Eigentlich mag ich alles, was mit Bällen zu tun hat. Schon als Kind war ich mit meinen Brüdern ständig auf dem Fußballplatz. Heute spiele ich in der Damenmannschaft bei unserem lokalen Fußballverein. In dieser Saison läuft es sehr gut, und mit etwas Glück können wir es in die Landesliga schaffen. Das heißt aber auch: drei- bis viermal die Woche Training, und jedes Wochenende Spiele. Trotzdem: Es macht sehr viel Spaß.
6. Also, wenn Sie mich fragen, ich bleibe am liebsten daheim in meiner Freizeit. In der Woche ist man doch die ganze Zeit auf Achse, da will man doch am Abend seine Ruhe haben. Der Stress in der Arbeit reicht mir völlig, da will ich abends nicht auch noch Freizeitstress haben. Am Wochenende treffe ich mich oft mit Freunden, entweder bei ihnen oder bei mir. Dann kochen wir was Schönes und unterhalten uns bis spät in die Nacht.

NIVEAU III

Schriftlicher Ausdruck

III. 1.

Lesen Sie die Aufgaben und schreiben Sie die richtige Antwort auf das Antwortblatt.

1. Die Studentin ihre Freunde zum ersten Mal in die neue Wohnung ein.

- a) *ladt* b) *lädt* c) *ludt*

2. Er Hosen aus den 50er Jahren.

- a) *trägt* b) *tragt* c) *trugt*

3. Ihr vertraulich mit ihm.

- a) *spricht* b) *sprecht* c) *sprechen*

4. An der Rezeption du deinen Ausweis ab.

- a) *gibst* b) *gibt* c) *gebst*

5. Der Wettbewerb im Oktober statt.

- a) *fandete* b) *fandet* c) *fand*

6. Wir unsere Räder über den Hügel.

- a) *trugen* b) *trugten* c) *trugteten*

7. Ihr an baldige Ferien.

- a) *dacht* b) *dachtetet* c) *dachtet*

8. Ich den Text zu lesen.

- a) *begannte* b) *beganne* c) *begann*

9. Die Diplomatenfamilie schon wieder um.

- a) *zogen* b) *zog* c) *zogte*

10. Wie ihr gereist?

- a) *habt* b) *sind* c) *seid*

11. Wo du an den Feiertagen geblieben?

- a) *bist* b) *hast* c) *habst*

12. Der Mann sein Hotel gesucht.

- a) *ist* b) *hat* c) *habt*

13. Die müde Oma schnell eingeschlafen.

- a) *hat* b) *habt* c) *ist*

14. Ich 1000 m geschwommen.
a) *bin* b) *habe* c) *habte*
15. Junge, du aber groß geworden!
a) *ist* b) *hast* c) *bist*
16. Vom Reisebüro ausich noch in die Apothecke gehen.
a) *wurde* b) *werdete* c) *werde*
17. Die Koffer ihr sofort auspacken.
a) *werdet* b) *werden* c) *wird*
18. Der Komiker über sich selbst nicht lachen.
a) *könnt* b) *kannt* c) *kann*
19. Die siebzehnjährige Tochter sich die Haare grün färben.
a) *möchtet* b) *möchte* c) *möchten*
20. Die Patientinnen sich besser ernähren.
a) *sollen* b) *sollte* c) *sollt*
21. ich schreiben, was ich will?
a) *darf* b) *will* c) *kann*
22. Kinder, einander!
a) *helfen* b) *hilft* c) *helft*
23. Karl, diese Regel!
a) *lernt* b) *lerne* c) *lernst*
24. Anna,kalt!
a) *wasch sich* b) *wasch dich* c) *wascht sich*
25. Peter und Hans, die heutige Zeitung!
a) *lest* b) *liest* c) *lesen*
26. Er schlägt vor, jetzt ein deutsches Buch lesen.
a) *zu* b) *um zu* c) *---*
27. Ich habe den Wunsch, nach dem Süden fahren.
a) *um zu* b) *zu* c) *---*
28. Er geht an uns vorbei, uns zu grüßen.
a) *statt* b) *um* c) *ohne*

29. sich nach der Arbeit richtig zu erholen, will er eine neue Arbeit beginnen.
a) *um* b) *ohne* c) *statt*
30. deutsche Bücher lesen zu können, mußt du gut Deutsch lernen.
a) *um* b) *stattt* c) *ohne*
31. Das Städtchen befindet sich Insel.
a) *in dem* b) *an der* c) *auf der*
32. Die Brille liegt Stuhl. Vorsicht!
a) *über dem* b) *zwischen dem* c) *auf dem*
33. Die Demonstration zieht sich Stadt.
a) *in der* b) *über die* c) *durch die*
34. An Tagen fahren wir ins Grüne.
a) *warmen* b) *warmer* c) *warmem*
35. Heute trägt sie Hut.
a) *einen grünen* b) *einer grüne* c) *ein grüner*
36. Hermann hat sehr gut gekocht. Er ist Koch.
a) *am besten* b) *der beste* c) *einer beste*
37. Der Bus fährt aber nicht sehr schnell. Das stimmt, er könnte fahren.
a) *der schnellste* b) *schneller* c) *am schnellsten*
38. Wohin hast du das Buch ? – Dort auf das Regal.
a) *gelegen* b) *gelegt* c) *geliegen*
39. Der Arzt hat mich eine Stunde Mir fehlt nichts, ich bin völlig gesund.
a) *untersucht* b) *geuntersucht* c) *untergesucht*
40. Ich habe in Hamburg
a) *gestudiert* b) *studiere* c) *studiert*
41. Peter ist über 3 Stunden
a) *gelaufen* b) *gelief* c) *gelauft*
42. Wir sind nach Wien
a) *geflogen* b) *geflegt* c) *geflogen*
43. Durftest du denn bleiben? – Ja. Ich habe bleiben
a) *dürfen* b) *gedürfen* c) *gedurft*

44. Mein Auto ist in der Werkstatt, es gerade repariert.
a) hat b) sind c) wird
45. Wir brauchen unsere Kinder nicht zur Schule zu bringen. Sie vom Schulbus abgeholt.
a) sein b) werden c) haben
46. Was hast du bestellt? – Eine Cola.
a) dir b) dich c) sich
47. Ich kann nicht vorstellen, wie das ist, wenn man in einem fremden Land lebt, ohne ein Wort zu verstehen.
a) mich b) mir c) dich
48. Den Film müsst ihr ansehen.
a) sich b) ihm c) euch
49. Komm, wir müssen beeilen.
a) uns b) sich c) unser
50. Als Erfinder gilt Konrad Zuse.
a) der Computer b) das Computers c) des Computers
51. Die private Leidenschaft war die Malerei.
a) des Wissenschaftlers b) der Wissenschaftlers c) den Wissenschaftler
52. Die Schäfin schreibt Geschäftsbrief.
a) ein b) einen c) eines
53. Die Kinder fanden auf Spielplatz 2 Plasticktüten voller Medikamente.
a) der b) den c) dem
54. Wir dürfen in Luxushotel bleiben.
a) das b) dem c) den
55. Vera lernt schnell Deutsch, sie in Deutschland arbeitet.
a) denn b) deshalb c) weil
56. Angela weiß noch nicht genau, sie nach Wien fliegt.
a) dass b) ob c) weil
57. Warum hattet ihr nicht die Wohnung am Strand gemietet?
a) Präteritum Aktiv b) Plusquamperfekt Aktiv c) Präteritum Passiv

58. Jeden Tag werden 79 000 Tonnen Hausmühl produziert.
a) *Präsens Aktiv* b) *Präsens Passiv* c) *Futurum Aktiv*
59. In Deutschland wird viel mehr Kaffee als Bier getrunken.
a) *Futurum Aktiv* b) *Präsens Aktiv* c) *Präsens Passiv*
60. 1945 war die Altstadt Frankfurts sehr zerstört.
a) *Präteritum Passiv* b) *Präteritum Aktiv*
c) *Plusquamperfekt Aktiv*
61. Die Kinder haben in den Park fahren dürfen.
a) *Perfekt Aktiv* b) *Perfekt Passiv* c) *Infinitiv Passiv*

III. 2.

Lesen Sie den Text und schreiben Sie einen Schluss (10 Sätze).

Sportlich, sportlich ...

Nein, ich bin kein sportlicher Mensch. Ich habe noch nie ein Fitness-Studio von innen gesehen, und ich habe auch nicht vor, irgendwann in meinem weiteren Leben eines zu besuchen. Ich habe keinen Jogginganzug, keine Joggingsschuhe, ich fahre nicht Ski, spiele nicht Tennis und nicht Squash, und es macht mir noch nicht einmal Vergnügen zuzuschauen, wie andere Leute Sport treiben. Okay, ich besitze ein Fahrrad — aber sportliche Erfolge kann man damit nicht erzielen: Es hat keinen Carbon-Leichtbaurahmen, keine Leichtlaufreifen und keine computerberechnete hydraulisch-mechanische Federung der Hinterachse. Und ich fahre damit nicht schnell, sondern nur zu meinem Vergnügen oder um beim Bäcker die Brötchen zu holen. Ich weiß, ich bin nicht normal. Als ich dieses Fahrrad kaufte, fragte ich den Verkäufer nicht nach dem Gewicht des Rades, nicht nach der perfekten Form für meine ganz persönliche Körpergröße, nicht nach der Zahl der Gänge oder der besten Einstellung des Lenkers. Ich fragte nur nach dem Preis und machte klar, dass ich das billigste Rad haben wollte — aber mit einem bequemen Sattel. Der Verkäufer trat einen halben Schritt zurück, und sein Blick wanderte kurz zum Notrufnummern-Aufkleber auf seinem Telefon ...

Wenn ich abends bei schönem Wetter eine Runde fahren will, dann hole ich keinen neongrünen, hautengen Fahrradaddress aus kunstfaserdurchwirktem Spezialbaumwollstoff aus dem Schrank, sondern nur eine alte Jeans,

deren Beine ich kurz über den Knien abgeschnitten habe; keine Spezial-Fahrradschuhe, sondern ein paar alte Turnschuhe; keine Fahrradbrille, keinen Fahrradhelm, keine Leichtmetallflasche mit Energie-Drink ...

Auf der Straße fahre ich dann fröhlich dahin, genieße die Wiesen und Wälder, die an mir vorbeigleiten, und lasse die sportlichen Opas und die muskelbepackten Jungväter in Pink und Sattblau an mir vorbeifahren, Nase auf dem Lenker, Rücken gebeugt, den Blick fest auf Straße und Tachometer gerichtet. Lass sie fahren, lass sie strampeln ... Nein, ich bin kein sportlicher Mensch.

Mich interessiert weder ein sportlicher Mantel noch eine sportliche Frisur, ich brauche keine sportliche Armbanduhr, und mein Auto muss überhaupt nicht sportlich sein. Sportlich? Sportlich bedeutete einmal so viel wie „fair“, „rücksichtsvoll“. Aber das ist wohl nicht gemeint, wenn zum Beispiel jemand sagt, dass er (oder sie) gerne sportlich Auto fährt - eventuell eher das Gegenteil ...

Ich mag es entspannt und gemütlich. Ich muss nicht unbedingt gewinnen, von mir aus können die anderen schneller sein, höher springen, länger durchhalten ... Mir kann das ganze sportliche Getue, ehrlich gesagt, ganz einfach gestohlen bleiben.

100. Eines Tages ...

11 клас

NIVEAU I

Leseverstehen

Aufgabe 1. Lesen Sie den Text und markieren Sie die richtige Antwort.

Text 1. Die Wohnpräferenzen von Jugendlichen in Wien

Obwohl der Wunsch nach einer eigenen Wohnung bereits stark ausgeprägt ist, wohnen die meisten Wiener Jugendlichen im Alter zwischen 16 und 24 Jahren weiterhin bei den Eltern.

Preisgünstiges Wohnen, saubere Luft, gute Verbindungen mit öffentlichen Verkehrsmitteln, eine ausreichende Infrastruktur und Einkaufsmög-

lichkeiten sowie die bequeme Erreichbarkeit des Arbeitsplatzes sind für die Jugendlichen wichtiger als Wohnen im Grünen.

Die Befragungsergebnisse haben den Nachweis für ein hohes ökologisches und soziales Bewusstsein der jungen Wiener erbracht. Dies zeigt sich beispielsweise an der hohen Akzeptanz von Themenwohnprojekten, wie z.B. der Autofreien City.

Die Bauphilosophie der Wohnungsanlagen der 1960er und 1970er Jahre befindet sich vielerorts in einem Widerspruch zu den Wohnvorstellungen der heutigen jungen Generation. Viele dieser Wohnanlagen und die Grundrisse der Wohneinheiten waren ausschließlich auf die Bedürfnisse von Kernfamilien ausgerichtet und entsprechen nicht den modernen Wohnansprüchen und dem heutigen Wohnverhalten. Es sind daher bautechnische und soziale Sanierungsmaßnahmen notwendig, um ein sozial ausgewogenes Wohnumfeld zu kreieren.

Es bestehen erhebliche Defizite in der Durchführung von Wohnumfeldaufwertungen. Die Mängel betreffen vor allem die Situation von Jugendlichen in Großsiedlungen, d.h. konkret die ästhetische und infrastrukturelle Gestaltung des Lebensumfelds, Mängel hinsichtlich der Grünraumgestaltung, das Fehlen von Spielplätzen und Jugendtreffs usw.

Neue Wohnformen und Haushaltstypen stehen in einem engen Zusammenhang zueinander. Neue Wege des kommunikativen Wohnens, das Themenwohnen usw. finden unter den Jugendlichen eine hohe Zustimmung. Das Wohnen der jungen Generation kann aber nicht getrennt von jenem anderer gesellschaftlicher Gruppen (z.B. Ausländer, ältere Menschen, Behinderte usw.) betrachtet werden. So sind vor allem im Bereich des gemeinschaftlichen Wohnens neue Formen des Zusammenlebens zu fördern.

Die Tendenz zum Eigentum ist bei den Jugendlichen sehr stark ausgeprägt. 78% streben entweder ein Einfamilienhaus oder eine Eigentumswohnung an. Dieses Ergebnis entspricht dem allgemeinen gesellschaftlichen Trend zur Unabhängigkeit und zum Individualismus.

Bezüglich der Realisierung ihrer Wohnwünsche sind die Jugendlichen dennoch optimistisch. 87% der Befragten sind davon überzeugt, dass sie ihren Traumwohnungswunsch – meist mit Hilfe der Eltern – verwirklichen werden können.

Die Resultate der Untersuchung weisen darauf hin, dass die Wohnberatungsangebote speziell für junge Leute einer Intensivierung bedürfen.

Trotz gewisser Präferenzen für einen Verbleib in der Stadt wird sich bei den jungen Menschen der Trend zum Wohnen im Wiener Umfeld fortsetzen. Diese Entwicklung könnte sich mit der Verbreitung der Teleheimarbeit weiter verstärken.

Vera Mayer

Was ist richtig? Kreuzen Sie an.

1. a) Die meisten Wiener Jugendlichen im Alter zwischen 16 und 24 Jahren wollen in eigener Wohnung wohnen.
- b) Die meisten Wiener Jugendlichen im Alter zwischen 16 und 24 Jahren wollen bei den Eltern wohnen.
- c) Die meisten Wiener Jugendlichen im Alter zwischen 16 und 24 Jahren wollen in einer Wohngemeinschaft wohnen.
2. a) Für die Jugendlichen ist Wohnen im Grünen wichtiger als irgendwo.
- b) Für die ältere Generation ist Wohnen im Grünen wichtiger als irgendwo.
- c) Preisgünstiges Wohnen, gute Verbindungen mit öffentlichen Verkehrsmitteln sowie die bequeme Erreichbarkeit des Arbeitsplatzes sind für die Jugendlichen wichtiger als Wohnen im Grünen.
3. a) Die jungen Wiener haben kein hohes ökologisches Bewusstsein.
- b) Die jungen Wiener haben kein hohes soziales Bewusstsein.
- c) Die jungen Wiener haben ein hohes ökologisches und soziales Bewusstsein.
4. a) Die Themenwohnprojekte finden bei den jungen Wienern keine Akzeptanz.
- b) Die Themenwohnprojekte werden von den jungen Wienern nicht akzeptiert.
- c) Die Themenwohnprojekte finden bei den jungen Wienern eine hohe Akzeptanz.
5. a) Die Bauphilosophie der Wohnungsanlagen der 1960er und 1970er Jahre harmonisieren mit den Wohnvorstellungen der heutigen jungen Generation.

- b) Die Bauphilosophie der Wohnungsanlagen der 1060er und 1970er Jahre widerspricht vielerorts den Wohnvorstellungen der heutigen jungen Generation.
- c) Die Bauphilosophie der Wohnungsanlagen der 1060er und 1970er Jahre befindet sich kaum in einem Widerspruch zu den Wohnvorstellungen der heutigen jungen Generation.
- 6. a) Viele dieser Wohnanlagen und die Grundrisse der Wohneinheiten waren völlig auf die Bedürfnisse von Kernfamilien ausgerichtet.
- b) Viele dieser Wohnanlagen und die Grundrisse der Wohneinheiten waren nicht auf die Bedürfnisse von Kernfamilien ausgerichtet.
- c) Viele dieser Wohnanlagen und die Grundrisse der Wohneinheiten waren nicht so sehr auf die Bedürfnisse von Kernfamilien ausgerichtet.
- 7. a) Um ein sozial ausgewogenes Wohnumfeld in den Wohnungsanlagen der 1060er und 1970er Jahre zu kreieren, sind bautechnische und soziale Sanierungsmaßnahmen notwendig.
- b) Um ein sozial ausgewogenes Wohnumfeld in den Wohnungsanlagen der 1060er und 1970er Jahre zu kreieren, sind Kläranlagen notwendig.
- c) Um ein sozial ausgewogenes Wohnumfeld in den Wohnungsanlagen der 1060er und 1970er Jahre zu kreieren, sind ökologische Sanierungsmaßnahmen notwendig.
- 8. a) Es bestehen keine Defizite in der Durchführung von Wohnumfeldaufwertungen.
- b) Es bestehen momentane Defizite in der Durchführung von Wohnumfeldaufwertungen.
- c) Es bestehen große Defizite in der Durchführung von Wohnumfeldaufwertungen.
- 9. a) Die Mängel betreffen vor allem die Situation von Jugendlichen in Kleinsiedlungen.
- b) Die Mängel betreffen vor allem die Situation von Jugendlichen in Kleinstädten.
- c) Die Mängel betreffen vor allem die Situation von Jugendlichen in Großsiedlungen.

10. a) Neue Wohnformen und alte Haushaltstypen stehen in einem engen Zusammenhang zueinander.
b) Alte Wohnformen und neue Haushaltstypen stehen in einem engen Zusammenhang zueinander.
c) Neue Wohnformen und Haushaltstypen stehen in einem engen Zusammenhang zueinander.
11. a) Neue Wege des kommunikativen Wohnens, das Themenwohnen usw. werden von den Jugendlichen positiv eingeschätzt.
b) Neue Wege des kommunikativen Wohnens, das Themenwohnen usw. finden unter den Jugendlichen keine hohe Zustimmung.
c) Neue Wege des kommunikativen Wohnens, das Themenwohnen usw. finden unter den Jugendlichen Keine Akzeptanz.
12. a) Es sind vor allem im Bereich des gemeinschaftlichen Wohnens alte Formen des Zusammenlebens zu fördern.
b) Es sind vor allem im Bereich des gemeinschaftlichen Wohnens neue Formen des Zusammenlebens zu fördern.
c) Es sind vor allem im Bereich des gemeinschaftlichen Wohnens alternative Formen des Zusammenlebens zu fördern.
13. a) Die Tendenz zum Eigentum ist bei den Jugendlichen sehr wenig ausgeprägt.
b) Die Tendenz zum Eigentum ist bei den Jugendlichen nicht ausgeprägt.
c) Die Tendenz zum Eigentum ist bei den Jugendlichen weitgehend ausgeprägt.
14. a) 78% streben entweder ein Zweifamilienhaus oder eine Eigentumswohnung an.
b) 78% streben entweder ein Einfamilienhaus oder eine Eigentumswohnung an.
c) 78% streben entweder ein Einfamilienhaus oder eine Sozialwohnung an.
15. a) Es besteht der allgemeine gesellschaftliche Trend zur Unabhängigkeit und zum Wohnen in einer Gemeinschaft.
b) Es besteht der allgemeine gesellschaftliche Trend zur Abhängigkeit und zum Wohnen in einer Gemeinschaft.
c) Es besteht der allgemeine gesellschaftliche Trend zur Unabhängigkeit und zum Individualismus.

16. a) Was die Realisierung ihrer Wohnwünsche anbetrifft, so sind die Jugendlichen dennoch optimistisch.
b) Bezüglich der Realisierung ihrer Wohnwünsche sind die Jugendlichen dennoch pessimistisch.
c) Was die Realisierung ihrer Wohnwünsche anbetrifft, so sind die Jugendlichen nicht optimistisch.
17. a) 78% der Befragten sind davon überzeugt, dass sie ihren Traumwohnungswunsch verwirklichen werden können.
b) 87% der Befragten sind davon überzeugt, dass sie ihren Traumwohnungswunsch nicht verwirklichen werden können.
c) 87% der Befragten sind davon überzeugt, dass sie ihren Traumwohnungswunsch verwirklichen werden können.
18. a) Die Resultate der Untersuchung weisen darauf hin, dass die Wohnberatungsangebote speziell für junge Leute intensiviert werden sollen.
b) Die Resultate der Untersuchung weisen darauf hin, dass die Wohnberatungsangebote speziell für junge Leute eine intensive Hilfe leisten.
c) Die Resultate der Untersuchung weisen darauf hin, dass die Wohnberatungsangebote speziell für junge Leute eine Intensivierung aufweisen.
19. a) Angesichts gewisser Vorteile für einen Verbleib in der Stadt wird sich bei den jungen Menschen der Trend zum Wohnen im Wiener Umfeld fortsetzen.
b) Trotz gewisser Präferenzen für einen Verbleib in der Stadt wird sich bei den jungen Menschen der Trend zum Wohnen im Wiener Umfeld nicht fortsetzen.
c) Trotz gewisser Präferenzen für einen Verbleib in der Stadt wird sich bei den älteren Menschen der Trend zum Wohnen im Wiener Wald fortsetzen.
20. a) Der Trend zum Wohnen im Wiener Umfeld könnte sich mit der Verbreitung der Teleheimarbeit nicht weiter verstärken.
b) Der Trend zum Wohnen im Wiener Umfeld könnte sich mit der Verbreitung der Teleheimarbeit weiter verstärken.
c) Der Trend zum Wohnen im Wiener Stadtzentrum könnte sich mit der Verbreitung der Teleheimarbeit weiter verstärken.

Aufgabe 2. Lesen Sie den Text 2. Welche Aussagen sind richtig? Kreuzen Sie an.

Die ganze Welt in einer Kugel...

Überraschendes Angebot von Frank Stronach

Ein Name ist derzeit in Österreich in aller Munde: der aus der Steiermark stammende Austro-Kanadier und Selfmade-Dollar-Millionär Frank Stronach. Er will in Ebreichsdorf, einem kleinen Dorf mit 10 000 Einwohnern 70 km südlich von Wien, einen Mega-Freizeitpark errichten. Kernstück der rund zehn Hektar großen Anlage ist eine 120m hohe Weltkugel, die von 20 bis 30 m hohen Statuen getragen wird. Daher auch der Name „Magna Globe Resort Park“.

In dem Globus, in dem die Cheopspyramide zweimal und der Wiener Stephansdom ganze dreimal Platz hätten, sollen ein Themenrestaurant, ein Amphitheater mit über 3 000 Plätzen sowie ein Showbereich mit Sehenswürdigkeiten, Wasserfällen und Urwäldern untergebracht werden. Darüber hinaus kann der Besucher an einer Zeitreise durch die Geschichte der Menschheit teilnehmen.

Außerhalb der Weltkugel will der begeisterte wie erfolgreiche Pferdezüchter eine Galopp- und eine Trabrennbahn anlegen, ebenso ein Natur-Lehrzentrum für Schüler, ein Umweltschutzzentrum, Konferenz- und Wohnhausanlagen. Daneben ein Einkaufszentrum mit Shops und Filialen von Fastfood-Ketten - und das alles ohne Eintrittsgebühr, wie versichert wird. In der Endausbauphase soll der Kugelpark etwa 10 000 Besucher täglich anlocken.

Eines ist jedenfalls klar: Wenn es dazu kommt, wäre das die größte jemals in Österreich getätigte Privatinvestition, denn öffentliche Gelder – darauf legt Stronach Wert – werden zur Realisierung keine benötigt! Jetzt muss nur noch der Gemeinderat von Ebreichsdorf zustimmen. Der Bürgermeister hat schon positive Signale erkennen lassen.

Noch aber hat der Gemeinderat von Ebreichsdorf nicht zugestimmt und es gibt schon wilde Diskussionen im Dorf. Für die nächste Bürgerversammlung haben sich die Gegner schon formiert.

№	Feststellung	richtig	falsch
1.	Kernstück der rund zehn Hektar großen Freizeitparks ist eine 120m hohe Weltkugel, die von 20 bis 30 Statuen getragen wird.		
2.	In dem Globus sollen ein Themenrestaurant; ein Amphitheater sowie ein Showbereich untergebracht werden.		
3.	Alle Anlagen außerhalb der Weltkugel werden für die Besucher ohne Eintrittsgebühr zugänglich sein.		
4.	Wenn es dazu kommt, wäre das die größte jemals in Österreich getätigte öffentliche Investition.		
5.	Es liegt aber noch keine Zustimmung des Gemeinderats von Ebreichsdorf vor.		

Aufgabe 3. Mehr oder weniger Farben? Tragen Sie den passenden Buchstaben ein.

- a) wenig Farbe
- b) viel Farbe
- c) andere Bedeutung

1. hellgelb ☐	11. ein dezentes Grau ☐
2. knallrot ☐	12. ein zartes Blau ☐
3. dunkelgrün ☐	13. ein quietschendes Grün ☐
4. blassgelb ☐	14. ein leuchtendes Rot ☐
5. mattschwarz ☐	15. ein sattes Grün ☐
6. zartgrün ☐	16. ein warmes Blau ☐
7. tiefgrün ☐	17. ein kaltes Grün ☐
8. ein frisches Grün ☐	18. ein freundliches Blau ☐
9. ein schrilles Gelb ☐	19. ein dunkles Rot ☐
10. ein grelles Orange ☐	20. ein elegantes Blau ☐

Aufgabe 4. Ordnen Sie Interviewfragen den Texten zu

- 1. Woher kommen Sie und wie lange sind Sie schon im Ausland?
- 2. Welches waren ihre wichtigsten Erfahrungen der ersten drei Jahre im Ausland?
- 3. Wie ist es nach diesen drei Jahren in Tschechien weiter gegangen?
- 4. Was waren die größten Unterschiede zwischen Tschechien und Irland?

5. Wie sind Sie dann nach Schweden gekommen? Und wie leben Sie da?
6. Können Sie sich vorstellen, wieder nach Österreich zurück zu kehren?
7. Was haben Sie durch Ihre Jahre im Ausland gelernt? Wie integriert man sich am besten?
8. War es schwierig, neue Freunde zu gewinnen?
9. Können Sie die beiden Länder, Österreich und Schweden kurz vergleichen?

Text 1 □

So wie in Irland ist es natürlich relativ schwierig einen Freundeskreis aufzubauen. Aber da muss man offen sein. Das heißt, man muss Zweifel und Vorbehalte abbauen und Angebote annehmen. So wurde ich von Arbeitskollegen eingeladen mit ihnen Innebandy (Unihoc) zu spielen und der Vater eines Freundes von meinem Sohn nahm mich zum Bandytraining mit. Bandy ist ungefähr wie Eishockey nur auf einem vereisten Fußballplatz. Wichtig bei allen sportlichen Freizeitaktivitäten ist, dass hier in Schweden tatsächlich der Sport im Mittelpunkt steht und weniger der soziale Gasthausbesuch im Anschluss an die sportliche Betätigung.

Text 2 □

Irland musste ich aufgrund der Steuergesetze nach zwei Jahren wieder verlassen, aber es dauerte nicht lange bis ich nach Schweden weiter reiste. Ursprünglich war geplant, dass auch mein Schweden-Aufenthalt so zwei, drei Jahre dauern sollte. Aber da ich dort meine Frau kennen gelernt habe und mittlerweile zwei Kinder mit ihr habe, so wohne ich nun seit zehn Jahren in Schweden, wo wir in einem Einfamilienhaus am Stadtrand von Mariestad am Vänernsee leben.

Unsere Freizeit verbringen wir vor allem mit Garten- und Hausarbeit, wenn es die Zeit und Kinder zulassen. Auch wenn ich früher gerne ins Kino und Theater gegangen bin, so fehlt dazu jetzt die Zeit.

Text 3 □

War es in Tschechien ein Leichtes, Freundschaften zu knüpfen, so dauerte das in Irland doch um einiges länger, obwohl ich doch relativ gut Englisch konnte. Durch eine irische Kollegin fand ich aber dann gegen Ende meines Irland-Aufenthaltes doch noch Anschluss und einige irische Freunde. Ansonsten beschränkten sich meine sozialen Kontakte vor allem

auf deutsche Kolleginnen und Kollegen an der Dublin City University und die Studenten.

War ich in der kleinen tschechischen Stadt doch eher der bewunderte Österreicher, so wurde ich in Irland, Dublin, eher als Tourist wahrgenommen. Waren in Tschechien meine kleine Wohnung und alle Gebäude ständig zu warm, so war es in Irland — aufgrund der hohen Strompreise — immer und überall zu kalt.

NIVEAU II

II. Hörverstehen

Aufgabe 1. Hören Sie vier kurze Dialoge beim Einkaufen und entscheiden Sie: Sind die Aussagen richtig oder falsch?

№	Aussage	richtig	falsch
1.	a) Die Kundin findet, dass die Hose nicht richtig sitzt. Sie möchte die Hose eine Nummer größer probieren.		
	b) Die Verkäuferin sagt, dass man die Hosen jetzt so trägt.		
	c) Die Freundin sagt, dass ihr die Farbe gut steht.		
	d) Die Kundin kauft die Hose.		
2.	a) Die Kundin sucht einen warmen Blazer aus dickem/ festem Stoff.		
	b) Die Verkäuferin zeigt ihr verschiedene Modelle.		
	c) Der Kundin gefällt ein Blazer, aber der ist viel zu teuer.		
	d) Die Verkäuferin findet, dass der Blazer der letzte Schrei ist, deshalb muss man auch etwas mehr dafür ausgeben.		
3.	a) Die Kundin hat vor einer Woche eine rote Bluse gekauft und möchte sie umtauschen.		
	b) Als die Kundin am Abend zu Hause war, hat sie gemerkt, dass die Bluse zu eng ist.		
	c) Die Kundin möchte die gleiche Bluse, aber in Gelb.		
	d) Die Verkäuferin findet, dass Gelb der Kundin sehr gut steht.		

4.	a) Der Kunde möchte einen Anzug umtauschen, den seine Mutter für ihn gekauft hat.		
	b) Der Anzug passt nicht. Er ist zu weit.		
	c) Die Verkäuferin möchte den Kassenbon sehen.		
	d) Der Kunde möchte doch keinen neuen Anzug, sondern lieber einen Gutschein.		

Aufgabe 2. Hören Sie die Sätze. Was drückt man damit aus (a oder b)? Kreuzen Sie an.

- Das macht doch nichts!
 - ☐ Das ist nicht so schlimm.
 - ☐ Du musst mehr tun.
- Das gibt's doch nicht!
 - ☐ Hier gibt es nichts.
 - ☐ Mist! Was ist denn hier passiert?
- Das kann doch nicht so schwer sein!
 - ☐ Das ist nicht schwer. Also mach es besser.
 - ☐ Vielleicht ist das zu schwer für dich.

Aufgabe 3. Hören Sie die Sätze. Welche klingen freundlich (a), welche klingen unfreundlich (b)?

		a	b
1.	Jetzt hilf mir doch mal.		
2.	Kommen Sie bitte doch bitte rein!		
3.	Nimm doch noch ein Stückchen		
4.	Frag nicht. Mach es einfach.		
5.	Pass ja auf, was Du sagst.		
6.	Bleib doch noch ein bisschen.		
7.	Probieren Sie doch einfach mal diesen Anzug.		
8.	Sei doch vernünftig!		
9.	Gib mir doch mal einen Tipp.		
10.	Das kann so nicht weitergehen. Hören Sie bloß auf damit!		
11.	Jetzt beeil dich aber. Sonst fährt der Zug ohne uns ab.		
12.	Glauben Sie bloß nicht, dass Sie damit Erfolg haben.		
13.	Jetzt hör aber auf!		

NIVEAU III

Welche Sätze sind richtig? Kreuzen Sie an.

1. Als ich ihn getroffen habe, hat er ein seltsames Gesicht gemacht. ☐
2. So ich habe ihn gefragt, was los ist. ☐
3. Aber hat er nichts gesagt. ☐
4. In diesem Augenblick, die Straßenbahn ist gekommen. ☐
5. Ich bin aber nicht eingestiegen. ☐
6. Dann wir haben zusammen einen Kaffee getrunken. ☐
7. Nachdem ich bezahlt hatte, wir sind sofort gegangen. ☐
8. Am Ende war alles gut und richtig. ☐
9. So etwas habe ich noch nichts gesehen. ☐
10. Ich habe den Schlüssel stundenlang gesucht, aber auf keinen Fall gefunden. ☐
11. Ich habe weder Zeit noch Lust auf so etwas. ☐
12. Es war so laut, dass man sein eigenes Wort verstehen nicht konnte. ☐
13. Es ist nicht so, dass ich dich nicht verstehen will. ☐
14. Weißt du, wo wir sind gerade? ☐
15. Sie können dann so gegen vier vorbeikommen. ☐
16. Das haben Sie doch gestern gesagt! ☐
17. Die Firmenleitung hat unser Projekt leider nicht unterstützen. ☐
18. Leider hat sie mir keine Antwort hinterlassen. ☐
19. Jetzt habe ich dieses Wort schon tausendmal wiederholt, aber ich kann es mir immer noch nicht merken. ☐
20. Die ganze Geschichte fing damit an, dass ich eines Morgens aufwachte, ohne genau zu wissen, wo ich war. ☐

Aufgabe 2. Lesen Sie die Meinung der Mutter einer 16-jährigen Tochter zum Thema „Bei Rot über die Kreuzung gehen“. Schreiben Sie Ihre eigene Meinung zur dargestellten Situation (*bis 20 Sätze*).

Meine Tochter ist heute früh zur Schule, war ein bisschen zu spät, das stimmt schon und wollte nicht zu spät kommen. Die Lehrerin ist echt streng. Da stand sie, an der Fußgängerampel, bei Rot. Aber es kam weit und breit kein Auto, da dachte sie sich, geh' ich halt rüber, haben wir doch alle schon gemacht, oder?

Auf der anderen Seite, etwas versteckt, stand die Polizei. Das hat sie nicht gesehen. Sie musste ihren Ausweis zeigen und bekommt dann einen Strafzettel zugeschickt, 5 Euro! Sie hat eine *Straftat* begangen! Das ist doch nicht normal, oder?

Elisabeth

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

9 клас

I рівень

I. Lisez le texte et 5 questions qui le suivent. Encerclez la lettre qui marque la réponse correcte:

Les Mousquetaires ont plus de 150 ans

C'est en 1844, il y a 154 ans, que paraissait le premier livre des "Trois mousquetaires". Considéré comme le chef-d'oeuvre d'Alexandre Dumas, grand maître du roman-feuilleton, le livre a inspiré au cinéma des dizaines d'adaptations et de "suites", droles ou dramatiques, fidèles ou infidèles.

Qui n'a pas admiré le jeune, brave et charmant Gascon, héros des "Trois Mousquetaires"?

D'Alexandre Dumas père? Mais très peu savent que d'Artagnan a existé, son vrai nom était Charles de Batz.

Il est vrai que Dumas a un peu changé la biographie du véritable d'Artagnan. Par exemple, le d'Artagnan des "Trois Mousquetaires" prend une part active au siège de la Rochelle en 1627. A cette époque, le véritable d'Artagnan n'avait que trois ans. Mais beaucoup de faits qui sont décrits dans le roman, sont pris de la vie du vrai d'Artagnan qui réellement a été mousquetaire du roi. Il a été envoyé en mission spéciale auprès de Cromwell en Angleterre. C'est lui qui a arrêté Fouquet, ministre des Finances qui était accusé de complot contre l'Etat.

En 1683, d'Artagnan devait recevoir le baton de maréchal, mais il était tué pendant le siège de Maastricht.

1. Qui était le créateur de d'Artagnan?

- a. *Charles de Batz.*
- b. *Alexandre Dumas père.*
- c. *Alexandre Dumas fils.*

2. Le vrai d'Artagnan ou a-t-il participé?
 - a. *A la guerre de Cent ans.*
 - b. *Au siège de la Rochelle.*
 - c. *A la prise de la Bastille.*
 3. La vie de Charles de Batz, est-elle liée à celle de d'Artagnan dans le roman?
 - a. *Elle est inventée par A.Dumas.*
 - b. *Elle est un peu changée par A. Dumas.*
 - c. *Elle était sans intérêt pour le romancier.*
 4. Qui est-ce que d'Artagnan a arrêté?
 - a. *Cromwell.*
 - b. *Les défenseurs de la Rochelle.*
 - c. *Le ministre des Affaires intérieures.*
 5. Que faisait d'Artagnan en 1683?
 - a. *Il a reçu le baton de maréchal.*
 - b. *Il fut tué à la guerre.*
 - c. *Il est parti pour l'Angleterre*
- II. Mettez les phrases du texte dans l'ordre logique:
1. Il a été envoyé en mission spéciale auprès de Cromwell en Angleterre.
 2. Mais très peu savent que d'Artagnan a existé, son vrai nom était Charles de Batz.
 3. C'est lui qui a arrêté Fouquet, ministre des Finances qui était accusé de complot contre l'Etat.
 4. Qui n'a pas admiré le jeune, brave et charmant Gascon, héros des "Trois Mousquetaires" d'Alexandre Dumas père?
 5. C'est en 1844, il y a 154 ans, que paraissait le premier livre des "Trois Mousquetaires".

III. Comment pensez-vous, pourquoi le roman d'Alexandre Dumas "Trois Mousquetaires" est considéré comme un chef-d'oeuvre? Exposez vos idées en 4-5 phrases:

II рівень

I. Complétez le texte avec les verbes donnés en les mettant au passé composé ou à l'imparfait:

Madame Pas de Chance raconte:

— Je acheter une robe, mais je assez d'argent. Alors, je à la banque pour retirer de l'argent. Mais je trop tard et la banque fermée (*aller, arriver, ne pas avoir, être, vouloir*).

— J'..... faim et je de manger au restaurant. Mais je en ville et quand je le restaurant, il complet. (*avoir, décider, être, se perdre, trouver*).

— Je à la mer, mais je mon parapluie. Quand je à la mer, il et je sous la pluie. Je toute mouillée! (*aller, pleuvoir, ne pas prendre, se promener, rentrer*).

— Je connaître la France et je un billet pour Paris. Mais la veille du départ, je mon passeport et je à la maison. (*acheter, perdre, rester, vouloir*).

— Pourquoi je n'en ai pas de chance? Peut-être, je ne suis pas assez organisée?

II. Choisissez une bonne réponse en soulignant une variante correspondante:

Exemple: Il a (pris/passé) la journée à son bureau.

- a) 1. La nuit (tombe/se couche) vite en hiver.
2. Quand il était directeur commercial, il (va travailler/avait travaillé) douze heures par jour.
3. Donnez-moi, s.v.p., (un livre/une livre) de beurre frais.
4. Attention, il y a du (glace/verglas/glaçon) sur les routes.
5. Ils se sont levés (à l'heure/de bonne heure).
- b) 1. Les voitures circulent lentement (sur/dans) cette rue.
2. Nous connaissons cette compagnie (vers/depuis) 1975.
3. La statue de Liberté se trouve (en/à/au/aux) États-Unis.
4. J'ai été invité à cette soirée (de/par) un de mes amis.
5. On cultive beaucoup de pommes et font du cidre (en/à/au) Normandie.

III. Complétez les comparaisons ci-dessous:

Exemple: comme un lion.

Courageux comme on lion.

1. comme une oie	bavard comme
2. comme une tomate	rusé comme
3. comme une rose	muet comme
4. comme une fourmi	jaune comme
5. comme un ane	paresseux comme

III рівень

I. Dans chaque exemple une seule variante de pronoms est correcte; encerclez-là:

1. Le livre m'intéresse est un ouvrage scientifique.

- a) *laquelle*
- b) *qui*
- c) *que*

2. Il a besoin quotidiennement.

- a) *la*
- b) *en*
- c) *y*

3. C'est un chateau j'admire l'architecture.

- a) *dont*
- b) *que*
- c) *quel*

4. Le baton sur il s'appuie est assez solide.

- a) *quel*
- b) *ui*
- c) *lequel*

5. Le roman je vous parle est très intéressant.

- a) *duquel*
- b) *qui*
- c) *dont*

II. Complétez les phrases suivantes avec "livres", "augmente", "diminue", "disques", "lecture", "illettrisme", "bibliobus", "valorisé", "emprunter", "bandes vidéo", "bibliothèques-médiathèques":

En France, le nombre de livres lus et comme dans tous les pays d'Europe, l'..... existe. Cependant, la lecture est encore un loisir Beaucoup d'efforts sont faits pour que le nombre de lecteurs Dans la plupart des villes, il existe des qui permettent d' des livres, des , des Dans les zones rurales, des proposent des à domicile. Tous les ans, une Journée nationale de la est organisée.

III. Quel rôle jouent les livres dans votre vie? Et la lecture? Est-elle nécessaire à l'époque de télévision et d'internet. Exposez vos idées à ce sujet-là en 10-15 phrases.

10 клас

I рівень

I. Remplissez les lacunes par les mots qui conviennent :

I. J'ai rencontré Paul dans la rue et je invité dîner chez moi. J'ai feuilleté plusieurs livres le libraire et je acheté trois. Les parents de Cathy une moto pour son anniversaire.

Au XVIIIe siècle, la durée de vie moyenne d'un homme seulement de vingt-cinq ans.

Je ne sais pas se passe dans la rue: il y a bruit et musique.

L'article est paru dans le journal écrit par un excellent journaliste.

Si je un appartement plus grand, je une fête pour mon anniversaire.

J'aimerais qu'il un jardin près de chez moi pour que les enfants jouer dehors.

II. Remplissez les lacunes par les mots et structures correspondants:

Maintenant, il n'y a plus que deux cinémas dans ce quartier, mais avant, cinq.

Je n'oublierai jamais vous avez fait pour moi à l'époque je suis arrivé ici.

J'ai ouvert la fenêtre en rentrant, parce que très chaud.

Ces photos en Chine, par un photographe du début du siècle.

Les routes sont dangereuses en montagne, mettez des chaînes et prudents.

Alain partira en vacances dès qu'il ses examens.

Paul m'a dit qu'il me tout j'ai besoin.

Un architecte a suivi les travaux mais c'est moi qui dessiné les plans de ma maison.

III. Remplissez les lacunes par les mots qui conviennent :

Quand nous habitions à Rome, nous des pâtes deux fois par jour.

Si beau le week-end prochain, nous à la campagne.

Je connais bien ce quartier: je pendant plus de quatre ans!

Nous serions allés vous voir si nous le temps!

Je avoir des enfants: si un jour, je une fille, je

Clémentine, comme mère.

Je n'ai mangé_____ un croissant pour le petit déjeuner, mais mari au moins quatre.

Si je vous, j'insisterais pour que Paul présent à la réunion de demain: il faut qu'il la situation.

Ce matin, l'ascenseur en panne, et je monté tous les escaliers pied, jusqu'au 20e étage ...

Ma femme a vu la dernière pièce de Peter Brooks, mais moi je: j'aimerais voir ce spectacle avant qu'il trop tard.

II рівень

Ecoutez le dialogue

— Allons, Monsieur, du calme. Alors, qu'est-ce qu'il y a?

— On a volé mon passeport, mon portefeuille, mon appareil photo, enfin, tout!

— Ca s'est passé quand et où?

— Tout de suite, là, devant la gare.

— On vous a agressé?

— Non, je me suis arrêté un moment pour regarder un plan de ville et, tout à coup, deux types sont arrivés à moto. Ils m'ont tout pris.

— Comment ça, ils ont tout pris?

— Avec cette chaleur, je n'avais pas de veste, alors, j'avais mis toutes mes affaires dans un sac.

— Ah, je le vois. Ils étaient comment, des voleurs?

— Celui qui conduisait, je ne sais pas du tout, je ne l'ai pas vu. L'autre, il était jeune, petit, assez fort, des cheveux blonds, frisés. Ils portait un jean, un t-shirt bleu clair, je crois, et des basquets. La moto, je ne sais pas, assez puissante, mais pas très grande.

— Bon, vous allez là-bas faire votre déclaration. Mais ça m'étonnerait qu'on retrouve vos affaires. En été, vous savez, il y a des tas de vols de ce genre.

— Mais c'est affreux! La moto est même montée sur le trottoir.

— Je suis désolé. Tout ce que je peux faire, c'est de vous donner des conseils. Evitez de porter vos affaires dans un sac. Mettez votre argent dans une poche, votre passeport dans une autre. Et ne prenez jamais beaucoup d'argent liquide.

— De bon conseils, mais un peu tard...

— Bonnes vacances quand-même.

I. a) Soulignez des affaires qu'on a volées à un homme qui porte plainte:

Un passeport, un portefeuille, un portemanteau, un ordinateur, une voiture, un appareil photo, un tableau de Rembrandt, un portable, un vélo, un sac

b) Choisissez la variante correcte

Le vol s'est produit:

- a) *au musée*
- b) *devant la gare*
- c) *dans un hôtel*
- d) *au restaurant*

L'agent

- a) *promet de restituer les affaires*
- b) *doute qu'on retrouve les affaires*
- c) *se met à chercher les affaires.*

II. a) Donnez le signalement des malfaiteurs

b) Quels conseils l'agent donne-t-il à l'homme volé?

III. Décrivez un incident que vous avez eu ou dont vous avez été le témoin

III рівень

I. Lisez le texte

Je suis passionnée de généalogie. Pour moi, la généalogie est l'un des rares «loisirs» qui permettent de regrouper toutes les générations et je ris autant avec des personnes plus âgées qu'avec des ami(e)s de mon âge. Cela m'a également permis de me rapprocher de personnes de la famille en discutant de notre passé commun. Pour se lancer dans la généalogie, il faut un déclic. En général, cela arrive à un moment de notre vie où l'on sent qu'il est nécessaire de savoir d'où l'on vient. En analysant rétrospectivement mon envie de faire de la généalogie, je me rends compte que cela correspondait à une période vers l'âge de 13 ans où j'éprouvais un grand manque de ne pas avoir vraiment connu mon grand père maternel. Il est décédé quand j'avais 2 ans. Je ne sais pas comment expliquer le fait que je me sente si proche de lui, que je ressente un manque si fort dû à la disparition de grand-père que je n'ai, pour ainsi dire, pas connu. Mais le fait est là, je crois qu'il ne se passe pas une journée sans que je pense à lui.

Comme pour tout généalogiste, tout a commencé par une petite fouille dans les archives familiales: livrets de famille, cartes d'identité, diplômes, photos,Je crois que je me souviendrai toute ma vie de ma première visite aux archives de Saint-Brieuc. Quand j'ai donné mon âge pour avoir ma carte de lectrice, quelle ne fut pas la surprise des secrétaires, qui me dirent que j'étais la plus jeune lectrice à être venue aux archives! Après six ans de recherches, je suis remontée jusque vers 1590-1600 pour certaines branches. A sa manière, la généalogie est «un antidote au racisme».La généalogie met en évidence le fait que nous sommes tous cousins. En faisant des recherches, on se rend compte qu'on peut «cousiner» avec le gérant de l'hôtel voisin comme avec une famille à l'autre bout du monde.C'est cela qui est intéressant, la mise en évidence du mélange des cultures, du fait que personne n'est 100% breton, 100% corse, même si les «mélanges» remontent trop loin pour être trouvé dans les registres paroissiaux ou d'état civil.

(Marie Loéva, 19 ans)

Donnez la définition de la généalogie

II. Choisissez la variante correcte

a) Saint-Brieuc, c'est une ville:	a. en Corse
	b. en Alsace
	c. en Bretagne

b) La période 1590-1600, c'est le règne de :	a. François I-er
	b. Louis XIV
	c. Henri IV

III. Relevez dans le texte tous les effets positifs de cet intérêt pour le passé de sa famille. Partagez-vous cette passion ? Que savez-vous de vos ancêtres ? Développez l'idée de la généalogie comme «un antidote au racisme».

11 клас**I рівень**

I. Lisez le texte:

Rire, c'est guérir un peu

On sait aujourd'hui que le rire soigne ou aide à soigner. Car si le rire reste un mystère pour les philosophes, il a toujours été familier aux médecins.

Et pourtant, personne n'est convaincu. Ni les malades, qui ne croient qu'aux pilules, piqûres, opérations ou machines. Ni même les médecins qui demandent des "preuves scientifiques" de cette découverte qui n'est pourtant que la "redécouverte" d'un très ancien phénomène. La Bible le disait déjà: "Un coeur joyeux guérit comme une médecine". L'homme préhistorique, riait-il? Oui, répond Darwin, il riait pour signaler l'absence de danger et désarmer ses ennemis. Les grands singes, chimpanzés et orang-outans, rient eux aussi (d'une "grimace riante"). Et les dinosaures? Peut-être, puisque le centre du rire est situé dans les structures les plus anciennes du cerveau qui commandent les émotions liées à la survie de l'espèce: manger, dormir, aimer, se battre, souffrir, rire. Ce grand rire venu du fond des âges, ce rire magique et thérapeutique, ce rire explosif, spontané ou provoqué, on le retrouve aujourd'hui encore en Afrique.

C'est en Europe que le rire perd peu après son pouvoir. La religion a découvert là un danger subversif. Saint-Jean Chrysostome, patriarche de Constantinople et Père de l'Église, écrit au IVe siècle: "Le rire, la plaisanterie ne paraissent pas des péchés mais ils conduisent au péché".

Il faudra attendre des siècles pour que le rire thérapeutique fasse une réapparition timide. On rit de moins en moins: en 1939, les Français riaient dix-neuf minutes par jour (ce n'était pourtant pas l'année la plus gaie du siècle). En 1980, ils ne rient plus que six minutes par jour. En 1985, 8% rient plus que cinq minutes par jour, 24% moins d'une minute et 7% (dont 13% d'agriculteurs) ne rient jamais. En revanche, on déprime de plus en plus.

Il faut donc réhabiliter le rire – ce médicament merveilleux qui est toujours immédiatement disponible et gratuit. Qu'est-ce qu'il guérit? Il calme la douleur, agit sur le sommeil et la déprime, la digestion, diminue le cho-

lestérol, évite l'aggravation des maladies cardio-vasculaires et fait même regresser parfois complètement le cancer. Les sceptiques sourient: "Et alors, ça marche comment, votre truc?" Eh bien, cela marche à partir des plus récentes découvertes des mécanismes physiologiques et chimiques qui se produisent dans nos différents cerveaux. On savait déjà que le rire joue un rôle important dans la respiration. Mais, en plus de cette action mécanique, on a récemment découvert l'importance du rire dans nos structures neurologiques, trop complexes pour pouvoir être détaillées ici.

Mais la bataille du rire qui guérit ne sera gagnée que le jour où la Sécurité sociale remboursera les films de Woody Allen, grand maître de comédie, au même titre que les antidépresseurs.

Tiré du «Nouvel Observateur»

II. Dans la case de droite cochez la réponse correcte :

Même si les médecins (1) connaissent bien le rire et sa réputation thérapeutique, ils (2) des preuves scientifiques. Cependant, le rire a permis à l'espèce de survivre. Voilà ce que les spécialistes (3) il y a quelques années. Après des siècles de déclin en Europe, le rire (4) Si les Français riaient un peu plus (5) moins de dépression. Les médecins s'accordent pour dire que le rire aide l'être humain à dormir plus, à souffrir moins. Pour que le rire (6) , il faut le (7) dans la vie sociale et qu'en particulier les activités qui les stimulent (8) par la Sécurité sociale.

Exemple:

1.

- a. *connaissant*
- b. *connaissons*
- c. *connaître*
- d. *connaissent*

2.

- a. *voulaient*
- b. *veulent*
- c. *auront voulu*
- d. *veuillent*

3.
 - a. découvrent
 - b. feront
 - c. ont fait
 - d. faisaient
4.
 - a. aura réapparu
 - b. réapparaisse
 - c. réapparaître
 - d. a réapparu
5.
 - a. feraient
 - b. feront
 - c. ont fait
 - d. faisaient
6.
 - a. guérissons
 - b. guérir
 - c. guérisse
 - d. guérissant
7.
 - a. réhabilitait
 - b. réhabiliter
 - c. réhabilitant
 - d. rehabilitée
8.
 - a. sont remboursées
 - b. seront remboursées
 - c. seraient remboursées
 - d. soient remboursées

III. En vous basant sur le texte “Rire, c’est guérir un peu” tâchez de formuler une liste de phénomènes de la vie active qui peuvent aussi porter des effets thérapeutiques :

II рівень

I. a) Le journaliste était pressé!... Dans son article il y a 10 grosses fautes d'orthographe.

A vous – les corriger:

Un trait d'union de 800 km

Il prend sa source sur un glacier suisse et pousse ses remous jusqu'à la Méditerranée: le Rhône, bien sur, qui traverse, longe ou dessine les frontières des huit départements de la région. Mais c'est le principal lien, le seul élément phisique qui les rassemblent. Comme tant d'autres créations administratives arbitraires, Rhône-Alpes manque de naturelle et brusque un peu l'histoire et la géographie. La région failli d'ailleurs ne jamais voir le jour, l'Etat ayant au départ scinder son territoire en deux. D'un côté – la plaine et la moyenne montagne, avec le Rhône, l'Ain, l'Ar-dèche, la Drôme et la Loire. De l'autre, les sommets alpestres avec l'Isère, la Savoie et la Haute-Savoie. En 1960, heureusement, les deux micro-régions choisirent de se réunir et de s'entendre sur un destin commun.

Tiré de Pèlerin Magazine

b) A la place des lacunes mettez les verbes suivants selon le sens du contexte:

composer, décomposer, juxtaposer, exposer, entreposer, décom-poser, indisposer, disposer, (se) reposer.

1. Dans les conditions critiques, il est difficile de de son temps.
2. De bonnes comédies font des esprits fatigués.
3. Vous êtes si pâle! Vous êtes-vous ?
4. Les meilleurs tableaux sont dans la salle voisine.
5. Où peut-on des marchandises d'exposition?
6. Savez-vous des vers blancs?
7. Qu'est-ce qu'on peut dans cette phrase?

II. a) Remplacez les groupes nominaux en fonction de complément direct et indirect du verbe par des pronoms personnels et faites toutes les transformations nécessaires:

1. Je ne comprends pas pourquoi elle a si longtemps caché ses origines à ses camarades de classe.
2. Ceci dit, j'ai cédé alors la parole à mes collègues.
3. Toute sa vie, ma grand-mère ouvrait sa porte aux gens peu fortunés.
4. Une fois les rideaux tombés, tous les parents présents ont adressé aux heureux petits comédiens mille et un compliments.
5. Pour Noël, Georges a envoyé à sa famille de jolies boîtes de pralines.
6. Le médecin a annoncé à mon père que sa prochaine crise de foie pourrait être sa dernière.
7. Le patron a imposé aux employés un atelier de formation qui ne les intéresse pas.
8. Christian a confié à ma sœur et à moi des secrets qu'il n'avait encore jamais révélés.

b) Employez correctement les prépositions nécessaires:

Dans les rues

Depuis deux ans, avec les premiers jours d'hiver, midi, je vois l'homme s'installer un banc. C'est l'escalier qui conduit quai, station métro Pré-Saint-Gervais. Ici, les voyageurs utilisent l'ascenseur, il y a peu allés et venues. L'homme est tranquille. Il pose le banc son journal, un morceau pain, sa gamelle, sa fourchette. Il mange. Chaud? Froid? cette lumière livide son visage n'exprime ni satisfaction ni joie. La nourriture qu'il avale, c'est comme son repos, entre midi et une heure, quelque chose d'incomplet, sans saveur. Lorsqu'il a terminé, il lit un journal; le ventre garni, au chaud, c'est encore un heureux.

..... onze heures soir, près la place des Fêtes. Le brouillard tombe, glacé, comme poisson la rue déserte, un couple : l'homme, casquette, pousse un vélo; elle, les cheveux nus, un vieux man-

teau, les pieds chaussés des savates. Ils marchent l'un près l'autre, lents, les épaules lasses.

Ils vont, silence; leurs pieds semblent coller pavé gras.

III. a) Dites en d'autres termes, en choisissant une expression synonymique: *faire un effort quelconque; avoir beaucoup de travail; mon cheri, ma chère; se mettre en colère; raconter des mensonges; s'occuper de ses affaires; avoir des cheveux roux; dire du mal de qn; s'enrichir; défendre ses droits*

1. raconter des salades

2. mettre la main

3. avoir du pain sur la planche

4. faire son beurre

5. monter comme une soupe au lait

6. s'occuper de ses oignons

7. être poil de carotte

8. défendre son bifteck

9. casser du sucre sur le dos de quelqu'un

10. mon (petit) chou

b) Faites une situation avec l'une des expressions, celle que vous trouvez intéressante :

III рівень

I. Trouvez les mots qui manquent et qui correspondent au sens du contexte :

Une vie bien réglée

Nous avons connu Julien au : un beau garçon sociable et vif. De plus, c'était un garçon fidèle : fidèle à ses amis, fidèle à sa famille, fidèle en amour. Nous lui reprochions cependant d'être un peu trop conformiste.

Hier, je l'ai croisé dans la rue. Je ne l'avais pas vu depuis quinze ans, car j'avais quitté le à la fin de mes études. Il m'invita chez lui. Il habitait le quartier de son enfance et il avait épousé Virginie, son amour de Au cours de la , nous avons abordé plusieurs Il m'avoua n'avoir jamais pris et passer toutes ses avec sa femme et ses , dans leur familiale à la campagne. « Pourquoi chercher le plus loin, - dit-il, - alors qu'il est ici à portée de la main ? Ce que certains nomment n'est pas un pour moi. Plus nous avons de , plus nous produirons de Notre vie est ancrée dans la qui nous a vus naître. Nous respectons les traditions de nos ». Puis, il s'alluma une cigarette. « Tu fumes toujours ! », - lui fis-je remarquer. « Hélas, oui, me répondit-il, je fume par accoutumance. J'ai les de mes ».

maison, f	collège, m
feuilles, f, pl	racines, f, pl
bonheur, m	sujets, m, pl
ancêtres, m, pl	parents, m, pl
soirée, f	défauts, m, pl
fardeau, m	vacances, f, pl
pays, m	jeunesse, f
terre, f	routine, f
qualités, f, pl	avion.

II. Faites la traduction correcte:

1. Якби він вчив цей матеріал одразу ж після того, як його пояснили, йому не довелося б писати контрольну роботу двічі.

2. Не проконсультувавшись з викладачем алгебри, М. Не зміг підготувати реферат, який йому треба було здати до кінця тижня.

3. Невже він міг зробити таку помилку? Він, напевно, був дуже неуважний або, поспішаючи на важливу зустріч, не приділив цьому належної уваги.

4. Ніхто не знав, як треба виконувати цю роботу, але всі були впевнені, її доведеться виконувати ще дуже довго.

5. Молодь любить почуватися достатньо дорослою, щоб усе вирішувати самостійно, але чомусь дуже рідко думає про наслідки своїх дій.

6. Мені здається, що в тебе дуже втомлений вигляд. Ти так багато працював останнім часом, готуючись до екзаменів, та й склав їх на відмінно.

7. Виявляється, що вона вже давно пише вірші, але жодного з них ще не опубліковано. Можливо вона хотіла б, щоб її вірші увійшли у першу збірку.

III. Exposez vos idées au sujet donné (15 phrases au moins) : Plus que je connais, j'en ai plus à connaître !

Формат 60x84 1/16. Друк цифровий.
Папір офсетний 80 г/м2.
Зам. № 2012 від 20.12.2011. Наклад 100 прим.

Видавництво: ТОВ «Праймдрук»
01023, м. Київ, вул. Еспланадна, 20, офіс 213
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
серія ДК № 4222 від 07.12.2011 р.